

ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

AUDITO ATASKAITA

DĖL 2023 METŲ ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS METINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMO

2024 m. gegužės 15 d. Nr. 4-2
Zarasai

Auditas atliktas vykdant
2023-10-23 pavedimą Nr. 7-5.

Auditą atliko:
Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja Nijolė Kalasauskienė (grupės vadovė)
Savivaldybės kontrolierė Irma Maldauskienė
Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos vyr. specialistė Renata Sipavičienė

Auditas pradėtas 2023 m. spalio 23 d.
Auditas baigtas 2024 m. gegužės 15 d.

Audito ataskaita pateikta: Zarasų rajono savivaldybės merui, Zarasų rajono savivaldybės tarybai,
Zarasų rajono savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui, Zarasų rajono savivaldybės
administracijai

Audito ataskaita skelbiama
Interneto tinklalapyje adresu <https://www.zarasai.lt/zarasu-rajono-savivaldybes-kontroles-ir-audito-tarnyba>

TURINYS

PAGRINDINIAI FAKTAI	3
SANTRAUKA.....	4
IŽANGA	11
AUDITO REZULTATAI	16
1. SAVIVALDYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS	16
1.1. Finansinė atskaitomybė neparodo tikro ir teisingo vaizdo apie vietinės reikšmės kelius ir gatves	16
1.1.1. Vietinės reikšmės keliai ir gatvės apskaitoje registruojami ne tikrąja verte.....	16
1.1.2. Nesutampa rajono Savivaldybės tarybos patvirtintų ir apskaitoje įregistruotų kelių (gatvių) ilgiai	18
1.1.3. Padidinus kapitaliai remontuotų ar rekonstruotų kelių (gatvių) vertę, ne visada nuopadidintų verčių skaičiuojamos nusidėvėjimo sąnaudos	19
1.1.4. Kapitaliai rekonstruotos gatvės vertė padidinta ne atliktų darbų verte.....	20
1.1.5. Ne visais atvejais apskaitoje nurodomas tinkamas kelių ir gatvių įsigijimo finansavimo šaltinis.....	21
1.1.6. Apskaitos programoje ne visais atvejais tinkamai parinkti kelių ir gatvių nusidėvėjimo normatyvai.....	22
1.1.7. Nusidėvėjimo sąnaudos priskirtos netinkamai valstybės funkcijai	22
1.2. Finansinė atskaitomybė neparodo tikro ir teisingo vaizdo apie nebaigtą statybą.....	23
1.2.1. Atlikus esminį turto pagerinimą nedidinama ilgalaikio turto įsigijimo savikaina ir neskaičiuojamos nusidėvėjimo sąnaudos	23
1.2.2. Dalis nebaigtos statybos metinės inventORIZACIJOS Administracijoje atlikta formaliai ...	26
1.2.3. Nebaigtos statybos inventORIZACIJOS metu nevertinta ar objektai neturi nuvertėjimo požymių	27
1.3. Finansinė atskaitomybė neparodo tikro ir teisingo vaizdo apie kultūros ir kitas vertybes	28
1.3.1. Ne visoms nekilnojamosioms kultūros vertybėms nustatyta tikroji vertė	28
1.3.2. Apskaitoje įregistruotos ne visos kilnojamosios kultūros vertybės	29
1.3.3. Apskaitoje neregistruojama kilnojamųjų kultūros vertybių tikroji vertė.....	30
1.3.4. Buhalterinėje apskaitoje keisti kilnojamųjų kultūros vertybių inventoriniai numeriai ir pavadinimai	31
1.4. Ne visų grupės VSS finansinių ataskaitų duomenys atitiko apskaitos duomenis.....	33
1.4.1. Zarasų švietimo pagalbos tarnyboje apskaitos duomenų neatitiko finansinės būklės ir veiklos rezultatų ataskaitose pateikti duomenys.....	33
1.4.2. Zarasų rajono savivaldybės kultūros centre apskaitos duomenų neatitiko veiklos rezultatų ataskaitoje pateikti duomenys.....	34
2. SAVIVALDYBĖS METINIŲ BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS	35
3. SAVIVALDYBĖS METINĖS VEIKLOS ATASKAITOS DUOMENŲ VERTINIMAS	36
4. SAVIVALDYBĖS LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO VERTINIMAS.....	36
4.1. Biudžeto pajamų planas vykdomas vadovaujantis teisės aktais	36
4.2. Savivaldybės tarybos narių išmokų apskaita ir išmokėjimas turi trūkumų	36
4.3. Zarasų rajono savivaldybės mero fondas naudojamas pagal paskirtį	43
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	45
PRIEDAI	48

PAGRINDINIAI FAKTAI

	86 127 tūkst. Eur
	<hr/>
	SAVIVALDYBĖS TURTAS
	9 035 tūkst. Eur
	<hr/>
	SAVIVALDYBĖS ĮSIPAREIGOJIMAI
	29 753 tūkst. Eur
	<hr/>
	BIUDŽETO PAJAMOS
	30 231 tūkst. Eur
	<hr/>
	BIUDŽETO IŠLAIDOS PROGRAMOMS
	3 028 tūkst. Eur
	<hr/>
	APYVARTINIŲ LĖŠŲ LIKUTIS METŲ PABAIGOJE

25 VSS duomenys konsoliduoti MFAR

30 Asignavimų valdytojų duomenys konsoliduoti MBVAR

12 metų iš eilės
nustatėme reikšmingų finansinių ataskaitų
rinkinio duomenų iškraipymų

SANTRAUKA

Audito tikslas ir apimtis

Vykdydami Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą¹, Biudžeto sandaros įstatymą², Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymą³ ir Vietos savivaldos įstatymo⁴ reikalavimą prižiūrėti, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai bei teikti Savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo, atlikome Savivaldybės 2023 metų mero metinės veiklos ataskaitos finansinių duomenų, metinių finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, biudžeto vykdymo, lėšų bei turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais pasirinktose srityse teisėtumo vertinimo auditą. Auditas atliktas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus (TAAIS)⁵, kurie apima tarptautinius audito standartus (TAS)⁶. Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu nustatyti dalykai. Nepriklausomos nuomonės dėl 2023 metų Savivaldybės finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių bei Savivaldybės metinės veiklos ataskaitos finansinių duomenų atitikimo metinių finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenims vertinimas pateikiami audito išvadoje, o išvados (išvados ne nuomonės, bet rezultatų forma⁷) dėl Savivaldybės biudžeto pateikiamos ataskaitos 4 skyriuje (36 psl.). Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti ataskaitos 1 priede „Audito apimtis ir metodai“.

Pagrindiniai audito rezultatai

SAVIVALDYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS

1. Finansinė atskaitomybė neparodo tikro ir teisingo vaizdo apie vietinės reikšmės kelius ir gatves

- Vietinės reikšmės keliai ir gatvės apskaitoje įregistruoti ne tikrąja verte

Administracijoje, 2021 metais nustatant kelių ir gatvių tikrąją vertę, nebuvo laikomasi Administracijos direktoriaus nurodymo, vertes nustatyti atsižvelgiant į kelių (gatvių) dangą – visi

¹ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2020-10-01 Nr. XIII-3308 redakcija, 16 str. 1 d.

² Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 2003-12-23 Nr. IX-1946 redakcija, 37 str. 3 d.

³ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 2014-03-25 Nr. XII-802 redakcija, 25 str. 2 d.

⁴ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 2022-06-30 Nr. XIV-1268 redakcija, 67 str. 1 d. 2 p.

⁵ 2000–2899-ieji TAAIS „Finansinio audito standartai“, prieiga <https://www.valstybeskontrole.lt/LT/post/15649/>.

⁶ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti tarptautiniai audito standartai (Lietuvos auditorių rūmų (iki 2017-02-28) ir Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (nuo 2017-03-01) išversti į lietuvių kalbą, prieiga per internetą: <https://avnt.lrv.lt/lt/teisine-informacija/teises-aktai/auditas>.

⁷ 4000 TAAIS INTOSAI atitikties audito standartas, 37 p., 191 p.

keliai ir gatvės įvertinti vienoda vieno metro kaina, neatsižvelgiant į jų dangą. Be to, auditui nebuvo pateiktos kelių ir gatvių vidutinės vieno metro nustatymo skaičiuotės, teigiant, kad kaina nustatyta „ekspertiniu vertinimu“, o ne vadovaujantis direktoriaus įsakyme nurodytu būdu ir ši kaina ženkliai skiriasi nuo vidutinių rinkos verčių. Klaidingai nustatytos vertės per 2022–2023 metus nepatikslintos (1.1.1 poskyris, 16 psl.).

- Savivaldybės tarybos patvirtintų ir buhalterinėje apskaitoje įregistruotų kelių (gatvių) ilgiai nesutampa bendroje sumoje 45,0 km (1.1.2 poskyris, 18 psl.).

- Neskaičiuojamos nusidėvėjimo sąnaudos nuo dalies rekonstrukcijos ar kapitalinio remonto darbų vertė padidintos kelių (gatvių) vertės (1.1.3 poskyris, 19 psl.).

- Rekonstruotos gatvės vertė apskaitoje padidinta 259 637 Eur didesne suma nei atliktų darbų vertė (1.1.4 poskyris, 20 psl.).

- Apskaitoje nurodytas netinkamas dalies kelių ir gatvių įsigijimo finansavimo šaltinis. Pagal Lietuvos Respublikos finansų ministerijos išaiškinimą, vietinės reikšmės kelių ir gatvių, kuriuos savivaldybė nuosavybėn priėmė ar priima iš valstybės, įsigijimo šaltiniu turėtų būti nurodytos valstybės biudžeto lėšos. Savivaldybėje tokių kelių ir gatvių finansavimo šaltiniu nurodytos savivaldybės biudžeto lėšos (1.1.5 poskyris, 21 psl.).

- Apskaitos programoje netinkamai parinkti dalies kelių (gatvių) nusidėvėjimo normatyvai

Priklausomai nuo kelio (gatvės) dangos vietoj 15 metų nusidėvėjimo normatyvo programoje parinktas 10 metų normatyvas arba atvirksčiai (1.1.6 poskyris, 22 psl.).

- Kelių (gatvių) nusidėvėjimo sąnaudos priskirtos netinkamai valstybės funkcijai. Kelių (gatvių) nusidėvėjimo sąnaudos vietoj priskyrimo ekonomikos funkcijai buhalterinėje apskaitoje išskaidytos keturioms valstybės funkcijoms: bendrųjų valstybės paslaugų, būsto ir komunalinio ūkio, poilsio, kultūros ir religijos ir ekonomikos (1.1.7 poskyris, 22 psl.).

2. Finansinė atskaitomybė neparodo tikro ir teisingo vaizdo apie nebaigtą statybą

- Atlikus esminį turto pagerinimą nedidinama ilgalaikio turto įsigijimo savikaina ir neskaičiuojamos nusidėvėjimo sąnaudos

Administracijoje ataskaitinių metų pabaigoje iš nebaigtos statybos neiškelti 2023 ir ankstesniais metais rekonstruoti, kapitališkai suremontuoti ar naujai pastatyti 37 turto vienetai (1.2.1 poskyris, 23 psl.).

- Dalies nebaigtos statybos objektų metinė inventurizacija Administracijoje atlikta formaliai, nevertinant objektų baigtumo ir nuvertėjimo požymių (1.2.2 ir 1.2.3 poskyriai, 26-27 psl.).

3. Finansinė atskaitomybė neparodo tikro ir teisingo vaizdo apie kultūros ir kitas vertybes

- Tikroji vertė nustatyta ne visoms nekilnojamosioms kultūros vertybėms

Zarasų krašto muziejuje, prieš sudarant 2023 metų finansines ataskaitas, iš šešių nekilnojamųjų kultūros vertybių tikroji vertė nustatyta tik dviem. Be to, Muziejuje skirtinguose apskaitos dokumentuose, kuriuose sukaupti duomenys apie nekilnojamąsias kultūros vertybes, nurodytos skirtingos nekilnojamųjų kultūros vertybių vertės (1.3.1 poskyris, 28 psl.).

- Apskaitoje įregistruotos ne visos kilnojamosios kultūros vertybės

Zarasų krašto muziejuje 2023 metų pabaigoje apskaitos registruose buvo neįregistruoti 8 727 muziejiniai eksponatai, kurie tuo metu buvo Muziejaus fonduose (1.3.2 poskyris, 29 psl.).

- Apskaitoje neregistruojama kilnojamųjų kultūros vertybių tikroji vertė

Zarasų krašto muziejuje 2015–2023 metais tikrąją vertę buvo įvertinti 10 567 eksponatai, tačiau iki pat 2023 metų pabaigos jų tikroji vertė apskaitos registruose neįregistruota (1.3.3 poskyris, 30 psl.).

4. Ne visų Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų duomenys atitinka apskaitos duomenis

- Zarasų švietimo pagalbos tarnyboje apskaitos duomenų neatitiko dalis finansinės būklės ir veiklos rezultatų ataskaitose pateiktų duomenų (1.4.1 poskyris, 33 psl.).

• Zarasų kultūros centre apskaitos duomenų neatitiko dalis veiklos rezultatų ataskaitoje pateiktų duomenų (1.4.2 poskyris, 34 psl.).

SAVIVALDYBĖS METINIŲ BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS

5. 2023 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys parengtas pagal teisės aktų reikalavimus ir atitinka duomenis, iš kurių jis sudarytas

SAVIVALDYBĖS METINĖS VEIKLOS ATASKAITOS DUOMENŲ VERTINIMAS

6. 2023 metų Savivaldybės metinėje veiklos ataskaitoje pateikti finansiniai duomenys atitinka Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis

SAVIVALDYBĖS LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO VERTINIMAS

7. Biudžeto pajamų planas vykdomas vadovaujantis teisės aktais

8. Savivaldybės tarybos narių išmokų apskaita ir išmokėjimas turėjo trūkumų

- Ne visais atvejais Savivaldybės tarybos nariai išlaidų, susijusių su tarybos nario veikla ataskaitas teikė, o Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriuje jos priimtos vadovaujantis Reglamento nuostata, kad ataskaitos turi būti pateiktos iki kito ketvirčio pirmo mėnesio 5 dienos (4.2.1.1 poskyris, 37 psl.).
 - Nustatytas atvejis, kai Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriuje neteisingai apskaičiuota tarybos nario grąžintina suma už 2023 metų II ketvirtį (4.2.1.2 poskyris, 38 psl.).
 - Pasitaikė atvejų kai tarybos nariams buvo kompensuotos Reglamente nenumatytos išlaidos (4.2.1.3 poskyris, 38 psl.).
 - Kai kurie Savivaldybės tarybos nariai teikė, o Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriaus atsakingi darbuotojai priėmė kuro kvitus ir sąskaitas faktūras, kuriuose nebuvo nurodyti išlaidas patyrusio asmens rekvizitai. Be kita ko, kai kuriais atvejais Savivaldybės tarybos nariai kartu su išlaidų, susijusių su tarybos nario veikla ataskaitomis teikė, o Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriaus atsakingi darbuotojai priėmė, išlaidas pagrindžiančius dokumentus (sąskaitas faktūras ar kuro kvitus) išrašytus ne Savivaldybės tarybos nario vardu (4.2.1.4 poskyris, 38 psl.).
 - Kai kuriais atvejais Savivaldybės tarybos nariai teikė, o Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriaus atsakingi darbuotojai priėmė išlaidų, susijusių su tarybos nario veikla ataskaitas, kuriuose buvo pateiktos daugiau nei vieno telefono numerio ir interneto išlaidos (4.2.1.5 poskyris, 39 psl.).
 - Kai kurių Savivaldybės tarybos narių pateiktuose kuro kvituose buvo nurodytas pirkėjo PVM kodas, nors Savivaldybės tarybos nariai nėra PVM mokėtojai (4.2.1.6 poskyris, 39 psl.).
 - Kai kuriais atvejais Savivaldybės tarybos nariai kartu su išlaidų, susijusių su tarybos nario veikla ataskaitomis teikė, o Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriaus atsakingi darbuotojai priėmė, išlaidas pagrindžiančius netinkamus dokumentus (4.2.1.7 poskyris, 40 psl.).
 - Nustatytas skirtingas analogiškų situacijų vertinimas Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriuje. Kai kuriais atvejais Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriuje priimant tarybos narių išlaidas pagrindžiančius dokumentus ir siekiant įsitikinti, kad išlaidos priklauso konkrečiam tarybos nariui, buvo prašoma pateikti papildomus tarybos nario patirtas išlaidas pagrindžiančius dokumentus (banko sąskaitų išrašus ar bankinio mokėjimo pavedimus). Tačiau kai kuriais atvejais Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriuje papildomų tarybos nario patirtas išlaidas pagrindžiančių dokumentų (banko sąskaitų išrašų ar bankinių mokėjimo pavedimų) nebuvo neprašoma, tokių dokumentų tarybos nariai neteikė, o išlaidos buvo pripažintos tinkamomis (4.2.1.8 poskyris, 40 psl.).

- Savivaldybėje viešoje erdvėje neskelbti 2023 metų II ketvirčio laikotarpio duomenys apie tarybos narių gautas su jų veikla susijusių išlaidų kompensacijas (4.2.1.9 poskyris, 40 psl.).
- 2023 metų II ketvirtyje galiojusiame Savivaldybės tarybos veiklos reglamente nebuvo numatyta galimybė nemokėti išmokų arba riboti išmokos dydį tarybos nariams, tinkamai neatliekantiems tarybos nario pareigų (4.2.1.10 poskyris, 41 psl.).
- Laikotarpyje nuo 2023 m. liepos 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d. tarybos nariams apmokėjimai vykdyti laikantis Reglamento 192 punkte nustatyto termino (4.2.2 poskyris, 42 psl.).
- Darbo užmokestis Savivaldybės tarybos nariams laikotarpyje nuo 2023 m. liepos 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d. buvo nustatytas ir išmokėtas vadovaujantis Reglamento 184 punkto nuostata (4.2.2 poskyris, 42 psl.).
- Audito metu Savivaldybės interneto svetainėje nepavyko rasti visos Reglamento 193 punkte nurodytos viešinamos informacijos apie Savivaldybės tarybos narių darbo užmokestį už 2023 metų III ir IV ketvirčius. Tačiau pažymėtina, kad nuo 2024 metų sausio mėnesio Savivaldybės interneto svetainėje buvo skelbiama Reglamento 193 punkte nurodyta viešinama informacija (4.2.2 poskyris, 42 psl.).

9. Zarasų rajono savivaldybės mero fondas naudojamas pagal paskirtį

Ataskaitiniais metais į mero fondą gauta 15 396 Eur, atstovavimo (reprezentacinėms) reikmėms panaudota 15 288 Eur (4.3 poskyris, 43 psl.).

Rekomendacijos

Rekomendacijų, kurios buvo pateiktos audituotiems subjektams atskiruose raštuose, tačiau iki audito pabaigos nebuvo įgyvendintos, įgyvendinimo priemonės ir terminai pateikti ataskaitos dalyje „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“ (45 psl.).

1. Siekiant finansinėse ataskaitose turėti tikrus ir teisingus duomenis apie Savivaldybės vietinės reikšmės kelius ir gatves, jų įsigijimo finansavimo šaltinius ir nusidėvėjimo sąnaudas:

1.1. nustatyti Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių kelių ir gatvių tikrąsias vertes bei patikslinti neteisingai nustatytas ir apskaitoje įregistruotas vertes;

1.2. patikrinti visų rekonstruotų ar kapitaliai suremontuotų vietinės reikšmės kelių ir gatvių vertes ir nusidėvėjimo skaičiavimą ir, esant poreikiui, perskaičiuoti nusidėvėjimą nuo kelių ir gatvių po rekonstrukcijos ar kapitalinio remonto pabaigos padidintos vertės;

1.3. patikrinti apskaitos programoje keliams ir gatvėms nustatytus nusidėvėjimo skaičiavimo normatyvus ir, vadovaujantis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų nuostatomis, atlikti dėl neteisingai nustatytų normatyvų priskaičiuotų nusidėvėjimo sąnaudų perskaičiavimą;

1.4. vadovaujantis Finansų ministerijos išaiškinimais apskaitos registruose patikslinti vietinės reikšmės kelių ir gatvių įsigijimo finansavimo šaltinius;

1.5. patikslinti kelių ir gatvių nusidėvėjimo sąnaudų priskyrimą tinkamai valstybės funkcijai.

2. Siekiant turėti tikrus ir teisingus duomenis apie Savivaldybės nebaigtos statybos apimtis bei tikrus ir teisingus duomenis apie eksploatuojamą ilgalaikį materialųjį turtą, pakartotinai rekomenduojame nebaigtoje statyboje sukaupus rekonstrukcijos, kapitalinio remonto ar statybos darbus, juos užbaigus ir objektus pradėjus eksploatuoti, iškelti į kitas turto grupes, didinant jau esamų turto vienetų įsigijimo vertes ir nusidėvėjimo sąnaudas skaičiuoti nuo kito mėnesio 1 dienos, kai turtas pradedamas naudoti.

3. Siekiant finansinėse ataskaitose turėti tikrus ir teisingus duomenis apie Savivaldybės kultūros vertybes, pakartotinai rekomenduojame:

3.1. vadovaujantis 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ nuostatomis ir pasinaudojant galimybe kultūros vertybes registruoti fondais, buhalterinėje apskaitoje įregistruoti visus Muziejaus fonduose turimus muziejinių vertybių eksponatus;

3.2. vadovaujantis muziejinių vertybių eksponatų vertinimo komisijos dokumentais apskaitoje patikslinti tikrąją vertę įvertintų visų muziejinių vertybių vertes ilgalaikio materialiojo turto Didžiosios knygos sąskaitose bei verčių pokyčius įregistruoti grynojo turto tikrosios vertės rezervo sąskaitoje;

3.3. prieš rengiant metines finansines ataskaitas nustatyti ir apskaitoje įregistruoti nekilnojamųjų kultūros vertybių tikrąją vertę.

4. Siekiant rajono Savivaldybės finansinėse ataskaitose turėti tikrus ir teisingus bei apskaitos duomenimis pagrįstus duomenis, rekomenduojame Savivaldybės grupės viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų duomenų atitiktį buhalterinės apskaitos duomenims tikrinti gavus pusmečio ir devynių mėnesių finansines ataskaitas bei, nustačius neatitikimus, jų atsiradimo priežastis svarstyti su tų įstaigų vadovais.

5. Siekiant finansinėse ataskaitose turėti tikrus ir teisingus duomenis apie Savivaldybės vietinės reikšmės kelius (gatves) ir kitą turtą, pakartotinai rekomenduojame atliekant metinę inventurizaciją, inventurizacijos komisijų narius supažindinti su ilgalaikio turto, tame tarpe vietinės reikšmės kelių ir gatvių bei nebaigtos statybos inventurizaciją reglamentuojančių teisės aktų nuostatomis.

6. Siekiant Savivaldybės biudžeto lėšų panaudojimo skaidrumo, racionalumo ir pagrįstumo rekomenduojame:

6.1. atlikti tarybos narių pateiktų patirtų tinkamų išlaidų sumų perskaičiavimus pagal pateiktus išlaidas patvirtinančius dokumentus, atitinkančius Lietuvos Respublikos finansinės

apskaitos įstatymo nustatytus reikalavimus, taikomus apskaitos dokumentams, ir nustačius netinkamai išmokėtas sumas užtikrinti netinkamai už 2023 metų II ketvirtį išmokėtų sumų Savivaldybės tarybos narių pareigas ėjusiems asmenims grąžinimą į Savivaldybės biudžetą.

6.2. grąžinti Savivaldybės tarybos narių pareigas ėjusiems asmenims neišmokėtas sumas už 2023 metų II ketvirtį.

Apie audito metu nustatytas klaidas, neatitikimus, teisės aktų pažeidimus, neturinčius reikšmingos įtakos mūsų nuomonei dėl metinių finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių bei lėšų ir turto naudojimo, valdymo ir disponavimo jais teisės aktų nustatyta tvarka, Administracijos direktorius, konsoliduojamų subjektų vadovai informuoti Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos raštais, kuriuose mes taip pat pateikėme rekomendacijas nustatytiems trūkumams šalinti ir apskaitos kontrolei gerinti.

IŽANGA

Vadovaudamasi Vietos savivaldos įstatymu⁸, Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba kiekvienais metais iki gegužės 15 dienos parengia ir reglamento nustatyta tvarka pateikia Savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo.

Zarasų rajono savivaldybės 2023 metų metinių ataskaitų rinkinio, kurį sudaro metinė veiklos ataskaita, metinių finansinių ataskaitų ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai ir savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais pasirinktose srityse finansinis auditas atliktas vykdant Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos veiklos planą⁹ ir pavedimą¹⁰.

Audituojamas subjektas – Zarasų rajono savivaldybė (Savivaldybės grupė, kurią sudaro rajono Savivaldybės administracija ir savivaldybės kontroliuojami subjektai, kurių finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų duomenys konsoliduojami rengiant 2023 metų Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinį). Zarasų rajono savivaldybės metinių finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius bei metinę veiklos ataskaitą parengė Zarasų rajono savivaldybės administracija (identifikavimo kodas – 188753461, adresas: Sėlių a. 22, Zarasai).

Zarasų rajono savivaldybės mero pareigas nuo 2023 m. balandžio 13 d. eina Nijolė Guobienė. Administracijos direktoriaus pareigas iki 2023 m. balandžio 13 d. ėjo Benjaminas Sakalauskas, nuo 2023 m. balandžio 14 d. – Aurelijus Banys. Finansų skyriaus vedėjos pareigas audituojamais metais ėjo Edita Gusevienė, Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriaus vedėjos (vyriausiosios buhalterės) – Jolita Zovienė.

Už Savivaldybės metinės veiklos ataskaitos parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą, metinių finansinių ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus, metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą, už Savivaldybės biudžeto vykdymo organizavimą, biudžeto asignavimų, kitų piniginių išteklių ir turto administravimą nuo 2023 m. balandžio 13 d. atsakingas Zarasų rajono savivaldybės meras. Iki

⁸ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 2022-06-30 Nr. XIV-1268 redakcija, 67 str. 1 d. 2 p.

⁹ Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2023 m. veiklos planas, patvirtintas 2022-11-03 įsakymu Nr. I-7 (su 2023-09-13 įsakymo Nr. I-2 patikslinimu) ir 2024 m. veiklos planas, patvirtintas 2023-11-09 įsakymu Nr. I-5.

¹⁰ Zarasų rajono savivaldybės kontrolieriaus 2023-10-23 pavedimas Nr. 7-5.

2023 m. balandžio 13 d. už aukščiau įvardintus dalykus buvo atsakingas Administracijos direktorius.

Už Zarasų rajono savivaldybės grupės viešojo sektoriaus subjektų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, metinių veiklos ataskaitų parengimą ir pateikimą bei jiems perduotų Savivaldybės turto ir lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei efektyvią vidaus kontrolę atsakingi į Savivaldybės grupę įtrauktų biudžetinių ir viešųjų įstaigų vadovai bei asignavimų valdytojai.

Audito metu vertinome 2023 metų Savivaldybės metinių finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius bei metinės veiklos ataskaitas finansinių duomenų atitiktį metinių finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenims. Taip pat vertinome Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimą Savivaldybės tarybos narių patirtų išlaidų kompensavimui (iki 2023-06-30) ir Savivaldybės tarybos narių darbo užmokesčiui (nuo 2023-07-01), biudžeto lėšų naudojimą kelių priežiūrai ir remontui, Mero fondo sudarymą ir naudojimą, Savivaldybės rekonstruoto nekilnojamojo turto naudojimą. Atliekant auditą taip pat naudojoms Zarasų rajono savivaldybės skolos ir galimybių imti ilgalaikę paskolą ankstesniems skoliniams įsipareigojimams vykdyti vertinimo audito¹¹, Zarasų rajono savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo 2019–2023 m. kadencijos savivaldybės tarybos narių išmokoms vertinimo¹² bei Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Zarasų ligoninės audito¹³ darbo rezultatais.

Zarasų rajono savivaldybės patikslinta metinė veiklos ataskaita¹⁴, kurioje pateikiamas mero pranešimas, informacija apie mero veiklos rezultatus, informacija apie regionų plėtros programoje, regiono plėtros plane nustatytų uždavinių ir jų vertinimo rodiklių reikšmių pasiekimą ataskaitiniais metais, informacija apie savivaldybės metinius veiklos rezultatus, pasiektus vykdant Savivaldybės strateginį veiklos planą, apie atliktus darbus, finansinių ir nefinansinių veiklos rezultatų analizė, auditui pateikta 2024-05-05¹⁵.

Zarasų rajono savivaldybės patikslintas 2023 metų metinių finansinių ataskaitų rinkinys, kuris parengtas konsoliduojant 25-ių Savivaldybės grupės viešojo sektoriaus subjektų (20 biudžetinių įstaigų, 4 viešųjų įstaigų bei 1 administruojamo išteklių fondo, t. y. Iždo) finansines ataskaitas, auditui pateiktas 2024-05-02¹⁶. Detalus viešojo sektoriaus subjektų, kurių

¹¹ Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2024-03-28 sprendimas Nr. T-48 „Dėl pavedimo Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai atlikti Zarasų rajono savivaldybės finansinį 2024 m. sausio 1 d. skolos auditą ir pateikti išvadą“ ir Zarasų rajono savivaldybės kontrolieriaus 2024-04-08 pavedimas Nr. 7-1.

¹² Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2024-01-15 audito ataskaita Nr. 4-1.

¹³ Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2023-11-30 audito ataskaita Nr. 4-4.

¹⁴ Zarasų rajono savivaldybės 2023 m. veiklos ataskaita, 2024-05-03 Nr. L(9.45 Mr)-70.

¹⁵ Zarasų rajono savivaldybės administracijos 2024-05-05 raštas Nr. 3-802 „Dėl patikslintos Zarasų rajono savivaldybės 2023 metų veiklos ataskaitos pateikimo“.

¹⁶ Zarasų rajono savivaldybės administracijos Finansų skyriaus 2024-05-02 raštas Nr. (20.54 E)-F2-132 „Dėl auditui pateiktų savivaldybės metinių finansinių ataskaitų patikslinimo“.

finansinės ataskaitos konsoliduojamos į Zarasų rajono savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinį, sąrašas pateikiamas ataskaitos 3 priede.

Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinį sudaro:

1) finansinės būklės ataskaita¹⁷, t. y. finansinė ataskaita, kurioje parodomas visas Savivaldybės turtas, finansavimo sumos, įsipareigojimai ir grynasis turtas paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną;

2) veiklos rezultatų ataskaita¹⁸, t. y. finansinė ataskaita, kurioje nurodomos visos Savivaldybės ataskaitinio laikotarpio pajamos, sąnaudos ir veiklos rezultatai;

3) pinigų srautų ataskaita¹⁹, t. y. finansinė ataskaita, kurioje nurodomos visos Savivaldybės ataskaitinio laikotarpio pinigų ir pinigų ekvivalentų įplaukos bei išmokos;

4) grynojo turto pokyčių ataskaita²⁰, t. y. finansinė ataskaita, kurioje pateikiami duomenys apie Savivaldybės grynojo turto pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį;

5) finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas²¹, t. y. finansinė ataskaita, kurioje detalizuojamos ir paaiškinamos Savivaldybės finansinės būklės, veiklos rezultatų, pinigų srautų ir grynojo turto pokyčių ataskaitose nurodytos sumos, taip pat pateikiama papildoma kitose finansinėse ataskaitose nenurodoma informacija.

Zarasų rajono savivaldybės 2023 metų metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, kuris parengtas pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos surinktų ir apskaičiuotų administruojamų mokesčių ar įmokų pajamų ataskaitos duomenis bei konsoliduojant 30-ies Savivaldybės asignavimų valdytojų (20 biudžetinių įstaigų ir 10 seniūnijų) biudžeto išlaidų sąmatų vykdymo ataskaitas, auditui pateiktas 2024-03-07²². Detalus asignavimų valdytojų, kurių biudžeto išlaidų sąmatų vykdymo ataskaitos konsoliduojamos į Zarasų rajono savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį, sąrašas pateikiamas ataskaitos 4 priede.

Savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudaro:

¹⁷ Auditui pateikta Zarasų rajono savivaldybės Finansinės būklės ataskaita pagal 2023 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2024-04-30 Nr. (20.54 E)-F2-131.

¹⁸ Auditui pateikta Zarasų rajono savivaldybės Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2023 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2024-04-30 Nr. F4-138-(20.54 E).

¹⁹ Auditui pateikta Zarasų rajono savivaldybės Pinigų srautų ataskaita pagal 2023 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2024-04-30 Nr. F4-139-(20.54 E).

²⁰ Auditui pateikta Zarasų rajono savivaldybės Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2023 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2024-04-30 Nr. F4-140-(20.54 E).

²¹ Auditui pateiktas Zarasų rajono savivaldybės 2023 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamasis raštas, 2024-05-02 Nr. F4-141-(20.54 E).

²² Zarasų rajono savivaldybės administracijos 2024-03-07 raštas Nr. 3-424 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės metinio biudžeto vykdymo ataskaitos rinkinio pateikimo“ ir 2024-03-07 raštas Nr. 3-430 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės 2023 m. gruodžio 31 d. biudžeto išlaidų vykdymo ataskaitos pateikimo“.

1) savivaldybės biudžeto pajamų vykdymo ataskaita²³, t. y. biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje pateikiamas Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų planas ir jo vykdymas;

2) savivaldybės biudžeto išlaidų vykdymo ataskaita²⁴, t. y. biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje pateikiama konsoliduota Savivaldybės biudžeto išlaidų sąmata ir jos vykdymo duomenys;

3) savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų aiškinamasis raštas²⁵, t. y. biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje paaiškinamos Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitose nurodytos finansinės sumos, taip pat pateikiama papildoma reikšminga kitose biudžeto vykdymo ataskaitose nenurodoma informacija.

Savivaldybės 2023 metų biudžetas buvo vykdomas vadovaujantis 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu²⁶ ir Savivaldybės tarybos sprendimais²⁷. Zarasų rajono savivaldybės biudžeto 2023 metų pajamų planas, įskaitant patikslinimus – 28 092,4 tūkst. Eur²⁸, faktiškai gauta – 29 752,9 tūkst. Eur, nepanaudotų lėšų likutis metų pradžioje – 3 506,2 tūkst. Eur²⁹, paimta ilgalaikių paskolų – 614,7 tūkst. Eur. Asignavimų planas, įskaitant patikslinimus – 31 662,6 tūkst. Eur³⁰, programų įgyvendinimui panaudota – 30 231,3 tūkst. Eur asignavimų, grąžinta ilgalaikių paskolų – 622,1 tūkst. Eur, nepanaudotų apyvartinių lėšų likutis metų pabaigoje – 3 027,8 tūkst. Eur³¹. Savivaldybės 7 programų įgyvendinimui biudžeto asignavimai skirti 30-iai asignavimų valdytojų, kurie, pagal Biudžeto sandaros įstatymą³², privalo naudoti skirtus asignavimus savo vadovaujamos įstaigos programoms vykdyti, organizuoti iš biudžeto finansuojamų programų rengimą ir vykdymą, kontroliuoti ir vykdyti savo vadovujamų biudžetinių įstaigų įsipareigojimus bei užtikrinti programų vykdymo ir paskirtų asignavimų naudojimo teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą ir rezultatyvumą.

²³ Auditui pateikta Zarasų rajono savivaldybės biudžeto pajamų vykdymo 2023 m. gruodžio 31 d. ataskaita, 2024-03-05 Nr. F4-84-(20.9 E).

²⁴ Auditui pateikti Zarasų rajono savivaldybės Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2023 m. gruodžio 31 d. ataskaitos I skyrius Savivaldybės biudžeto išlaidų vykdymas pagal valstybės išlaidų ekonominę klasifikaciją ir II skyrius Savivaldybės biudžeto išlaidų vykdymas pagal valstybės funkcijų klasifikaciją, 2024-02-23 Nr. F4-69-(20.9 E) ir 2024-02-23 Nr. F4-68-(20.9 E).

²⁵ Auditui pateiktas Zarasų rajono savivaldybės 2023 metų biudžeto vykdymo ataskaitų aiškinamasis raštas (metinis), 2024-02-26 Nr. F4-71-(20.9 E).

²⁶ Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2022-11-22 Nr. XIV-1556 su vėlesniais pakeitimais.

²⁷ Zarasų rajono savivaldybės biudžetas patvirtintas Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2023-02-10 sprendimu Nr. T-3, keistas sprendimais: 2023-06-29 Nr. T-125, 2023-10-26 Nr. T-208, 2023-12-21 Nr. T-247.

²⁸ Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2023-02-10 sprendimas Nr. T-3 (2023-12-21 sprendimo Nr. T-247 redakcija), 1 priedas.

²⁹ Zarasų rajono savivaldybės biudžeto pajamų vykdymo 2023 m. gruodžio 31 d. ataskaita, 2024-03-05 Nr. F4-84-(20.9 E).

³⁰ Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2023-02-10 sprendimas Nr. T-3 (2023-12-21 sprendimo Nr. T-247 redakcija), 2, 3 priedai.

³¹ Zarasų rajono savivaldybės Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2023 m. gruodžio 31 d. ataskaita, 2024-02-23 Nr. F4-69-(20.9 E) ir 2024-02-23 Nr. F4-68-(20.9 E).

³² Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 2003-12-23 Nr. IX-1946 redakcija, 5 str.

Auditas atliktas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus (TAAIS)³³, kurie apima tarptautinius audito standartus (TAS)³⁴. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiai aprašyti ataskaitos 2 priede „Audito apimtis ir metodai“.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausomos nuomonės dėl 2023 metų Savivaldybės finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių bei Savivaldybės metinės veiklos ataskaitos finansinių duomenų atitikimo metinių finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenims vertinimas, pateikiami audito išvadoje, kuri, vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo³⁵ 67 straipsnio 1 dalies 2 punktu, teikiama Savivaldybės tarybai. Išvados (išvados ne nuomonės, bet rezultatų forma³⁶) dėl savivaldybės biudžeto pateikiamos ataskaitos 4 skyriuje.

³³ 2000–2899-iejį TAAIS „Finansinio audito standartai“, prieiga <https://www.valstybeskontrole.lt/LT/post/15649/>.

³⁴ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti tarptautiniai audito standartai (Lietuvos auditorių rūmų (iki 2017-02-28) ir Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (nuo 2017-03-01) išversti į lietuvių kalbą, prieiga per internetą: <https://avnt.lrv.lt/lt/teisine-informacija/teises-aktai/auditas>.

³⁵ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 2022-06-30 Nr. XIV-1268 redakcija, 67 str. 1 d. 2 p.

³⁶ 4000 TAAIS INTOSAI atitikties audito standartas, 37 p., 191 p.

AUDITO REZULTATAI

1. SAVIVALDYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS

1.1. Finansinė atskaitomybė neparodo tikro ir teisingo vaizdo apie vietinės reikšmės kelius ir gatves

Zarasų rajono savivaldybėje 2023 metų pabaigoje galiojo rajono Savivaldybės tarybos 2022-10-28 nauja redakcija patvirtintas³⁷ Zarasų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašas. Šis sąrašas parengtas pagal VĮ Transporto ir kelių tyrimo instituto 2007–2010 metais atliktą techninę inventorizaciją. Naujos redakcijos sąrašė įtraukti 1 194,4 km ilgio 1 166 vietinės reikšmės keliai ir gatvės. Šio audito metu negalėjome patvirtinti, kad Administracijos 2023 metų finansinėse ataskaitose pateikti duomenys parodo tikrą ir teisingą vaizdą apie Savivaldybės vietinės reikšmės kelius ir gatves.

1.1.1. Vietinės reikšmės keliai ir gatvės apskaitoje registruojami ne tikrąja verte

Vadovaujantis 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“³⁸ nuostatomis bei atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nuomonę³⁹, 2015 ir vėlesniais metais inventorizacijos metu surasti keliai buhalterinėje apskaitoje turėjo būti registruojami ne simboline vieno euro verte, bet tikrąja verte.

Nesilaikant 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“⁴⁰ nuostatų, Administracijoje metinės inventorizacijos metu surasti neapskaityti vietinės reikšmės keliai ir gatvės po 2015 metų buhalterinėje apskaitoje buvo registruojami ne tikrąja verte, bet simboline vieno euro verte. Įgyvendinant ankstesniais metais teiktas rekomendacijas, simboline vieno euro verte apskaitoje įregistruotus vietinės reikšmės kelius ir gatves įvertinti tikrąja verte, Administracijoje 2021 metų pabaigoje kelių ir gatvių vertinimas buvo atliktas, tačiau atliktas netinkamai. Vykdamas Administracijos direktoriaus įsakymą⁴¹ nustatyti vidutinę kelio (gatvės) vieno metro kainą

³⁷ Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2022-10-28 sprendimas Nr. T-186 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2020 m. lapkričio 26 d. sprendimo Nr. T-197 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

³⁸ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009-12-22 įsakymu Nr. 1K-466 2021 metais galiojusia redakcija patvirtintas 12-asis VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, 25 p., 26 p.

³⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Audito, apskaitos ir nemokumo valdymo departamento 2015-03-17 atsakymas į 2015-03-09 klausimą Nr. 19319.

⁴⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009-12-22 įsakymu Nr. 1K-466 2021 metais galiojusia redakcija patvirtintas 12-asis VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, 25 p., 26 p.

⁴¹ Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021-11-16 įsakymas Nr. I(6.6 E)-718 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės administracijai priklausančių kelių (gatvių) įvertinimo tikrąja verte bei įrašymo į rajono savivaldybės administracijos apskaitą“.

atsižvelgiant į dangos rūšį (asfaltas, žvyras), Statybos ir urbanistikos skyriuje buvo nustatyta vienoda vieno metro kaina visų tipų dangų keliams ir gatvėms, neatsižvelgiant į tai ar kelias (gatvė) yra asfaltuotas, grunto ar žvyro dangos, ar mišrios dangos. Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriuje duomenys taip pat nepatikrinti ir skirtingų dangų kelių (gatvių) tikrosios vertės apskaitoje įregistruotos klaidingai, pagal visų tipų dangoms pritaikytą vienodą vieno metro kainą.

Administracijos direktoriaus įsakyme⁴² taip pat buvo nurodyta vidutinę kelio (gatvės) vieno metro kainą nustatyti vadovaujantis 2020–2021 metais vykdomų kelių priežiūros darbų sutarčių verčių vidurkiu. Tačiau audito metu mums nebuvo pateikta jokia vidutinės kainos nustatymo skaičiuotė, motyvuojant tuo, kad vidutinė kaina nustatyta ekspertiniu vertinimu. Todėl negalėjome patvirtinti, kad vidutinė kelio (gatvės) vieno metro kaina tikrajai vertei nustatyti Administracijoje paskaičiuota tinkamai. Iš viso 2021 metais neatsižvelgiant į kelių ir gatvių dangas bei audito nepatvirtinta vidutine kelio (gatvės) vieno metro kaina buvo pakeista 319 kelių ir gatvių vertė, padidinant ją 12 765 016 Eur suma.

Apie netinkamai nustatytas kelių (gatvių) tikrąsias vertes detaliau rašėme atlikdami 2021 ir 2022 metų savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių auditus⁴³ bei teikėme rekomendacijas nustatyti Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių kelių ir gatvių tikrąsias vertes bei patikslinti neteisingai nustatytas ir apskaitoje įregistruotas vertes.

Įgyvendinant rekomendacijas, Administracijos direktorius 2023 metais patvirtino⁴⁴ Zarasų rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančių vietinės reikšmės kelių ir gatvių įvertinimo tikrąja verte tvarkos aprašą. Vadovaujantis šio aprašo nuostatomis, Administracijoje įvertinti ir apskaitos registruose 2023 m. gruodžio mėn. periode įregistruoti 119 keliai (gatvės), kurie iki šių metų visai nebuvo įregistruoti buhalterinės apskaitos registruose. Tačiau iki 2023 metų metinių finansinių ataskaitų parengimo dienos 2021 metais neteisingai nustatytos 319 kelių (gatvių) vertės liko nepatikslintos. Administracijos specialistų žodiniu patikinimu, šių kelių (gatvių) vertes planuojama tikslinti atlikus kelių (gatvių) kadastrinius matavimus. Pagal auditui pateiktą informaciją per 2021–2023 metus VĮ Registrų centre po atliktų kadastrinių matavimų įregistruota virš 30 kelių (gatvių), tačiau Administracijoje iki 2023 metų pabaigos buhalterinės apskaitos registruose tikroji vertė nepatikslinta nei vienam iš šių kelių (gatvių).

⁴² Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021-11-16 įsakymas Nr. I(6.6 E)-718 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės administracijai priklausančių kelių (gatvių) įvertinimo tikrąja verte bei įrašymo į rajono savivaldybės administracijos apskaitą“.

⁴³ Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2022-05-13 raštas Nr. 2-32 „Dėl savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių apskaitos“, 2022-07-15 audito ataskaita Nr. 4-3, 1.1.2 p.; 2023-07-14 audito ataskaita Nr. 4-3, 1.1.2 p.

⁴⁴ Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2023-09-27 įsakymu Nr. I(6.6 E)-433 patvirtintas Zarasų rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančių vietinės reikšmės kelių ir gatvių įvertinimo tikrąja verte tvarkos aprašas.

1.1.2. Nesutampa rajono Savivaldybės tarybos patvirtintų ir apskaitoje įregistruotų kelių (gatvių) ilgiai

Palyginus 2022-10-28 nauja redakcija patvirtinto⁴⁵ vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašo duomenis su Administracijos buhalterinėje apskaitoje įregistruotų kelių ir gatvių duomenimis, nustatyta, kad 69-ių buhalterinėje apskaitoje įregistruotų vietinės reikšmės kelių (gatvių) ilgiai neatitinka Savivaldybės tarybos patvirtintame patikslintame vietinės reikšmės kelių (gatvių) sąraše nurodytų ilgių. Ataskaitinių metų pabaigoje bendra neatitikimų suma – 45,0427 km.

Atskirais atvejais neatitikimai sudaro kelis, keliolika ar keliasdešimt metrų, tačiau yra atvejų kai ilgiai skiriasi kilometrais.

Pavyzdžiui:

- kelio „ZR1401 Santupiai–Gailiutiškė“ ilgis buhalterinėje apskaitoje įregistruotas 4,511 km, Savivaldybės tarybos sprendime nurodyta 0,441 km, t. y. 4,07 km trumpesnis nei įregistruota buhalterinėje apskaitoje;
 - kelio „ZR1486 Lūgeliai–Pašventė–Girutiškė I“ ilgis buhalterinėje apskaitoje įregistruotas 4,858 km, Savivaldybės tarybos sprendime nurodyta 0,937 km, t. y. 3,921 km trumpesnis nei įregistruota buhalterinėje apskaitoje;
 - kelio „ZR0610 Galiniškės I–Zvaniškės–Galiniškės II–Apidemiškės“ ilgis buhalterinėje apskaitoje įregistruotas 6,101 km, Savivaldybės tarybos sprendime nurodyta 2,652 km, t. y. 3,449 km trumpesnis nei įregistruota buhalterinėje apskaitoje;
 - kelio „ZR1322 Šlapės–Baraukos miškas–Sruogiškių miškas“ ilgis buhalterinėje apskaitoje įregistruotas 4,218 km, Savivaldybės tarybos sprendime nurodyta 0,994 km, t. y. 3,224 km trumpesnis nei įregistruota buhalterinėje apskaitoje;
 - kelio „ZR1039 Maniuliškės–Pailgiai–Derviniai“ ilgis buhalterinėje apskaitoje įregistruotas 3,64 km, Savivaldybės tarybos sprendime nurodytas 1,915 km, t. y. 1,725 km trumpesnis nei įregistruota buhalterinėje apskaitoje;
 - kelio ZR0249 Dumblynė–Gintėnų miškas“ ilgis buhalterinėje apskaitoje įregistruotas 3,6670 km, Savivaldybės tarybos sprendime nurodytas 2,053 km, t. y. 1,614 km trumpesnis nei įregistruota buhalterinėje apskaitoje;
 - kelio „ZR0642 Lengveniškės–Bielkaučizna“ ilgis buhalterinėje apskaitoje įregistruotas 1,201 km, Savivaldybės tarybos sprendime nurodytas 1,837 km, t. y. 0,636 km ilgesnis nei įregistruota buhalterinėje apskaitoje;
 - kelio „ZR0227 Giteniškė–Padvarinė–Čigoniškė–Biržūnai 3,48 km“ ilgis buhalterinėje apskaitoje įregistruotas 3,48 km, Savivaldybės tarybos sprendime nurodytas 4,143 km, t. y. 0,663 km ilgesnis nei įregistruota buhalterinėje apskaitoje;
 - ir t. t.
-

Apie vietinės reikšmės kelių (gatvių) ilgių neatitikimą tarp buhalterinėje apskaitoje įregistruotų ir Savivaldybės tarybos patvirtintame patikslintame vietinės reikšmės kelių (gatvių) sąraše nurodytų ilgių rašėme atlikdami 2022 metų savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio auditą⁴⁶. Per 2023 metus Administracijoje patikslinti 43 kelių (gatvių) ilgiai. Tačiau tais pačiais 2023 metais, apskaitoje registruojant anksčiau neįregistruotus 119 kelius (gatves), 2023 m. gruodžio 31 d. duomenimis 5 atvejais kelių (gatvių) ilgiai vėl nesutapo su Savivaldybės tarybos sprendimu patikslintame vietinės reikšmės kelių (gatvių) sąraše nurodytais ilgiais, o 4 atvejais apskaitoje vietinės reikšmės kelių (gatvių) ilgiai (4,961 km.) nenurodyti visiškai.

⁴⁵ Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2022-10-28 sprendimas Nr. T-186 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2020 m. lapkričio 26 d. sprendimo Nr. T-197 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

⁴⁶ Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2023-07-14 audito ataskaita Nr. 4-3, 1.1.3 p.

1.1.3. Padidinus kapitaliai remontuotų ar rekonstruotų kelių (gatvių) vertę, ne visada nuo padidintų verčių skaičiuojamos nusidėvėjimo sąnaudos

Vadovaujantis 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“⁴⁷ nuostatomis, atlikus ilgalaikio materialiojo turto kapitalinio remonto ar rekonstrukcijos darbus, t. y esminį turto pagerinimą, turi būti didinama atitinkamo ilgalaikio materialiojo turto vieneto įsigijimo savikaina. Be to, jei atlikus esminį ilgalaikio materialiojo turto pagerinimą prailginamas naudingo tarnavimo laikas, šio turto likutinė vertė po esminio pagerinimo turi būti nudėvėta per iš naujo nustatytą naudingo tarnavimo laiką, o nusidėvėjimo skaičiavimas tikslinamas nuo kito mėnesio, kurį esminio ilgalaikio materialiojo turto pagerinimo darbai buvo baigti ir nustatytas naujas naudingo tarnavimo laikas, pirmos dienos. O jei atlikus esminį ilgalaikio materialiojo turto pagerinimą naudingo tarnavimo laikas nebuvo prailgintas, šio turto likutinė vertė po esminio pagerinimo turi būti nudėvėta per likusį naudingo tarnavimo laiką.

Administracijoje, 2023 metais baigus rekonstrukcijos ar kapitalinio remonto darbus ir nebaigtoje statyboje sukauptų rekonstrukcijos ar kapitalinio remonto darbų verte padidinus rekonstruotų ar kapitaliai remontuotų kelių (gatvių) įsigijimo savikainą, buhalterinėje apskaitoje ne visais atvejais nuo padidintos vertės skaičiuotos nusidėvėjimo sąnaudos.

Pavyzdžiui:

- nebaigtoje statyboje sukauptų 221 800,71 Eur verte 2023 m. rugsėjo mėn. padidinta gatvės „ZR7461 Zarasų gatvė, Zarasų raj. savivaldybė Zarasų miestas 0,15 km“ savikaina, tačiau nuo vertės padidinimo dienos iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos nuo gatvės savikainos padidintos vertės nusidėvėjimo sąnaudos neskaičiuotos. Pagal Administracijos apskaitos registrų duomenis, Zarasų gatvės likutinė vertė 2023-12-31 buvo ta pati 221 800,71 Eur suma;
- nebaigtoje statyboje sukauptų 107 280,79 Eur verte 2023 m. rugsėjo mėn. padidinta gatvės „ZR7458 iki ZR7460 E. Pliaterytės gatvė, Zarasų mieste 0,493 km“ savikaina, tačiau nuo vertės padidinimo dienos iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos nuo gatvės savikainos padidintos vertės nusidėvėjimo sąnaudos neskaičiuotos. Pagal Administracijos apskaitos registrų duomenis, E. Pliaterytės gatvės likutinė vertė 2023-12-31 buvo ta pati suma, t. y. 107 280,79 Eur;
- atlikus gatvės „ZR7607 Privažiavimas 0,501 km prie Antalieptės kaimo kiemų nuo gatvės ZR7613 (Mokyklos gatvė)“ kapitalinio remonto darbus 70 415,74 Eur verte 2023 m. rugsėjo mėn. padidinta šios gatvės įsigijimo savikaina, tačiau nuo šios sumos iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos nusidėvėjimo sąnaudos neskaičiuotos, gatvės likutinė vertė 2023-12-31 buvo ta pati 70 415,74 Eur suma;
- analogiškai nusidėvėjimo sąnaudos neskaičiuotos nuo 2023 metais kapitalinio remonto darbų vertėmis padidintų gatvių savikainų: gatvės „ZR8019 Privažiavimas 0,254 km prie Avilių kaimo kiemų nuo gatvės ZR8013 (Smėlio gatvė Avilių II k.)“ – 56 938,63 Eur, „ZR7422;ZR7526;ZR7527 Savanorių gatvė, Zarasų mieste 1,581 km“ – 11 214,28 Eur, kelio „ZR0404 Raginė-Miškiniškės-Meiriškės-Sviriškės 4,046 km“ – 66 210,74 Eur ir t.t.

Apie tai, kad baigus rekonstrukcijos ar kapitalinio remonto darbus ir nebaigtoje statyboje sukauptų rekonstrukcijos ar kapitalinio remonto darbų verte padidinus rekonstruotų ar kapitaliai remontuotų kelių (gatvių) įsigijimo savikainą, ne visais atvejais nuo padidintos vertės skaičiuotos

⁴⁷ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022-06-14 įsakymu Nr. 1K-217 nauja redakcija patvirtintas 12-asis VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, 35.1 p., 36 p., 37 p.

nusidėvėjimo sąnaudos, rašėme atlikdami 2022 metų savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio auditą⁴⁸ ir teikėme nusidėvėjimo sąnaudų neskaičiavimo pavyzdžius:

„▪ nebaigtoje statyboje sukauptų 341 042,59 Eur verte 2022 m. kovo mėn. padidinta „ZR7411 ir ZR7446 D. Bukonto gatvės Zarasų mieste 0,122 km“ savikaina, tačiau nuo vertės padidinimo dienos iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos nuo gatvės savikainos padidintos vertės nusidėvėjimo sąnaudos neskaičiuotos. Pagal Administracijos apskaitos registrų duomenis, D. Bukonto gatvės likutinė vertė 2022-12-31 buvo ta pati 341 042,59 Eur suma;

▪ atlikus gatvės „ZR7314 Privažiavimas prie Magučių k. kiemų nuo kelio 102 Vilnius–Švenčionys–Zarasai“ kapitalinio remonto darbus 71 910,13 Eur verte 2022 m. kovo mėn. padidinta šios gatvės įsigijimo savikaina, tačiau nuo šios sumos iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos nusidėvėjimo sąnaudos neskaičiuotos, gatvės likutinė vertė 2022-12-31 buvo ta pati suma, t. y. 71 910,13 Eur;

▪ analogiškai nusidėvėjimo sąnaudos neskaičiuotos nuo kelio „ZR0625 Palazdinė–Purveliškės–Dimitriškės 3,545 km“ kapitalinio remonto darbų 198 658,85 Eur verte 2022 m. kovo mėn. padidintos kelio savikainos;

▪ nusidėvėjimo sąnaudos neskaičiuojamos nuo 2021 metais kapitalinio remonto darbų vertėmis padidintų gatvių savikainų: gatvės „ZR7423 ir ZR7480 Žalioji gatvė, Zarasų mieste 0,570 km“ – 274 595,24 Eur, „ZR7475 Žemaitės skersgatvis, Zarasų mieste 0,125 km“ – 33 164,47 Eur ir kt. Nusidėvėjimo sąnaudos nuo šių sumų iki 2022-12-31 skaičiuoti nepradėtos;

▪ nusidėvėjimo sąnaudos neskaičiuojamos ir nuo 2020 metais kapitalinio remonto darbų vertėmis padidintų kelių savikainų: „ZR0656 Privažiuojamasis kelias prie sodybų nuo kelio 117 Zarasai–Bradesiai–Obeliai 1,429 km“ – 16 746,18 Eur, „ZR0612 Smėlynė–Barauka–Jurasiškės–Riešutinė I–Kikiškės–Kavoliškės I–Bernatkai 5,903 km“ – 60 273,64 Eur, „ZR0622 Laukesa–Tabaras 5,285 km“ – 46 267,52 Eur ir t. t.“

Zarasų rajono savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio ir savivaldybės biudžeto ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo vertinimo audito ataskaitoje taip pat rekomendavome⁴⁹ patikrinti visų rekonstruotų ar kapitaliai suremontuotų vietinės reikšmės kelių ir gatvių nusidėvėjimo skaičiavimą ir, esant poreikiui, perskaičiuoti nusidėvėjimą nuo kelių ir gatvių po rekonstrukcijos ar kapitalinio remonto pabaigos padidintos vertės. Tačiau, šio audito metu nustatėme, kad per 2023 metus rekomendacija nebuvo įvykdyta ir tos pačios nusidėvėjimo neskaičiavimo klaidos buhalterinėje apskaitoje kartotos ir 2023 metais.

1.1.4. Kapitaliai rekonstruotos gatvės vertė padidinta ne atliktų darbų verte

Administracijoje 2021–2022 metais atlikti gatvės „ZR7444 Žemaitės gatvė, Zarasų raj. savivaldybė Zarasų miestas 1,237 km“ rekonstrukcijos darbai. Pagal Administracijos apskaitos registruose nebaigtos statybos sąskaitose sukauptų atliktų darbų vertes bendra gatvės rekonstrukcijos vertė 279 025,11 Eur. Tačiau, baigus rekonstrukcijos darbus, Žemaitės gatvės vertė buhalterinės apskaitos registruose padidinta 538 662,26 Eur, t. y. 259 637,15 Eur didesne suma nei faktiškai atlikta darbų.

Baigus rekonstrukcijos darbus Statybos ir urbanistikos skyrius Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriui pateikė raštus⁵⁰, kuriuose, prašant nebaigtoje statyboje sukauptais darbais padidinti rekonstruotos gatvės vertę, du kartus nurodė tą pačią nebaigtos statybos kortelę, su joje

⁴⁸ Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2023-07-14 audito ataskaita Nr. 4-3, 1.1.5 p.

⁴⁹ Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2023-07-14 audito ataskaita Nr. 4-3 45 psl., 3 rek.

⁵⁰ Zarasų rajono savivaldybės administracijos Statybos ir urbanistikos skyriaus raštai: 2022-09-09 Nr. TTS-262-(12.33) ir 2023-08-18 Nr. TTS-247-(51.3).

sukaupta 259 637,15 Eur rekonstrukcijos darbų verte. Didinant rekonstruotos gatvės vertę Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriuje, neatlikus tinkamų vidaus kontrolės veiksmų, rekonstruotos gatvės vertė padidinta du kartus vienoje nebaigtos statybos kortelėje sukauptų rekonstrukcijos darbų verte.

1.1.5. Ne visais atvejais apskaitoje nurodomas tinkamas kelių ir gatvių įsigijimo finansavimo šaltinis

Lietuvos Respublikos finansų ministerija 2023 metų pradžioje savivaldybėms pateikė išaiškinimą⁵¹ dėl kelių finansavimo šaltinių taikymo savivaldybėse registruojant ir apskaitant kelius ir gatves.

Finansų ministerijos nuomone, valstybės turto, tame tarpe gatvių ir vietinės reikšmės kelių, kuriuos savivaldybės, įgyvendinant Lietuvos Respublikos valstybės turto perdavimo savivaldybių nuosavybėn įstatymą⁵², priėmė savivaldybių nuosavybėn, įsigijimo šaltiniu turėtų nurodyti valstybės biudžeto lėšas, t. y. apskaitoje turėtų registruoti gautas finansavimo sumas iš valstybės biudžeto. Išimtis galėtų būti tik tais atvejais, kai savivaldybė turi dokumentus, pagrindžiančius kitus kelių (gatvių) įsigijimo finansavimo šaltinius. Finansų ministerijos išaiškinyje taip pat nurodoma, kad finansavimo sumų pokyčiai apskaitoje turėtų būti rodomi pagal 7-ojo VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“⁵³ nuostatas.

Administracijoje, įgyvendinant Lietuvos Respublikos valstybės turto perdavimo savivaldybių nuosavybėn įstatymą⁵⁴, savivaldybės nuosavybėn perimti vietinės reikšmės keliai ir gatvės iki 2023 metų buhalterinėje apskaitoje buvo įregistruoti finansavimo sumomis nurodant ne valstybės, o savivaldybės biudžeto lėšas. Tačiau 2023 metų pradžioje iš Finansų ministerijos gavus⁵⁵ išaiškinimą dėl vietinės reikšmės keliams ir gatvėms taikytino finansavimo sumų šaltinio, iki 2023 metų pabaigos išaiškinyje pateiktos nuorodos ir rekomendacijos Administracijos Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriuje nebuvo įgyvendinamos. Be to, 2023 metų pabaigoje apskaitoje įregistruojant iki tol Administracijos buhalterinės apskaitos registruose neapskaitytus

⁵¹ Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2023-01-16 raštas Nr. (6.2MR-01)-6K-2300068 „Dėl kelių finansavimo šaltinių“.

⁵² Lietuvos Respublikos valstybės turto perėmimo savivaldybių nuosavybėn įstatymas, 1997-12-02 Nr. VIII-546 (su vėlesniais pakeitimais), 3 str. 1 d. 2 p.

⁵³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022-06-14 įsakymu Nr. 1K-219 redakcija patvirtintas 7-asis VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“, 7.1 p.

⁵⁴ Lietuvos Respublikos valstybės turto perėmimo savivaldybių nuosavybėn įstatymas, 1997-12-02 Nr. VIII-546 (su vėlesniais pakeitimais), 3 str. 1 d. 2 p.

⁵⁵ Zarasų rajono savivaldybės administracijoje gautas dokumentas registruotas 2023-01-16 Nr. 1-147. Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriaus atsakingi darbuotojai su raštu susipažino 2023-03-01.

vietinės reikšmės kelius ir gatves (119 vnt.), vėlgi, nesilaikant Finansų ministerijos išaiškinimo⁵⁶, visais atvejais finansavimo sumų šaltiniu nurodytos savivaldybės biudžeto lėšos.

1.1.6. Apskaitos programoje ne visais atvejais tinkamai parinkti kelių ir gatvių nusidėvėjimo normatyvai

Administracijoje 2023 metais galiojusiuose nusidėvėjimo normatyvuose⁵⁷ asfalto, betono, cementbetonio, akmenų dangos gatvių ir kelių nusidėvėjimui nustatytas 15 metų normatyvas, o skaldos, žvyro, grūntinės dangos gatvių ir kelių nusidėvėjimui nustatytas 10 metų normatyvas.

Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriuje ilgalaikio turto buhalterinei apskaitai naudojamose programose modulyje keliams ir gatvėms parinkti nusidėvėjimo normatyvai ne visada atitinka Administracijos direktoriaus patvirtintus normatyvus.

Pavyzdžiui:

- kelias „ZR1623 Privažiuojamasis kelias 0,256 km prie Smėlių nuo kelio 117 Zarasai-Bradėsiai-Obeliai“ yra asfalto dangos, kuriam turėtų būti nustatytas 15 metų nusidėvėjimo normatyvas, tačiau apskaitos programoje parinkta skaldos, žvyro, grūntinės dangos gatvių ir kelių grupė su 10 metų nusidėvėjimo normatyvu. 2021 m. gruodžio mėn. nustatant tikrąją vertę, keliui vėl nustatytas 10 metų nusidėvėjimo normatyvas;
 - gatvė „ZR7422;ZR7526;ZR7527 Savanorių gatvė, Zarasų mieste 1,581 km“ yra asfalto dangos, kuriai turėtų būti nustatytas 15 metų nusidėvėjimo normatyvas, apskaitos programoje parinkta skaldos, žvyro, grūntinės dangos gatvių ir kelių grupė su 10 metų nusidėvėjimo normatyvu, po rekonstrukcijos padidinus vertę, gatvės vertė nudėvėta per 10 metų;
 - gatvė „ZR7444 Žemaitės gatvė, Zarasų raj. savivaldybė Zarasų miestas 1,237 km“ yra asfalto dangos, kuriai turėtų būti nustatytas 15 metų nusidėvėjimo normatyvas, apskaitos programoje parinkta skaldos, žvyro, grūntinės dangos gatvių ir kelių grupė su 10 metų nusidėvėjimo normatyvu. Galutinio nusidėvėjimo data turto apskaitos kortelėje nurodyta „2024-10-31“, tačiau pagal kortelėje nurodytą gatvės likutinę vertę ir skaičiuojamą mėnesinę nusidėvėjimo sumą, gatvės galutinė nusidėvėjimo data būtų 2033 m. kovo mėn.;
 - gatvė „ZR7830 Užtiltės kaimo Pušyno g., 0,358 km“ yra žvyro dangos (išskyrus 10 m), kuriai turėtų būti nustatytas 10 metų nusidėvėjimo normatyvas, apskaitos programoje parinkta asfalto, betono, cementbetonio, akmenų dangos gatvių ir kelių grupė su 15 metų nusidėvėjimo normatyvu;
 - ir t.t.
-

1.1.7. Nusidėvėjimo sąnaudos priskirtos netinkamai valstybės funkcijai

Vadovaujantis 11-ojo VSAFAS „Sąnaudos“⁵⁸ nuostatomis, aukštesniojo lygio (nuo 2024-01-01 metinio) savivaldybės ataskaitų rinkinio veiklos rezultatų ataskaitoje sąnaudos turi būti rodomos sugrupuotos pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijoje, patvirtintoje finansų ministro⁵⁹, nustatytas pagrindines valstybės funkcijas. Šioje klasifikacijoje su kelių valdymu, naudojimu, statyba ir išlaikymu, administravimu susijusios išlaidos priskiriamos ekonomikos funkcijai, todėl kelių nusidėvėjimo sąnaudos taip pat turėtų būti

⁵⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2023-01-16 raštas Nr. (6.2MR-01)-6K-2300068 „Dėl kelių finansavimo šaltinių“.

⁵⁷ Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2019-12-31 įsakymu Nr. I(6.6 E)-723 patvirtinto Zarasų rajono savivaldybės administracijos buhalterinės apskaitos vadovo 2 priedas „Ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominiai normatyvai“, 10.1.2.1. ir 10.1.2.2. eil.

⁵⁸ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2019-08-06 įsakymu Nr. 1K-243 nauja redakcija patvirtintas 11-asis VSAFAS „Sąnaudos“, 13 p.

⁵⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2017-10-10 redakcijos įsakymas Nr. 1K-343 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“, III sk.

priskiriamos ekonomikos funkcijai. Nesilaikant šios nuostatos Administracijoje 2023 metais priskaičiuotos vietinės reikšmės kelių ir gatvių nusidėvėjimo sąnaudos išskaidytos keturioms funkcijoms, t. y. bendrųjų valstybės paslaugų funkcijai priskirta 1 435 149 Eur nusidėvėjimo sąnaudų, ekonomikos funkcijai – 771 632 Eur, poilsio, kultūros ir religijos – 24 785 Eur, būsto ir komunalinio ūkio – 529 Eur.

Dėl aukščiau nurodytų klaidų ir neatitikimų mes **negalime patvirtinti, kad** Administracijos Finansinės būklės ataskaitoje paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną eilutėje infrastruktūros statiniai **17 511 269 Eur** dalimi bei **finansavimo sumos** iš savivaldybės biudžeto lėšų **13 001 739 Eur**, iš valstybės biudžeto lėšų **3 422 145 Eur**, iš Europos sąjungos lėšų **994 527 Eur** bei iš kitų lėšų **92 858 Eur** dalimis **parodyti teisingomis ir tikromis vertėmis**. Taip pat **negalime patvirtinti 2 232 095 Eur** dalimis Veiklos rezultatų ataskaitoje ataskaitinio laikotarpio nusidėvėjimo sąnaudų ir finansavimo pajamų **teisingumo ir tikrumo**.

Dėl 12-ojo VSAFAS nuostatų nesilaikymo ilgalaikį turtą registruoti tikrąja verte, dėl finansavimo sumų netinkamo parinkimo, dėl nusidėvėjimo sąnaudų neskaičiavimo ar netinkamo skaičiavimo, dėl nusidėvėjimo sąnaudų priskyrimo netinkamai valstybės funkcijai, dėl klaidingo vertės padidinimo, dėl nesutampančių kelių ir gatvių ilgių, mes negalime patvirtinti, kad Zarasų rajono savivaldybės metinėje:

- Finansinės būklės ataskaitoje ataskaitinio laikotarpio pabaigoje infrastruktūros statiniai 17 mln. 511,3 tūkst. Eur dalimi, finansavimo sumos iš valstybės biudžeto lėšų 3 mln. 422,2 tūkst. Eur, iš Europos Sąjungos lėšų 994,5 tūkst. Eur, iš kitų šaltinių 92,9 tūkst. Eur dalimis bei sukauptas perviršis 13 mln. 1,7 tūkst. Eur dalimi parodyti tikromis ir teisingomis sumomis;

- Grynojo turto pokyčių ataskaitoje 13 mln. 1,7 tūkst. Eur dalimi negalime patvirtinti prieš nuosavybės metodo įtaką sukaupto perviršio tikrumo;

- Veiklos rezultatų ataskaitoje negalime patvirtinti 1 mln. 435,2 tūkst. Eur dalimi 2023 metų pagrindinės veiklos bendrųjų valstybės paslaugų sąnaudų, 771,6 tūkst. Eur dalimi ekonomikos sąnaudų, 24,8 tūkst. Eur dalimi su poilsiu kultūra ir religija susijusių sąnaudų ir 0,5 tūkst. Eur dalimi būsto ir komunalinio ūkio sąnaudų bei 754,6 tūkst. Eur dalimi finansavimo pajamų ir 1 mln. 477,5 tūkst. Eur dalimi 2023 metų deficito tikrumo ir teisingumo.

1.2. Finansinė atskaitomybė neparodo tikro ir teisingo vaizdo apie nebaigtą statybą

1.2.1. Atlikus esminį turto pagerinimą nedidinama ilgalaikio turto įsigijimo savikaina ir neskaičiuojamos nusidėvėjimo sąnaudos

Administracijoje, nesilaikant 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“⁶⁰ nuostatų dėl įsigijimo savikainos didinimo ir nusidėvėjimo skaičiavimo tikslinimo po turto rekonstrukcijos darbų, priskirtinų esminiams turto pagerinimo darbams, pabaigos, ne visada laiku didinamos rekonstruotų turto vienetų įsigijimo vertės. 2023 metų pabaigoje Administracijoje nebaigtoje

⁶⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022-06-14 įsakymu Nr. 1K-217 nauja redakcija patvirtintas 12-asis VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, 35.1 p., 36 p., 37 p.

statyboje buvo įregistruota 1 246 924 Eur vertės 11 turto vienetų techninių projektų su rekonstrukcijos darbais, kurie užbaigti 2017 ir ankstesniais metais (arba darbai nevykdomi nuo 2010-2012 metų) bei 4 089 717 Eur vertės 19 objektų, kurių rekonstrukcijos ar remonto darbai baigti 2020–2022 metais ir 2 229 546 Eur vertės 7 objektai, kurių rekonstrukcijos ar remonto darbai baigti 2023 metais.

Iš viso ataskaitinių metų pabaigoje Administracijoje 2023 ir ankstesniais metais rekonstruoti, kapitališkai suremontuoti ar naujai pastatyti **37 turto vienetai** bendra **7 566 187 Eur verte** buvo tinkami eksploatuoti arba pilnai eksploatuojami, todėl, vadovaujantis 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“⁶¹ nuostatomis, nebaigtoje statyboje sukauptomis vertėmis turėjo būti padidintos rekonstruotų ar suremontuotų turto vienetų įsigijimo savikainos bei įregistruoti naujai sukurti turto vienetai ir nusidėvėjimo sąnaudos pradėtos skaičiuoti nuo padidintų verčių.

Atkreiptinas dėmesys, kad atliekant ankstesnių metų biudžeto vykdymo ir konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių auditus⁶² nustatydavome faktus, kad Administracijoje nebaigtoje statyboje įregistruoti baigti rekonstruoti ir kitose ilgalaikio turto grupėse registruotini turto vienetai ir teikdavome rekomendacijas imtis priemonių, kad nebaigtoje statyboje sukaupti rekonstrukcijos darbai, užbaigus darbus ir objektus pradėjus eksploatuoti, būtų laiku iškeliami į kitas turto grupes, didinant jau esamų turto vienetų įsigijimo vertes bei nustatyti asmenis, dėl kurių neveiklumo šie darbai nebuvo laiku atliekami. Iki 2016 metų pabaigos rekomendacijos dalinai buvo vykdomos (2013 metų pabaigoje buvo 52 išskeltini objektai, 2016 metų pabaigoje – 5). Tačiau nuo 2017 metų Statybos ir komunalinio ūkio skyriuje⁶³ pradėjus keistis atsakingiems asmenims, užbaigus darbus ir objektus pradėjus eksploatuoti, nebaigtoje statyboje sukaupti rekonstrukcijos darbai vėl buvo vangiai iškeliami į kitas turto grupes. Todėl 2022 metų pabaigoje tokių objektų skaičius išaugo iki 42 vienetų. Nors 2023 metais įgyvendinant rekomendacijas iš nebaigtos statybos iškelta 17 objektų, tačiau per šiuos metus užbaigti darbai naujų objektų, kurie jau 2023 metais turėjo būti iškelti į kitas turto grupes. Dėl to 2023 metų pabaigoje Administracijoje iš nebaigtos statybos į kitas turto grupes iškeltinų objektų sumažėjo neženkliai iki 37 vienetų.

Papildomai atkreipiame dėmesį, kad atliekant 2023 metų metinę inventORIZACIJĄ už nebaigtos statybos objektus atsakingas asmuo inventORIZACIJOS komisijai pateikė paaiškinimą dėl 3 782 190 Eur vertės 21 nebaigtos statybos objekto būklės ir baigtumo bei poreikio jų perkėlimo

⁶¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022-06-14 įsakymu Nr. 1K-217 nauja redakcija patvirtintas 12-asis VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, 35.1 p., 36 p., 37 p.

⁶² Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos auditų ataskaitos: 2023-07-14 Nr. 4-3 1.2 p.; 2022-07-15 Nr. 4-3 1.2 p., 2021-07-15 Nr. 4-3, 1.2 p., 2020-07-15 Nr. 4-3, 1.2 p.; 2019-07-12 Nr. 4-2, 1.2 p.; 2018-07-12 Nr. 4-4, 1.2 p.; 2017-07-14 Nr. 4-4, 3.1 p.; 2016-07-15 Nr. 4-4, 3.2 p.; 2015-07-15 Nr. 4-4, 3.2 p.; 2014-07-15 Nr. 4-3, 3.2 p.; 2022-06-15 raštas Nr. 2-35.

⁶³ Nuo 2021 m. rugpjūčio 1 d. Statybos ir urbanistikos skyrius.

iš nebaigtos statybos į kitas turto grupes. Administracijos vietinės inventorizacijos komisijos išvadoje⁶⁴ dėl inventorizavimo aprašų ilgalaikio ir trumpalaikio turto sutikrinimo žiniaraščių patikrinimo taip pat teiktas siūlymas inventorizavimo aprašo Nr. 252 aiškinamajame rašte išvardintą turtą perkelti iš nebaigtos statybos į rašte nurodytas turto grupes. Tačiau iki metinių finansinių ataskaitų parengimo dienos iš nebaigtos statybos į kitas turto grupes perkeltinų objektų perkėlimo ar rekonstruojamų, remontuojamų turto vienetų verčių padidrinimo procedūros nebuvo pradėtos. Tik po papildomo Statybos ir urbanistikos skyriaus 2024-03-20 rašto⁶⁵ 5 objektai iš nebaigtos statybos nurašyti didinant remontuotų turto vienetų vertes. Dėl kitų turto vienetų inventorizacijos komisija 2024 m. kovo mėn., t. y. jau po 2023 metų finansinių ataskaitų parengimo ir po mūsų atlikto Administracijos metinės inventorizacijos atlikimo ir sprendimų dėl inventorizacijos rezultatų vertinimo, priėmė sprendimą⁶⁶ teikti pasiūlymą Administracijos direktoriui ir Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriui dėl atsakingo asmens aiškinamajame rašte teiktų pastabų.

Taip pat audito metu nustatėme atvejį, kai Administracijos Statybos ir urbanistikos skyrius 2023-01-03 Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriui pateikė prašymą⁶⁷ iškelti objektą iš nebaigtos statybos. Pagal įrašus dokumentų valdymo sistemoje (toliau – DVS) Avily, raštas Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriuje gautas 2023-01-03, skyriaus vedėja su raštu susipažino 2023-03-01. Tačiau, iki parengiant 2023 metų metines ataskaitas, objektas iš nebaigtos statybos neiškeltas. Remiantis Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriaus atsakingų darbuotojų žodiniu paaiškinimu, prašymas nevykdytas dėl to, kad iš pateiktų dokumentų nebuvo aišku, kokios patalpos remontuotos. Tačiau šios pastabos ar priežastys rašytine forma DVS nenurodytos. Manytume, kad per visus 2023 metus tikrai buvo galima nustatyti, kokios patalpos remontuotos ir, esant poreikiui bei gavus rašytines pastabas, Statybos ir urbanistikos skyriaus atsakingi darbuotojai Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriui galėjo pateikti patikslintą prašymą.

Aukščiau nurodyti pastebėjimai dėl užbaigtų remonto, rekonstrukcijos ar statybos darbų neiškėlimo iš nebaigtos statybos manytume susiję dėl geranoriško ir konstruktyvaus bendravimo tarp skirtingų Administracijos skyrių nebuvimo.

⁶⁴ Zarasų rajono savivaldybės administracijos vietinės inventorizacijos komisijos Nr. 4 Išvada dėl inventorizavimo aprašų ilgalaikio ir trumpalaikio turto sutikrinimo žiniaraščių 2023 m. spalio 31 d. patikrinimo.

⁶⁵ Zarasų rajono savivaldybės administracijos statybos ir urbanistikos skyriaus 2024-03-20 raštas Nr. TTS-130-(12.33 Mr) „Dėl objektų perkėlimo iš nebaigtos statybos“.

⁶⁶ Zarasų rajono savivaldybės administracijos Inventorizacijos komisijos 2024-03-28 posėdžio protokolas Nr. (16.23)59-4.

⁶⁷ Zarasų rajono savivaldybės administracijos statybos ir urbanistikos skyriaus 2023-01-03 raštas Nr. TTS-2-(12.33) „Dėl objekto perkėlimo iš nebaigtos statybos“.

1.2.2. Dalis nebaigtos statybos metinės inventorizacijos Administracijoje atlikta formaliai

Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintose Inventorizacijos taisyklėse⁶⁸ bei Administracijos inventorizacijos taisyklėse⁶⁹ nurodyta, kad inventorizuojant ilgalaikį materialųjį turtą, jis turi būti fiziškai patikrinamas buvimo vietoje. Pagal Administracijos pagrindinės ir papildomų inventorizacijos komisijų veiklos nuostatus⁷⁰, nebaigtos statybos inventorizacija turėtų būti vykdoma atliekant dokumentinį patikrinimą.

Peržiūrėjus Administracijos nebaigtos statybos inventorizacijos aprašą Nr. 261 bei papildomos (vietinės) inventorizacijos komisijos išvadą⁷¹ dėl inventorizavimo aprašų ilgalaikio ir trumpalaikio turto sutikrinimo žiniaraščių patikrinimo, neradome duomenų, kad inventorizacijos metu būtų užfiksuoti faktai, kad skyriaus vedėjo pavaduotojo atsakomybėje esančioje nebaigtoje statyboje apskaitomi darbai baigti, sukurtas, rekonstruotas ar kapitaliai remontuotas turtas tinkamas naudoti ir jau naudojamas. Neradome inventorizacijos komisijų siūlymų, kad tinkamų naudojimui ir naudojamų objektų rekonstrukcijos ar remonto darbai, kurie sukaupti nebaigtos statybos sąskaitose, būtų iškeliami, didinant rekonstruotų ar kapitaliai remontuotų objektų įsigijimo savikainas. Nors tai, kad kai kurių objektų darbai baigti 2022 metais ar anksčiau buvome nustatę atliekant Savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio auditą.

Pavyzdžiui:

- objektų „Kraštovaizdžio formavimas ir ekologinės būklės gerinimas Zarasų rajone“, „Pėsčiųjų takų Zaraso, Zarasaičio, Griežto ežerų ir Laukesos upės pakrantėse, Zarasų mieste, statyba“ ir „Pėsčiųjų tako, Laukeso ežero Smėlynės pusiasalyje, Zarasų mieste, statyba“ darbai baigti 2022 m. sausio mėn., deklaracijos apie statybų pabaigas gautos 2022 m. vasario–balandžio mėn., lėšų davėjai paskutinius mokėjimo prašymus patvirtino 2022 metais. Apie objektų iškėlimo iš nebaigtos statybos būtinybę su atsakingu asmeniu diskutuota atliekant Savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio auditą;
 - objekto „Dusetų prielaukos įrengimas ir pritaikymas rekreacinei žvejybai“ darbai baigti 2022 m. birželio mėn.;
 - objekto „Alksno ežero pakrantės infrastruktūros sutvarkymas ir pritaikymas rekreacinei žvejybai. Alksno g. 12, Vajasiškio k., Zarasų raj.“ darbai baigti 2022 m. spalio mėn.
-

Atliekant Savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio auditą buvome nustatę faktą, kad Administracijoje, prieš sudarant 2022 metų metines finansines ataskaitas, nebaigtos statybos sąskaitoje sukauptos rekonstrukcijos ar statybos darbų išlaidos buvo inventorizuojamos formaliai bei teikėme rekomendaciją⁷² atliekant metinę inventorizaciją, inventorizacijos komisijų narius supažindinti su nebaigtos statybos inventorizaciją reglamentuojančių teisės aktų

⁶⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022-06-15 nutarimu Nr. 630 patvirtintos Inventorizacijos taisyklės, 10.1 p.

⁶⁹ Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022-11-28 įsakymu Nr. I(6.6 E)-670 patvirtintos Zarasų rajono savivaldybės administracijos inventorizacijos taisyklės, 8.1 p.

⁷⁰ Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022-11-29 įsakymu Nr. I(6.6 E)-676 patvirtinti Pagrindinės ir papildomų inventorizacijos komisijų veiklos nuostatai, 6 p.

⁷¹ Zarasų rajono savivaldybės administracijos vietinės inventorizacijos komisijos Nr. 4 Išvada dėl inventorizavimo aprašų ilgalaikio ir trumpalaikio turto sutikrinimo žiniaraščių 2023 m. spalio 31 d. patikrinimo.

⁷² Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2023-07-14 audito ataskaita Nr. 4-3, 6.2 rek.

nuostatomis. Tačiau, įvertinus aukščiau pateiktus faktus, darytina išvada, kad rekomendacija įgyvendinta tik dalinai.

1.2.3. Nebaigtos statybos inventorizacijos metu nevertinta ar objektai neturi nuvertėjimo požymių

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų Inventorizacijos taisyklių⁷³ bei Administracijos inventorizacijos taisyklių⁷⁴ nuostatomis, inventorizacijos komisijos, inventorizuodamos turtą, turi įvertinti, ar yra požymių, kad turtas gali būti nuvertėjęs. Radus turto nuvertėjimo požymių, tai turi būti pažymėta turto inventorizacijos aprašuose ir inventorizacijos komisijos išvadose.

Peržiūrėjus Administracijos nebaigtos statybos inventorizacijos aprašus bei papildomų (vietinių) inventorizacijos komisijų išvadas dėl inventorizacijos, neradome duomenų, kad inventorizacijos komisijos būtų nustačiusios ir inventorizacijos aprašuose pažymėjusios nebaigtoje statyboje sukauptų darbų nuvertėjimo požymių, nors tokią informaciją Administracijos specialistai auditui pateikia.

Pavyzdžiui:

- 2023-06-22 raštu Nr. (6.23 E)3-770 Administracija, teikdama auditui informaciją apie nebaigtoje statyboje sukauptus darbus 2022-12-31 duomenimis, nurodė, kad 4 objektų darbai nebus vykdomi, t. y.:
 - 1) Trijų skverų Zarasuose prie magistralės A6 objekto, inv. Nr. 01992013, sukauptų darbų vertė – 33 595,92 Eur;
 - 2) Zarasų skvero (Bukonto g. priešais Zarasų bibliotekos pastatą) objekto, inv. Nr. 01991016, sukauptų darbų vertė – 8 688,31 Eur;
 - 3) Šiaulių–Šaltupės g. Zarasuose rekonstrukcija, inv. Nr. 01991037, sukauptų darbų vertė – 7 008,80 Eur;
 - 4) Kitos paskirties inžinerinio statinio 12 (kolumbariumo) Turmanto g. Zarasų m. statyba, inv. Nr. 01991243, sukauptų darbų vertė – 1 100,00 Eur.
 - 2022-03-16 raštu Nr. (6.37 E)3-347 Administracija, teikdama auditui informaciją apie nebaigtoje statyboje sukauptus darbus 2021-12-31 duomenimis, taip pat buvo nurodžiusi tuos pačius objektus su tomis pačiomis sukauptomis sumomis kaip objektus, kuriuose darbai nebus vykdomi.
 - 2024-03-27 raštu Nr. TTS-150-(12.33 Mr) Statybos ir urbanistikos skyrius taip pat nurodė, kad Šiaulių–Šaltupės g. Zarasuose rekonstrukcija pagal parengtą projektą nebus vykdoma. Žodinėje informacijoje už nebaigtos statybos objektus atsakingi asmenys taip pat nurodė, kad per 2023 metus situacija nepasikeitė ir 2023-06-22 rašte įvardintų 4 objektų darbai nebus vykdomi.
-

Atliekant Savivaldybės 2022 metų ir 2021 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių auditus buvome nustatę faktą, kad Administracijoje, prieš sudarant metines finansines ataskaitas, nebaigtos statybos sąskaitoje sukauptos rekonstrukcijos ar statybos darbų išlaidos nebuvo vertinamos ir nuvertėjimo požymiai nebuvo nustatomi bei teikėme rekomendacijas⁷⁵. Tačiau,

⁷³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022-06-15 nutarimu Nr. 630 patvirtintos Inventorizacijos taisyklės, 20.9p., 40p.

⁷⁴ Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022-11-28 įsakymu Nr. I(6.6 E)-670 patvirtintos Zarasų rajono savivaldybės administracijos inventorizacijos taisyklės, 23.9 p., 43 p.

⁷⁵ Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2022-06-15 raštas Nr. 2-35 „Dėl nebaigtos statybos ir jos apskaitos“ teikta rekomendacija: vadovaujantis 22-ojo VSAFAS „Turto nuvertėjimas“ nuostatomis, prieš sudarant finansines ataskaitas, nustatyti ar nebaigtos statybos sąskaitoje sukauptos rekonstrukcijos ar statybos darbų išlaidos neturi nuvertėjimo požymių, juos nustačius skaičiuoti nuvertėjimo nuostolius, rezultatai įregistruoti apskaitos registruose, 5 rek.

įvertinus aukščiau pateiktus faktus, darytina išvada, kad su nuvertėjimo požymių nustatymu susijusios rekomendacijos ir 2023 metais nebuvo vykdomos.

Dėl aukščiau nurodyto nebaigtoje statyboje sukauptų darbų nepilno vertinimo darbų baigtumo požiūriu ir nevertinimo nuvertėjimo požiūriu metinės inventurizacijos metu, dėl inventurizacijos komisijos siūlymo iškelti objektus iš nebaigtos statybos grupės bei netinkamo nebaigtos statytos tvarkymo ir apskaitos mes **negalime patvirtinti, kad** Administracijos Finansinės būklės ataskaitoje paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną eilutėje nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai **8 499 545 Eur** dalimi **nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai** bei finansavimo sumos iš valstybės biudžeto lėšų **3 734 204 Eur**, iš Europos Sąjungos lėšų **2 196 531 Eur**, iš savivaldybės biudžeto lėšų **2 172 370 Eur** bei iš kitų lėšų **396 440 Eur** dalimis **parodyti teisingomis ir tikromis vertėmis.**

Dėl 12-ojo VSAFAS nuostatų nesilaikymo Zarasų rajono savivaldybės administracijoje tvarkant ir apskaitant nebaigtą statybą bei dalinai formalios metinės inventurizacijos, mes negalime patvirtinti, kad Zarasų rajono savivaldybės metinėje Finansinės būklės ataskaitoje ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai 8 mln. 499,5 tūkst. Eur dalimi, finansavimo sumos iš valstybės biudžeto lėšų 3 mln. 734,2 tūkst. Eur, iš Europos Sąjungos lėšų 2 mln. 196,5 tūkst. Eur, iš kitų šaltinių 396,4 tūkst. Eur dalimis bei sukauptas perviršis 2 mln. 172,4 tūkst. Eur dalimi parodyti tikromis ir teisingomis sumomis bei 2 mln. 172,4 tūkst. Eur dalimi negalime patvirtinti Grynojo turto pokyčių ataskaitoje prieš nuosavybės metodo įtaką sukaupto perviršio tikrumo.

1.3. Finansinė atskaitomybė neparodo tikro ir teisingo vaizdo apie kultūros ir kitas vertybes

1.3.1. Ne visoms nekilnojamosioms kultūros vertybėms nustatyta tikroji vertė

Vadovaujantis 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“⁷⁶ nuostatomis, nekilnojamosios kultūros vertybės po pirminio pripažinimo finansinėse ataskaitose turi būti rodomos tikrąja verte, kuri nuo 2022 metų turėtų būti patikslinama ne rečiau kaip kas 5 metus, o iki 2022 metų⁷⁷ turėjo būti tikslinama kiekvienų finansinių metų pabaigoje, prieš rengiant metines finansines ataskaitas.

Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2023-07-14 audito ataskaitoje Nr. 4-3 teikta rekomendacija: atliekant metinę inventurizaciją, inventurizacijos komisijų narius supažindinti su vietinės reikšmės kelių ir gatvių bei nebaigtos statybos inventurizaciją reglamentuojančių teisės aktų nuostatomis, 6.2 rek.

⁷⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022-06-14 įsakymu Nr. 1K-217 nauja redakcija patvirtintas 12-asis VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, 45 p., 62 p., 67 p.

⁷⁷ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009-12-22 įsakymu Nr. 1K-466 iki 2022 metų galiojusia redakcija patvirtintas 12-asis VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, 65 p.

Atliekant 2019–2022 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio ir savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais auditus⁷⁸ teikdavome išvadas, kad Zarasų krašto muziejuje (toliau – Muziejus), prieš sudarant atitinkamų metų finansines ataskaitas, nekilnojamųjų kultūros vertybių tikroji vertė nebuvo nustatoma ir tikslinama. Nesilaikant aukščiau nurodytų 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“⁷⁹ nuostatų, prieš sudarant 2023 metų finansines ataskaitas, iš šešių atskaitinių metų pabaigoje Muziejaus patikėjimo teise valdomų nekilnojamųjų kultūros vertybių, tikroji vertė nustatyta tik dviem, t. y. iš Administracijos perimtam pastatui ir atskaitiniais metais iš Kultūros centro Dusetų dailės galerijos perimtomis patalpoms.

Be to, Muziejuje skirtinguose apskaitos dokumentuose, kuriuose sukaupti duomenys apie nekilnojamąsias kultūros vertybes, nurodytos skirtingos nekilnojamųjų kultūros vertybių vertės.

Nustatyti skirtumai:

- Ilgalaikio turto likučių žiniaraštyje likutinė vertė (su dviejų objektų tikrosios vertės korekcija) 2023-12-31 – 498 610,24 Eur;
 - Didžiojoje knygoje ir sąskaitos apyvartos žiniaraščiuose likutinė vertė (su tikrosios vertės korekcija) 2023-12-31 – 502 258,55 Eur.
-

1.3.2. Apskaitoje įregistruotos ne visos kilnojamiosios kultūros vertybės

Muziejuje 2023 metų pabaigoje pagrindiniame ir pagalbiniame fonduose iš viso buvo sukaupta 24 407 vnt. eksponatų. Tačiau, pagal įrašus apskaitos registruose, 2023-12-31 dienai Muziejaus buhalterinėje apskaitoje Didžiosios knygos muziejinių vertybių sąskaitoje buvo įregistruota 15 651 eksponatų vienetų, antikvarinių ir meno kūrinių bei kitų kilnojamųjų kultūros vertybių sąskaitose dar buvo įregistruoti 29 eksponatai. Iš viso Muziejaus buhalterinėje apskaitoje 2023-12-31 buvo įregistruota 15 680 eksponatų vienetų, t. y. 8 727 eksponatais mažiau nei faktiškai buvo sukaupta muziejinių vertybių fonduose.

Atliekant ankstesnių metų auditus buvome nustatę, kad Muziejuje per 2015 metus ir 2017–2022 metus buhalterinės apskaitos registruose nebuvo įregistruotas nei vienas nemokamai gautas muziejinių vertybių eksponatas, nors faktiškai nurodytu laikotarpiu nemokamai gauti 5 124 eksponatai. 2016 metais buhalterinėje apskaitoje įregistruota 18 nemokamai gautų eksponatų, nors faktiškai šiais metais nemokamai gauta 514 eksponatų. Per 2023 metus nemokamai gauti 195 eksponatai, tačiau nei vienas iš jų buhalterinėje apskaitoje neįregistruotas.

⁷⁸ Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos audito ataskaitos: 2023-07-14 Nr. 4-3, 1.3 p., 2022-07-15 Nr. 4-3, 1.3 p., 2021-07-15 Nr. 4-3, 1.3 p., 2020-07-15 Nr. 4-3, 1.3 p.

⁷⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022-06-14 įsakymu Nr. 1K-217 nauja redakcija patvirtintas 12-asis VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, 62 p., 67 p.

1.3.3. Apskaitoje neregistruojama kilnojamųjų kultūros vertybių tikroji vertė

Vadovaujantis 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“⁸⁰ nuostatomis, kilnojamosios kultūros vertybės, kurioms priskiriamos ir muziejų fondų vertybės, po pirminio pripažinimo finansinėse ataskaitose turi būti rodomos tikrąja verte. Muziejinių vertybių, kurios ilgalaikio materialiojo turto apskaitoje pirminio pripažinimo metu buvo registruotos simboline vieno euro (ar vieno lito) verte, tikrosios vertės nustatymui Kultūros ministras patvirtino Muziejinių vertybių (ekspонатų) vertinimo metodines rekomendacijas⁸¹ bei Muziejuose saugomų kilnojamųjų kultūros vertybių vertinimo tikrąja verte metodiką⁸². Rekomendacijose⁸³ ekspонатų vertinimą rekomenduota baigti iki 2020-12-31. Tačiau pagal auditui pateiktą informaciją iki 2023-12-31 Muziejuje iš turimų 24 407 ekspонатų tikrąja verte įvertinta 17 852 ekspонатų, t. y. 73,1 proc. visų turimų ekspонатų.

Vadovaujantis Rekomendacijų⁸⁴ 6 punkto nuostatomis, ekspонатų vertinimo komisijos sprendimai turi būti protokoluojami ir protokolų išrašai perduodami muziejaus buhalterijai. Vadovaudamasi išrašu, muziejaus buhalterija turi tikslinti anksčiau registruotus įrašus apie ekspонатų tikrąją vertę ilgalaikio materialiojo turto apskaitoje bei ekspонатų vertės pokytį (padidėjimą ar sumažėjimą) turi registruoti grynojo turto tikrosios vertės rezervo sąskaitoje.

Muziejuje 2015–2021 metų laikotarpyje ekspонатų vertinimo komisija tikrąja verte įvertino 9 660 pagrindiniame fonde sukauptų ekspонатų bendra 47 375 Eur verte, tačiau šiuo laikotarpiu buhalterinėje apskaitoje nebuvo registruojama nei muziejinių vertybių tikroji vertė, nei tikrosios vertės rezervo pokyčiai. Šie veiksmai apskaitoje neatlikti nei 2022 metais, nei 2023 metais. Be to, per 2023 metus Muziejuje tikrąja verte įvertintos 907 vertybės 2 073 Eur verte, kurių nei tikroji vertė, nei tikrosios vertės rezervo pokyčiai buhalterinėje apskaitoje vėlgi neregistruoti.

Taip pat analizuojant Muziejaus buhalterinės apskaitos dokumentus, nustatyta, kad 2023 metų pabaigoje apskaitoje 418 vienetų nekilnojamųjų kultūros vertybių tikroji vertė nurodyta nuline verte. Nevisiškai logiškos ir dalies kitų nekilnojamųjų kultūros vertybių tikrosios vertės. Pavyzdžiui: tautinių drabužių liemenės tikroji vertė nurodyta 0,32 Eur, senovinės lovatiesės – 0,58 Eur, prijuostės tautinių drabužių – 0,29 Eur ir pan.

⁸⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022-06-14 įsakymu Nr. 1K-217 nauja redakcija patvirtintas 12-asis VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, 45 p., 62 p., 67 p.

⁸¹ Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2010-08-20 įsakymu Nr. IV-446 patvirtintos Muziejinių vertybių (ekspонатų) vertinimo metodinės rekomendacijos.

⁸² Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2015-01-07 įsakymu Nr. IV-3 patvirtinta Muziejuose saugomų kilnojamųjų kultūros vertybių vertinimo tikrąja verte metodika.

⁸³ Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2010-08-20 įsakymu Nr. IV-446 patvirtintos Muziejinių vertybių (ekspонатų) vertinimo metodinės rekomendacijos, 18 p.

⁸⁴ Tos pačios, 6 p.

Be to, Muziejuje skirtinguose apskaitos dokumentuose, kuriuose sukaupti duomenys apie kilnojamąsias kultūros vertybes 2023-12-31 dienai nurodytos skirtingos kilnojamųjų kultūros vertybių vertės.

Nustatyti skirtumai:

- Ilgalaikio turto likučių žiniaraštyje įsigijimo savikaina – 91 043,90 Eur, likutinė ir tikroji vertė – 87 640,73 Eur;
 - Ilgalaikio turto apyvartos žiniaraštyje – 89 390,71 Eur;
 - Didžiojoje knygoje ir sąskaitos apyvartos žiniaraščiuose – 89 827,31 Eur.
-

1.3.4. Buhalterinėje apskaitoje keisti kilnojamųjų kultūros vertybių inventoriniai numeriai ir pavadinimai

Analizuojant Muziejaus buhalterinės apskaitos dokumentus, nustatyta, kad 2023 metais buhalterinės apskaitos programoje buvo keičiami inventoriniai numeriai ir pavadinimai, kuriais kilnojamosios kultūros vertybės buhalterinės apskaitos registruose buvo įregistruotos ankstesniais metais.

Pavyzdžiui:

- 2022 m. pabaigoje inventoriniais numeriais nuo 0014329 iki 0014335 buhalterinės apskaitos programoje registruoti: 0014329 registruota vertybė pavadinimu „Albumas“, 0014330 – „Knygutė personalinio pensininko“, 0014331 – „Dokumentas, pažymėjimas“, 0014332 – „Dokumentas, pažymėjimas“, 0014333 – „Medalis“, 0014334 – „Fotografija“, 0014335 – „Fotografija“. Po pakeitimų 2023 metų pabaigoje toms pačioms vertybėms buhalterinės apskaitos programoje priskirti jau kiti inventoriniai numeriai, t. y. 0014329 priskirtas vertybei „Knygutė peronalinio pensininko (dokumentas)“, 0014330 – „Dokumentas“, 0014331 – „Dokumentas, pažymėjimas“, 0014332 – „Medalis“, 0014333 – „Dokumentas pažymėjimas“, 0014334 – „Dokumentas pažymėjimas“, 0014335 – „Medalis“, o vertybei „Albumas“ priskirtas inventorinis numeris 0014328.
 - Po pakeitimų 2023 metų pabaigoje buhalterinėje apskaitoje vertybių sąrašė neliko vertybių su pavadinimais: „Fotografija“, inv. Nr. 014175 ir „nuotrauka“, inv. Nr. 1932, tačiau šiame sąrašė atsirado nauji vertybių pavadinimai: „Lova medinė“, inv. Nr. 0003052 ir „Medalis“, inv. Nr. 0014335. Visų vertybių įsigijimo ir tikrosios vertės nurodytos vienodos, t. y. simbolinės 1 Eur.
 - Keisti inventoriniai numeriai: iš 2230 į 0002229, iš 2231 į 0002230, iš 2965 į 0002964, iš 100057 į 0017232-5, iš 100010 į 0018204/1-6, iš 100228 į 0018626, iš 100230 į 0018627, iš 100082 į 120730104 ir t. t.
-

Audito metu Muziejaus direktoriaus pavaduotoja–vyriausioji muziejaus rinkinių kuratorė nurodė, kad buhalterinėje apskaitoje kultūros vertybės buvo klaidingai įregistruotos ne tais inventoriniais numeriais ir pavadinimais, todėl jie buvo taisomi.

Atkreipiame dėmesį, kad šiuo metu, vadovaujantis 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“⁸⁵ nuostatomis, kilnojamosios kultūros vertybės, kurias viešojo sektoriaus subjektas priskiria atskiriems fondams, registrams ar sąrašams, gali būti sujungiamos ir buhalterinėje apskaitoje registruojamos kaip vienas ilgalaikio materialiojo turto vienetas. Siekiant mažinti kilnojamųjų kultūros vertybių buhalterinės apskaitos pagal kiekvieną vertybę neproporcingai didelę našta, ankstesnių auditų metu Muziejaus atsakingiems darbuotojams

⁸⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022-06-14 įsakymu Nr. 1K-217 nauja redakcija patvirtintas 12-asis VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, 17 p.

atkreipėme dėmesį apie pakeistas 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“⁸⁶ nuostatas su galimybe kilnojamąsias kultūros vertybes buhalterinėje apskaitoje apskaityti fondais, o ne pagal kiekvieną vertybę atskirai ir rekomendavome pasinaudoti tokia galimybe.

Atsižvelgiant į tai manytume, kad atskirų kilnojamųjų kultūros vertybių inventorinių numerių keitimas 2023 metais neturėjo prasmės, nes būtų tikslingiau kilnojamąsias kultūros vertybes Muziejaus buhalterinėje apskaitoje apskaityti ne kiekvieną vertybę atskirai, o fondais.

Atsižvelgiant į tai, kad nenustatoma nekilnojamųjų ir kilnojamųjų kultūros vertybių tikroji vertė, apskaitoje neįregistruotos visos kilnojamosios kultūros vertybės, nesutampa duomenys apskaitos registruose, mes **negalime patvirtinti**, kad Muziejaus Finansinės būklės ataskaitoje paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną nurodyta **592 086 Eur** dalimi **kultūros ir kitų vertybių vertė** yra tikra ir teisinga bei **finansavimo sumų likučiai** iš valstybės biudžeto lėšų **184 984 Eur** dalimi, iš Europos Sąjungos lėšų **181 986 Eur** dalimi, iš savivaldybės biudžeto lėšų **118 071 Eur** dalimi, iš kitų šaltinių **9 387 Eur** suma, tikrosios vertės rezervas **68 243 Eur** suma ir sukauptas perviršis **29 415 Eur** dalimi parodyti tikromis ir teisingomis vertėmis.

Dėl nekilnojamųjų kultūros vertybių tikrosios vertės netikslinimo prieš rengiant finansines ataskaitas ir kilnojamųjų kultūros vertybių bei tikrosios vertės neregistravimo apskaitoje ir nesutampančių apskaitos duomenų Zarasų krašto muziejaus buhalterinės apskaitos registruose, mes negalime patvirtinti, kad Zarasų rajono savivaldybės metinėje Finansinės būklės ataskaitoje ataskaitinio laikotarpio pabaigoje kultūros ir kitos vertybės 592,1 tūkst. Eur dalimi, finansavimo sumos iš valstybės biudžeto lėšų 185,0 tūkst. Eur, iš Europos sąjungos lėšų 182,0 tūkst. Eur ir kitų šaltinių 9,4 tūkst. Eur dalimis, rezervai 68,2 tūkst. Eur dalimi bei sukauptas perviršis 147,5 tūkst. Eur dalimi parodyti tikromis ir teisingomis sumomis bei negalime patvirtinti Grynojo turto pokyčių ataskaitoje prieš nuosavybės metodo įtaką sukaupto perviršio tikrumo 147,5 tūkst. Eur dalimi bei tikrosios vertės rezervo 68,2 tūkst. Eur dalimi tikrumo.

Atkreipiame dėmesį, kad atliekant 2019–2022 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio ir savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais auditus⁸⁷ taip pat nustatėme, kad Muziejuje nekilnojamosios kultūros vertybės nevertintos tikrąja verte bei 2020–2022 metais nustatėme kilnojamųjų kultūros vertybių vertinimo ir apskaitos problemas. Tačiau, įstaigoje nuolat keičiantis finansininkams, nekilnojamosios ir kilnojamosios kultūros vertybės finansinėse ataskaitose vėl rodomos ne tikrąja verte, apskaitoje dar vis neįregistruoti visi Muziejaus fonduose esantys eksponatai.

⁸⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022-06-14 įsakymu Nr. 1K-217 nauja redakcija patvirtintas 12-asis VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, 17 p.

⁸⁷ Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos audito ataskaitos: 2023-07-14 Nr. 4-3, 1.3 p., 2022-07-15 Nr. 4-3, 1.3-1.4 p., 2021-07-15 Nr. 4-3, 1.3-1.4 p., 2020-07-15 Nr. 4-3, 1.3 p.

1.4. Ne visų grupės VSS finansinių ataskaitų duomenys atitiko apskaitos duomenis

Vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo⁸⁸ nuostatomis, metinės ataskaitos turi būti sudaromos pasibaigus finansiniams metams pagal finansinių metų paskutinės dienos apskaitos registrų duomenis bei, iki ataskaitų sudarymo apskaitos registruose turi būti registruotos visos viešojo sektoriaus subjekto ataskaitinio laikotarpio ūkinės operacijos. Nesilaikant šių nuostatų, Zarasų švietimo pagalbos tarnybos ir Zarasų rajono savivaldybės kultūros centro kai kurios metinės finansinės ataskaitos parengtos ne pagal šių įstaigų Didžiųjų knygų sąskaitų duomenis.

1.4.1. Zarasų švietimo pagalbos tarnyboje apskaitos duomenų neatitiko finansinės būklės ir veiklos rezultatų ataskaitose pateikti duomenys

Zarasų švietimo pagalbos tarnybos (toliau – Tarnyba) auditui pateiktų finansinių ataskaitų duomenys neatitiko buhalterinės apskaitos programoje po rajono Savivaldybės finansinių ataskaitų rinkinio konsolidavimo pabaigos suformuotos Didžiosios knygos duomenų.

1.4.1.1. Auditui pateiktos Finansinės būklės ataskaitos (toliau – FBA) dalis duomenų neatitiko audito metu suformuotos Didžiosios knygos (toliau – DK) sąskaitų duomenų.

Nustatyti neatitikimai:

▪ pastatai nesutapo 1245,08 Eur (FBA – 62783,18, DK – 64028,26), baldai, biuro įranga ir kitas ilgalaikis materialusis turtas – 2,21 Eur (FBA – 2762,05, DK – 2759,84), sukauptos gautinos sumos – 440,44 Eur (FBA – 10203,65, DK – 10644,09), finansavimo sumos iš VB – 1310,23 Eur (FBA – 3833,17, DK – 5143,40), finansavimo sumos iš ES lėšų – 64,78 Eur (FBA – 18870,07, DK – 18805,29), su darbo santykiais susiję įsipareigojimai – 527,10 Eur (FBA – 2948,45, DK – 3475,55), ankstesnių metų perviršis – 21,84 Eur (FBA – 503,11, DK – 524,95).

Apibendrinus aukščiau pateiktus Tarnybos finansinės būklės ataskaitos ir audito metu suformuotos Didžiosios knygos ataskaitinio laikotarpio sąskaitų likučių duomenų skirtumus, bendra neatitikimų suma yra 3 611 Eur, iš jos:

- ilgalaikio turto – 1 247 Eur;
- trumpalaikio turto – 440 Eur;
- finansavimo sumų – 1 375 Eur;
- įsipareigojimų ir grynojo turto – 549 Eur.

1.4.1.2. Auditui pateiktos Veiklos rezultatų ataskaitos (toliau – VRA) duomenys taip pat nevisiškai atitiko audito metu suformuotos Didžiosios knygos sąskaitų duomenis.

Nustatyti neatitikimai:

▪ finansavimo pajamos iš savivaldybės biudžeto nesutapo 23166,81 Eur (VRA – 94460,89, DK – 117627,70), finansavimo pajamos iš ES, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų lėšų – 20623,29 Eur (VRA – 22078,47, DK – 1455,18), finansavimo pajamos iš valstybės biudžeto – 806,96 Eur (VRA – 55920,81, DK – 56727,77), kitos veiklos pajamos – 1285,21 Eur (DK – nėra, VRA – 1285,21, t. y. atkartota ta pati suma, kuri nurodyta kaip pagrindinės veiklos kitos pajamos);

⁸⁸ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2020-10-01 Nr. XIII-3308 redakcija, 3 str.

- darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos nesutapo 1504,99 Eur (VRA – 153507,16, DK – 155012,15), kitų paslaugų sąnaudos – 360,15 Eur (VRA – 7893,03, DK – 7532,88), socialinių išmokų sąnaudos – 300,00 Eur (DK – 300,00, VRA – 600,00, t. y. ligos pašalpos 300,00 Eur ataskaitoje pridėtos ne prie darbo užmokesčio, o prie socialinių išmokų sąnaudų);
- pagal Didžiosios knygos duomenis paskaičiuotas einamųjų metų grynasis deficitas nesutapo 1220,43 Eur (VRA – 1501,82, paskaičiuotas pagal DK – 281,39).

Apibendrinus aukščiau pateiktus Tarnybos veiklos rezultatų ataskaitos ir audito metu suformuotos Didžiosios knygos ataskaitinio laikotarpio sąskaitų likučių duomenų skirtumus, bendra neatitikimų suma yra 49 267 Eur, iš jos:

- finansavimo pajamų, pagrindinės veiklos kitų pajamų ir kitos veiklos pajamų – 45 882 Eur;
- pagrindinės veiklos sąnaudų – 2 165 Eur;
- grynasis deficitas – 1 220 Eur.

Auditui Tarnyba pateikė Didžiąją knygą, kurioje surinkti dviejų programų ir dviejų valstybės funkcijų apskaitos duomenys, o ne įstaigos visos finansinės apskaitos duomenys. Tačiau ir auditui pateiktos Didžiosios knygos duomenys ne visais atvejais sutapo su auditui pateiktų finansinių ataskaitų duomenimis. Be to, ankstesnių auditų metu Tarnybos apskaitą tvarkančiam asmeniui jau teikėme rekomendacijas ištaisyti klaidas apskaitos registruose ir finansines ataskaitas rengti ne pagal atskirų programų ar funkcijų, o visos Tarnybos apskaitos registruose sukauptus duomenis. Tačiau ši rekomendacija liko neįgyvendinta.

Atsižvelgiant į tai, kad Tarnybos finansinių ataskaitų duomenys neatitinka Didžiosios knygos sąskaitų duomenų, mes **negalime patvirtinti**, kad įstaigos Finansinės būklės ataskaitoje nurodytas **76 625 Eur turtas, 66 788 Eur finansavimo sumos, 10 836 Eur įsipareigojimai**, Grynojo turto pokyčių ataskaitoje ir Finansinės būklės ataskaitoje parodytas **999 Eur sukauptas deficitas**, Veiklos rezultatų ataskaitoje nurodytos **175 922 Eur pajamos** ir **177 424 Eur sąnaudos** bei per **2023 metus patirtas 1 502 Eur deficitas yra tikri ir teisingi**.

1.4.2. Zarasų rajono savivaldybės kultūros centre apskaitos duomenų neatitiko veiklos rezultatų ataskaitoje pateikti duomenys

Zarasų rajono savivaldybės kultūros centro (toliau – Kultūros centras) auditui pateiktos Veiklos rezultatų ataskaitos duomenys ne visais atvejais atitiko auditui pateiktos Didžiosios knygos sąskaitų duomenis.

Nustatyti neatitikimai:

- finansavimo pajamos iš ES, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų lėšų nesutapo 4684,02 Eur (VRA – 41333,73, DK – 46017,75), finansavimo pajamos iš valstybės biudžeto – 1840,86 Eur (VRA – 97756,08, DK – 99596,94), finansavimo pajamos iš savivaldybės biudžeto – 353,52 Eur (VRA – 923826,82, DK – 924180,34), finansavimo pajamos iš kitų šaltinių – 7,92 Eur (VRA – 28794,75, DK – 28786,83), kitos veiklos pajamos – 350,00 Eur (VRA – 350,00, DK – nėra);
- kitos sąnaudos nesutapo 1651,99 Eur (VRA – 104460,19, DK – 106112,18), komunalinių paslaugų ir ryšių sąnaudos – 118,57 Eur (VRA – 58939,48, DK – 59058,05), finansavimo sąnaudos – 4757,84 Eur (DK – 4757,84, VRA – nėra).

Apibendrinus aukščiau pateiktus Kultūros centro Veiklos rezultatų ataskaitos ir auditui pateiktos Didžiosios knygos sąskaitų likučių duomenų skirtumus, bendra neatitikimų suma yra 13 765 Eur, iš jos:

- finansavimo pajamų ir kitos veiklos pajamų – 7 236 Eur;
- pagrindinės veiklos sąnaudų – 6 529 Eur.

Atliekant 2021 ir 2022 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių ir savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais auditus⁸⁹, mes taip pat nustatėme, kad Kultūros centras 2021 ir 2022 metų finansinių ataskaitų rinkinius konsolidavimui VSAKIS pateikė neįregistruotą dalies 2020, 2021 ir 2022 metų ūkinių operacijų. Įgyvendinant rekomendacijas, įstaigoje įregistruotos ūkinės operacijos, tačiau ne visais atvejais teisingai. Todėl Finansinės būklės ataskaita 2023 metais parengta pagal Didžiosios knygos sąskaitų duomenis, tačiau Veiklos rezultatų ataskaita ne visiškai parengta pagal apskaitos registrų duomenis.

Atsižvelgiant į tai, kad Kultūros centro veiklos rezultatų ataskaitos duomenys ne visais atvejais atitinka Didžiosios knygos sąskaitų duomenis, mes **negalime patvirtinti**, kad įstaigos Veiklos rezultatų ataskaitoje nurodytos **1 110 070 Eur pajamos** ir **1 105 576 Eur sąnaudos** bei per **2023 metus gautas 4 494 Eur perviršis yra tikri ir teisingi**.

Dėl Zarasų švietimo pagalbos tarnybos ir Zarasų rajono savivaldybės kultūros centro dalies finansinių ataskaitų duomenų neatitikimo Didžiosios knygos sąskaitų duomenims, mes negalime patvirtinti, Zarasų rajono savivaldybės metinėje Finansinės būklės ataskaitoje ataskaitinio laikotarpio pabaigoje parodyto turto 76,6 tūkst. Eur dalimi, finansavimo sumų 66,8 tūkst. Eur dalimi, įsipareigojimų 10,8 tūkst. Eur dalimi ir sukaupto deficito 1,0 tūkst. Eur dalimi, Veiklos rezultatų ataskaitoje parodytų ataskaitinio laikotarpio pajamų 1 286,0 tūkst. Eur dalimi, su poilsiu, kultūra ir religija susijusių sąnaudų 1 042,1 tūkst. Eur dalimi ir su švietimu susijusių sąnaudų 240,9 tūkst. Eur dalimi bei gauto perviršio 3,0 tūkst. Eur dalimi, Grynojo turto pokyčių ataskaitoje parodyto einamųjų metų gauto perviršio 3,0 tūkst. Eur dalimi tikrumo ir teisingumo.

2. SAVIVALDYBĖS METINIŲ BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS

Audito metu, įvertinus Zarasų rajono savivaldybės 2023 metų metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis apie Savivaldybės biudžeto pajamas ir išlaidas, reikšmingų neatitikimų, kurie darytų įtaką mūsų nuomonei dėl metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų teisingumo, nenustatėme.

⁸⁹ Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos audito ataskaitos: 2023-07-14 Nr. 4-3, 1.5 p., 2022-07-15 Nr. 4-3, 1.5.4 p.

3. SAVIVALDYBĖS METINĖS VEIKLOS ATASKAITOS DUOMENŲ VERTINIMAS

Audito metu patikrinus Zarasų rajono savivaldybės 2023 metų veiklos ataskaitoje pateiktus finansinius duomenis ir juos palyginus su Savivaldybės metinių finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenims, neatitikimų nenustatėme.

4. SAVIVALDYBĖS LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO VERTINIMAS

4.1. Biudžeto pajamų planas vykdomas vadovaujantis teisės aktais

Audito metu reikšmingų pastebėjimų dėl Zarasų rajono savivaldybės 2023 metų biudžeto pajamų plano vykdymo nebuvo nustatyta. Detali Savivaldybės biudžeto pajamų plano pokyčio, pajamų ir išlaidų plano vykdymo analizė pateikiama ataskaitos 5 priede.

4.2. Savivaldybės tarybos narių išmokų apskaita ir išmokėjimas turi trūkumų

4.2.1. Vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo nuostatomis⁹⁰, savivaldybės tarybos nariui, su juo, kaip tarybos nario, veikla susijusioms kanceliarinėms, pašto, telefono, interneto ryšio, transporto, biuro patalpų nuomos, viešosios informacijos rengėjų teikiamų paslaugų, tarybos nario ataskaitų gamybos ir platinimo ir kitoms savivaldybės tarybos veiklos reglamente numatytoms išlaidoms apmokėti, kiek jų nesuteikia ar tiesiogiai neapmoka savivaldybės administracija, kas mėnesį gali būti skiriama išmoka, už kurią atsiskaitoma ne rečiau kaip vieną kartą per 3 mėnesius. Šios išmokos dydis, atsiskaitymo tvarka ir tinkamomis pripažintinų išlaidų baigtinis sąrašas nustatomi reglamente.

2023 metų II ketvirtyje galiojusio Reglamento⁹¹ 190 punkte nurodyta, kad Savivaldybės tarybos nariui su juo, kaip Savivaldybės tarybos nario, veikla susijusioms išlaidoms apmokėti, kiek jų nesuteikia ar tiesiogiai neapmoka Savivaldybės administracija, kas mėnesį skiriama iki 0,6 MMA dydžio išmoka. Ši suma kiekvieną mėnesį – iki 10 dienos – avansu pervedama visiems Savivaldybės tarybos nariams į jų nurodytas asmenines sąskaitas banke. Pasibaigus ketvirčiui, lėšos pervedamos tik nustatyta tvarka atsiskaičiusiems už gautų lėšų panaudojimą Savivaldybės tarybos nariams. Savivaldybės administracija minėtų paslaugų nesuteikia ir už jas tiesiogiai neapmoka.

⁹⁰ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 2022-06-30 Nr. XIV-1268 galiojusi redakcija nuo 2023-04-01 iki 2023-06-30, 12 str. 2 d.

⁹¹ Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2023-04-07 sprendimas Nr. T-55 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo“.

Atliekant auditą peržiūrėtos Administracijos Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriui tarybos narių pateiktos išmokų, susijusių su tarybos nario veikla, avanso apyskaitos bei išlaidas pateisinantys dokumentai už 2023 metų II ketvirtį.

Bendra visų tarybos narių išlaidoms apmokėti už 2023 metų II ketvirtį priskaityta suma sudarė 26 000,00 Eur. Iš jų tinkamomis išlaidomis pripažinta suma sudarė 16 845,33 Eur.

Vadovaujantis Reglamento 191 punktu, tinkamomis išlaidomis galėjo būti šios išlaidos: išlaidos kanceliarijoms prekėms įsigyti, pašto paslaugoms, vienam telefono numeriui ir internetui, Savivaldybės tarybos nario veiklai naudojamos transporto priemonės nuomai, išskyrus išperkamąją nuomą, eksploatavimui, techniniam aptarnavimui, remontui, draudimui, taksi paslaugoms, Savivaldybės tarybos nario veiklai naudojamo biuro patalpoms nuomoti pateikus nuomos sutartį, viešosios informacijos rengėjų teikiamų paslaugų, Savivaldybės tarybos nario ataskaitų gamybos ir platinimo paslaugoms. Už 2023 metų balandžio ir gegužės mėnesius buvo mokama 800,00 Eur dydžio išmoka, o už 2023 metų birželio mėnesį buvo mokama 500,00 Eur dydžio išmoka (neviršijant Reglamente nustatytos sumos). 2023 metų II ketvirtį išmokos buvo mokamos 20-čiai Savivaldybės tarybos narių.

2023 metų II ketvirčio kompensuotas išlaidas sudarė išlaidos kanceliarijoms prekėms įsigyti (0,89 proc.), vienam telefono numeriui ir internetui (6,61 proc.), Savivaldybės tarybos nario veiklai naudojamos transporto priemonės eksploatavimui, remontui, draudimui (90,66 proc.), biuro patalpoms nuomoti pateikus nuomos sutartį išlaidos (1,84 proc.). 2023 metų II ketvirčio didžiausias patirtas ir kompensuotas išlaidas sudarė Savivaldybės tarybos nario veiklai naudojamos transporto priemonės eksploatavimo, remonto, draudimo išlaidos. 2023 metų II ketvirtyje dėl kuro išlaidų kompensavimo kreipėsi visi 20-imi Savivaldybės tarybos narių.

Už išmokas kiekvienas tarybos narys atsiskaitė Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriui vieną kartą per ketvirtį, iki kito ketvirčio pirmo mėnesio 5 dienos, užpildydamas Reglamente nustatytos formos Išlaidų, susijusių su tarybos nario veikla ataskaitą. Reglamento 192 punkte nurodyta, kad „...nustatytų lėšų limitas sumuojamas kiekvieną ketvirtį. Per praėjusį mėnesį nepanaudotos lėšos negali būti naudojamos kitą mėnesį. Per praėjusį ketvirtį išmokėta avanso suma, už kurią tarybos narys Reglamente nurodytu laiku neatsiskaitė, laikoma einamojo ketvirčio avansu, o išlaidų ataskaitoje nurodyta suma įskaitoma į einamojo ketvirčio išlaidas. Tarybos narys asmeniškai atsako už išlaidų ataskaitoje pateiktų duomenų tikslumą ir pagrįstumą“.

Atliekant audito procedūras nustatyta, kad Savivaldybės tarybos narių išmokų apskaita ir išmokėjimas už 2023 metų II ketvirtį turėjo trūkumų:

4.2.1.1. Ne visais atvejais Savivaldybės tarybos nariai išlaidų, susijusių su tarybos nario veikla ataskaitas teikė, o Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyrius jas priėmė vadovaujantis Reglamento nuostata, kad ataskaitos turi būti pateiktos iki kito ketvirčio pirmo mėnesio 5 dienos.

Audito metu nustatyta, kad 5-ių Savivaldybės tarybos narių ataskaitos už 2023 m. balandžio, gegužės ir birželio mėn. gavimo Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriuje data **2023-07-07**.

4.2.1.2. Nustatytas atvejis, kai Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriuje neteisingai apskaičiuota tarybos nario grąžintina suma už 2023 metų II ketvirtį. Tarybos nariui V. G. už 2023 m. II ketvirtį avansu išmokėta 1 300 Eur suma. Tinkamomis išlaidomis Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriaus atsakingi darbuotojai pripažino 702,68 Eur (iš jų už balandžio mėnesį – 103,45 Eur, už gegužės mėnesį – 99,23 Eur, už birželio mėnesį – 500,00 Eur) ir grąžintiną sumą apskaičiavo 597,32 Eur. Tikrinant lėšų tinkamumą nustatyta, kad į birželio mėnesio išlaidas nepagrįstai įtraukta gegužės mėnesio sąskaita, o mėnesio limitą (500,00 Eur) viršijanti suma pripažinta kaip netinkamos išlaidos. Tokiu atveju tinkamų išlaidų už gegužės mėnesį suma turėjo būti 500,00 Eur, o už birželio mėnesį – 361,63 Eur. Bendra 2023 metų II ketvirčio tinkamų išlaidų suma turėjo būti 965,08 Eur. Dėl šių priežasčių, tarybos nario V. G. grąžintina suma turėjo būti 334,92 Eur, t. y. 262,40 Eur mažesnė nei buvo grąžinta. Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, **minėtam tarybos nariui Savivaldybės administracija turi grąžinti 262,40 Eur.**

4.2.1.3. Pasitaikė atvejų kai tarybos nariams buvo kompensuotos Reglamente nenumatytos išlaidos.

Nustatyti atvejai:

▪ Savivaldybės tarybos nario N. G. ataskaitoje už 2023 m. gegužės mėn. įtraukta 2023-05-31 sąskaita faktūra Nr. LANG1291 už **komunalines ir kitas paslaugas** 2023-05 mėn., kurios suma 10,20 Eur.

4.2.1.4. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo nuostatomis⁹², Apskaitos dokumente, kuriuo pagrindžiama tarp dviejų arba daugiau subjektų, taip pat tarp subjekto ir ekonominės veiklos nevykdančio fizinio asmens įvykusi ūkinė operacija, nurodoma ši privaloma informacija – subjekto, atlikusio ūkinę operaciją, pavadinimas (vardas, pavardė), juridinio asmens kodas.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu⁹³ patvirtinto Atsiskaitymų už prekes ir paslaugas duomenų fiksavimo tvarkos aprašo 18.1.1 papunkčiu, kasos aparato kvito antraštėje turi būti nurodytas ūkio subjekto (išskyrus individualia veikla besiverčiantį gyventoją) pavadinimas, kasos aparato įrengimo adresas ir pridėtinės vertės mokesčio mokėtojo kodas arba ūkio subjekto kodas, jeigu jis nėra šio mokesčio mokėtojas.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl mokesčiams apskaičiuoti naudojamų apskaitos dokumentų išrašymo ir pripažinimo taisyklių patvirtinimo“⁹⁴ 2.3 papunkčiu,

⁹² Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymas, 2021-11-23 Nr. XIV-680 redakcija, 7 str. 1 d. 1 p.

⁹³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022-08-03 nutarimu Nr. 808 nauja redakcija patvirtintas Atsiskaitymų už prekes ir paslaugas duomenų fiksavimo tvarkos aprašas, 18.1.1 p.

⁹⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-05-29 nutarimas Nr. 780 (su vėlesniais pakeitimais) „Dėl mokesčiams apskaičiuoti naudojamų apskaitos dokumentų išrašymo ir pripažinimo taisyklių patvirtinimo“, 2.3 p.

degalų pirkimo išlaidos pripažįstamos sąnaudomis pagal kasos aparatų kvitus tik tuo atveju, jeigu kasos aparato kvite nurodyta prekių (paslaugų) vertė (įskaitant PVM) neviršija 150 eurų ir jame yra visi teisės aktų nustatyti kasos aparato kvitui privalomi rekvizitai, taip pat rekvizitas (rekvizitai), pagal kurį (kuriuos) galima identifikuoti prekių (paslaugų) pirkėją.

Audito metu nustatyta, kad kai kurie Savivaldybės tarybos nariai teikė, o Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriaus atsakingi darbuotojai priėmė kuro kvitus ir sąskaitas faktūras, kuriuose nebuvo nurodyti išlaidas patyrusio asmens rekvizitai. Be kita ko, kai kuriais atvejais Savivaldybės tarybos nariai kartu su išlaidų, susijusių su tarybos nario veikla ataskaitomis teikė, o Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriaus atsakingi darbuotojai priėmė, išlaidas pagrindžiančius dokumentus (sąskaitas faktūras ar kuro kvitus) išrašytus ne Savivaldybės tarybos nario vardu. Tokiu būdu nebuvo laikomasi Reglamento 193 punkto nuostatos, kad paslaugų ir prekių pirkimo dokumentai (sąskaitos, kvitai ir pan.) turi būti išrašyti Savivaldybės tarybos nario vardu.

Nustatyti atvejai:

- Savivaldybės tarybos nario N. G. ataskaitoje už 2023 m. balandžio mėn. įtraukta 150,00 Eur suma iš 2023-05-31 PVM sąskaitos faktūros Nr. LANG1292 už **patalpų nuomą Sėlių aikštė 22A, Zarasai už 2023-04 mėn. Sąskaita išrašyta Lietuvos socialdemokratų partijos vardu** (Adresas: Barboros Radvilaitės g.1, Vilnius LT-01124, Lietuva, įm. kodas 191362889). Apmokėjimą patvirtinantys dokumentai nepateikti.
 - Savivaldybės tarybos nario N. G. ataskaitoje už 2023 m. gegužės mėn. taip pat įtraukta 150,00 Eur suma iš tos pačios **Lietuvos socialdemokratų partijos vardu išrašytos** 2023-05-31 PVM sąskaitos faktūros Nr. LANG1292 už **patalpų nuomą Sėlių aikštė 22A, Zarasai už 2023-05 mėn.** Prie šio mėnesio apmokėjimą patvirtinantys dokumentai taip pat nepateikti.
 - Savivaldybės tarybos nario N. G. ataskaitoje už 2023 m. gegužės mėn. taip pat įtraukta 2023-05-31 sąskaita faktūra Nr. LANG1291 už **komunalines ir kitas paslaugas** 2023-05 mėn., kurios suma 10,20 Eur. **Ši sąskaita taip pat išrašyta Lietuvos socialdemokratų partijos vardu.** Apmokėjimą patvirtinantys dokumentai vėlgi nepateikti.
-

4.2.1.5. Kai kuriais atvejais Savivaldybės tarybos nariai teikė, o Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriaus atsakingi darbuotojai priėmė išlaidų, susijusių su tarybos nario veikla ataskaitas, kuriose buvo pateiktos daugiau nei vieno telefono numerio ir interneto išlaidos. Tokiu būdu nebuvo laikomasi Reglamento 191.3 punkto nuostatos.

Nustatyti atvejai:

- Savivaldybės tarybos nario D. P. 2023 metų II ketvirčio ataskaitoje pateiktos dvi ryšio paslaugų sąskaitos: 2023-05-01 PVM sąskaita faktūra TA Nr.0057907232 ir 2023-06-01 PVM sąskaita faktūra TA Nr.0058287827. Iš šių sąskaitų į ataskaitą buvo įtrauktos trijų išmaniųjų laikrodžių, dviejų telefonų abonentų bei dviejų mobiliųjų internetų paslaugos. Bendra ataskaitoje įtraukta šių sąskaitų suma 147,34 Eur.
-

4.2.1.6. Kai kurių Savivaldybės tarybos narių pateiktuose kuro kvituose buvo nurodytas pirkėjo PVM kodas, nors Savivaldybės tarybos nariai nėra PVM mokėtojai.

Nustatyti atvejai:

- Savivaldybės tarybos nario D. P. 2023 metų II ketvirčio ataskaitoje buvo pateikti du kuro kvitai išrašyti tarybos nario vardu su PVM mokėtojo kodu: 2023-05-01 kuro kvitas Nr.1454713/169, kurio suma 30,48 Eur ir 2023-05-30 kuro kvitas Nr.1474880/279, kurio suma 29,07 Eur.
-

4.2.1.7. Kai kuriais atvejais Savivaldybės tarybos nariai kartu su išlaidų, susijusių su tarybos nario veikla ataskaitomis teikė, o Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriaus atsakingi darbuotojai priėmė, išlaidas pagrindžiančius netinkamus dokumentus.

Nustatyti atvejai:

- Savivaldybės tarybos nario N. G. ataskaitoje už 2023 m. balandžio mėn. įtrauktas mokėjimo nurodymas Nr. 20230420001642858 už kurą (suma 95,89 Eur), tačiau kuro kvitas su tarybos nario rekvizitais nepateiktas.

4.2.1.8. Nustatytas skirtingas analogiškų situacijų vertinimas Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriuje. Kai kuriais atvejais Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriuje priimant tarybos narių išlaidas pagrindžiančius dokumentus ir siekiant įsitikinti, kad išlaidos priklauso konkrečiam tarybos nariui, buvo prašoma pateikti papildomus tarybos nario patirtas išlaidas pagrindžiančius dokumentus (banko sąskaitų išrašus ar bankinio mokėjimo pavedimus). Tačiau kai kuriais atvejais Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriuje papildomų tarybos nario patirtas išlaidas pagrindžiančių dokumentų (banko sąskaitų išrašų ar bankinių mokėjimo pavedimų) nebuvo neprašoma, tokių dokumentų tarybos nariai neteikė, o išlaidos buvo pripažintos tinkamomis.

Pavyzdžiai:

- 2023 m. II ketvirčio ataskaitoje už balandžio, gegužės ir birželio mėnesius vienas tarybos narys E. Č. pateikė 2023-06-21 jo vardu išrašytą sąskaitą faktūrą VIK Nr. 0000737 už kanceliarines prekes. Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriaus atsakingas darbuotojas el. laišku pateikė tarybos nariui paklausimą su prašymu pateikti minėtos sąskaitos apmokėjimo dokumentą. Tarybos narys tokio dokumento nepateikė, todėl šios sąskaitos išlaidos nebuvo pripažintos tinkamomis.
 - To pačio tarybos nario vardu 2023-06-12 išrašytai sąskaitai faktūrai Nr. IND2023249 už automobilio detales, apmokėtai ne grynaisiais pinigais, nebuvo prašyta pateikti apmokėjimą patvirtinančio dokumento ir išlaidos buvo pripažintos tinkamomis.
 - Tarybos nario V. S. atveju ataskaitoje už 2023 metų II ketvirtį buvo pateikti du kuro kvitai be tarybos nario rekvizitų arba kuro kvitas buvo išrašytas net **ne tarybos nario vardu**. Tokie dokumentai nebuvo pripažinti tinkamais ir tokios išlaidos Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriaus darbuotojų **buvo pripažintos netinkamomis**.
 - Tarybos nario N. G. atveju (minėto jau ankstesniame pavyzdyje), tarybos narys 2023 m. balandžio mėn. ataskaitoje pateikė **ne savo vardu** išrašytas sąskaitas: 2023-05-31 PVM sąskaitą faktūrą Nr. LANG1292 už patalpų nuomą ir 2023-05-31 PVM sąskaitą faktūrą Nr. LANG1291 už komunalines ir kitas paslaugas. Audito metu Tarnybai nebuvo pateikta dokumentų, kurie patvirtintų, kad šiuo atveju Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriaus atsakingas darbuotojas kreipėsi į tarybos narį su prašymu pateikti šių sąskaitų apmokėjimo dokumentus. Šio tarybos nario išlaidos Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriuje **buvo pripažintos tinkamomis**.
-

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, manome, kad tarybos narių išlaidas pagrindžiančių dokumentų vertinimas Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriuje buvo dviprasmiškas ir ne visais atvejais atsakingas.

4.2.1.9. Nustatyta, kad Savivaldybėje neskelbti 2023 metų II ketvirčio laikotarpio duomenys apie tarybos narių gautas su jų veikla susijusių išlaidų kompensacijas viešoje erdvėje. Tokiu būdu nesilaikyta Reglamento 194 punkto nuostatos, kad Savivaldybės tarybos nario veiklos išlaidų (kanceliarinėms, pašto, telefono, interneto ryšio, transporto, biuro patalpų nuomos, viešosios informacijos rengėjų teikiamų paslaugų, savivaldybės tarybos nario ataskaitų gamybos ir platinimo) suvestinė pasibaigus ketvirčiui iki kito mėnesio paskutinės dienos paskelbiama

Savivaldybės interneto svetainėje. Atsižvelgiant į tai galimai buvo pažeidžiami Vietos savivaldos įstatyme įtvirtinti veiklos skaidrumo bei viešumo principai.

4.2.1.10. 2023 metų II ketvirtyje galiojusiame Savivaldybės tarybos veiklos reglamente nebuvo numatyta galimybė nemokėti išmokų arba riboti išmokos dydį tarybos nariams, tinkamai neatliekantiems tarybos nario pareigų, t. y. be pateisinamų priežasčių nedalyvavusiems to mėnesio (ar ketvirčio), už kurį atsiskaito savivaldybės tarybos, komitetų, komisijų ir kitų institucijų, į kurias tarybos narį delegavo Savivaldybės taryba, posėdžiuose. Kitaip tariant teisės aktai tarybos nariui leido gauti išmoką už tarybos nario veiklą, kai realiai ji nebuvo vykdoma. Tokia situacija yra ydinga antikorpuciniu bei Savivaldybės biudžeto lėšų panaudojimo skaidrumo, racionalumo ir pagrįstumo požiūriu.

Atkreipiame dėmesį, kad dėl daugelio aukščiau išdėstytų neatitikimų Tarnyba jau teikė savo nuomonę, pastebėjimus bei siūlymus atlikdama Zarasų rajono savivaldybės 2022 metų konsoliduotų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo vertinimą bei Zarasų rajono savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo 2019–2023 m. kadencijos savivaldybės tarybos narių išmokoms vertinimą.

Vadovaujantis Zarasų rajono savivaldybės 2022 metų konsoliduotų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo vertinimo audito metu nustatytais dalykais bei siekiant užtikrinti Savivaldybės biudžeto lėšų panaudojimo skaidrumą, racionalumą ir pagrįstumą, siūlėme⁹⁵ tikslinti Savivaldybės tarybos veiklos reglamentą, detalizuojant tarybos narių išmokų bei jų panaudojimo teisėtumo bei pagrįstumo kontrolės procedūras, numatant prievolę išsamiai pagrįsti visas kompensuoti teikiamas išlaidas, siejant su tarybos nario tiesiogine veikla, taip pat užtikrinant ne tik griežtesnę tarybos nariams išmokėtų lėšų pagrįstumo bei teisėtumo kontrolę bei Savivaldybės tarybos narių išmokų sumas išskiriant Savivaldybės finansiniuose dokumentuose. Taip pat rekomendavome perskaičiuoti 2022 metų tarybos narių pateiktų patirtų tinkamų išlaidų sumas pagal pateiktus išlaidas patvirtinančius dokumentus, atitinkančius Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo nustatytus reikalavimus, taikomus apskaitos dokumentams, ir nustačius netinkamai išmokėtas sumas pareikalauti 2022 metais savivaldybės tarybos narių pareigas ėjusių asmenų jas grąžinti į Savivaldybės biudžetą. Tačiau Administracija įgyvendino tik vieną šių rekomendacijų dalį, t. y. išskyrė Savivaldybės tarybos narių išmokų sumas Savivaldybės finansiniuose dokumentuose, o kitos rekomendacijos liko neįgyvendintos.

⁹⁵ Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2023-05-16 raštas Nr. 2-32 „Dėl išmokų savivaldybės tarybos nariams“.

Atsižvelgiant į tai, kad Administracija neįgyvendino Zarasų rajono savivaldybės 2022 metų konsoliduotų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo vertinimo audito metu teiktų rekomendacijų bei reaguojant į 2023 metais gautus Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos (toliau – STT) raštus⁹⁶ dėl siūlymų atlikti 2019–2023 metų kadencijos savivaldybių tarybų narių išlaidų kompensavimo pagrįstumo ir teisėtumo vertinimą, atlikome ištisinį visos 2019–2023 metų kadencijos Savivaldybės tarybos narių išlaidų kompensavimo pagrįstumo ir teisėtumo auditą. Audito metu nustatyti Savivaldybės tarybos narių išlaidų kompensavimo trūkumai buvo pateikti audito ataskaitoje⁹⁷ ir rašte⁹⁸. Pažymėtina, kad STT informavo⁹⁹, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 166 straipsniu 2024-02-19 Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyboje pradėtas ikiteisminis tyrimas¹⁰⁰ pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 228 straipsnio 2 dalį, siekiant patikslinti gautą informaciją ir įvertinti, ar 2019–2023 m. kadencijos Zarasų rajono savivaldybės tarybos nariams skiriant išmokas su jų, kaip tarybos narių, veikla susijusioms išlaidoms apmokėti, nebuvo padaryta nusikalstama veika – piktnaudžiavimas, siekiant turtinės ar kitokios asmeninės naudos.

4.2.2. Pasikeitus Vietos savivaldos įstatymo¹⁰¹, nuostatomis dėl Savivaldybių tarybos narių darbo užmokesčio, nuo 2023 m. liepos 1 d. Savivaldybės tarybos nariams už darbą atliekant savivaldybės tarybos nario pareigas yra atlyginama (apmokama). Savivaldybės tarybos nariams nustatomas 20 procentų tos savivaldybės, kurios tarybos narys jis yra, mero darbo užmokesčio dydžio atlyginimas; savivaldybės tarybos opozicijos lyderiui ir savivaldybės tarybos komitetų ir nuolatinė komisijų pirmininkams nustatomas 20 procentų didesnio dydžio savivaldybės tarybos narių atlyginimas; savivaldybės tarybos komitetų ir nuolatinė komisijų pirmininkų pavaduotojams nustatomas 10 procentų didesnio dydžio savivaldybės tarybos narių atlyginimas. Jeigu savivaldybės tarybos narys vienu metu eina kelias pareigas, jam mokamas tas savivaldybės tarybos nario atlyginimas, kurio nustatytas dydis yra didesnis. Tarybos narys turi teisę atsisakyti šio atlyginimo, reglamento nustatyta tvarka pateikdamas prašymą dėl savivaldybės tarybos nario pareigų atlikimo neatlygintinai (tai yra visuomeniniais pagrindais). Tokį prašymą pateikusiam savivaldybės tarybos nariui šioje dalyje nurodytas atlyginimas neskaičiuojamas ir nemokamas,

⁹⁶ Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos 2023-05-17 raštas Nr. 4-01-4128 ir 2023-07-27 raštas Nr. 4-01-6252.

⁹⁷ Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2024-01-15 audito ataskaita Nr. 4-1 „Zarasų rajono savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo 2019-2023 m. kadencijos savivaldybės tarybos narių išmokoms vertinimas“.

⁹⁸ Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2024-01-24 raštas Nr. 2-10 „Dėl savivaldybės tarybos narių išlaidų kompensavimo“.

⁹⁹ Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos 2024-02-20 raštas Nr. 4-01-1720 „Dėl pradėto ikiteisminio tyrimo“.

¹⁰⁰ Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyboje 2024-02-19 pradėtas ikiteisminis Nr. 01-7-00007-24.

¹⁰¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 2022-06-30 Nr. XIV-1268 nuo 2023-07-01 galiojusi redakcija, 12 str. 1 d.

taip pat neskaičiuojami ir nemokami teisės aktų nustatyti privalomi mokėti mokesčiai, valstybinio socialinio draudimo ir privalomojo sveikatos draudimo įmokos.

Peržiūrėjus apmokėjimo Savivaldybės tarybos nariams už darbą atliekant savivaldybės tarybos nario pareigas dokumentus nuo 2023 m. liepos 1 d. nustatyta, kad:

- laikotarpyje nuo 2023 m. liepos 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d. tarybos nariams apmokėjimai vykdyti laikantis Reglamento 192 punkte nustatyto termino – atlyginimas Savivaldybės tarybos nariams buvo pervedamas kas mėnesį iki mėnesio 20 dienos;

- darbo užmokestis Savivaldybės tarybos nariams laikotarpyje nuo 2023 m. liepos 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d. buvo nustatytas ir išmokėtas vadovaujantis Reglamento 184 punkto nuostata – Savivaldybės tarybos nariams nustatytas 20 procentų Zarasų rajono savivaldybės mero darbo užmokesčio dydžio.

Atkreiptinas dėmesys, kad audito metu Savivaldybės interneto svetainėje nepavyko rasti visos Reglamento 193 punkte nurodytos viešinamos informacijos apie Savivaldybės tarybos narių darbo užmokestį už 2023 metų III ir IV ketvirčius. Tačiau pažymėtina, kad nuo 2024 metų sausio mėnesio Savivaldybės interneto svetainėje buvo skelbiama Reglamento 193 punkte nurodyta viešinama informacija.

4.3. Zarasų rajono savivaldybės mero fondas naudojamas pagal paskirtį

Zarasų rajono savivaldybės mero fondas, vadovaujantis Savivaldybės tarybos sprendimu¹⁰², sudaromas atstovavimo (reprezentacinėms) Lietuvoje ir užsienyje išlaidoms finansuoti. Fondo dydis vienam mėnesiui iki 2023-08-31 buvo 0,5 Lietuvos Respublikos statistikos departamento paskelbto Lietuvos ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio bruto dydžio. Nuo 2023-09-01¹⁰³ fondo dydis vienam mėnesiui nustatytas vieno Lietuvos Respublikos statistikos departamento paskelbto Lietuvos ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio bruto dydžio. Lėšos mero fondui numatomos tvirtinant Savivaldybės biudžetą, nedidinant bendrų Savivaldybės reprezentacijai skirtų lėšų.

Vadovaujantis Zarasų rajono savivaldybės mero fondo naudojimo tvarkos aprašais¹⁰⁴, 2023 metais į Mero fondą iš viso pervesta 15 396 Eur. Per ataskaitinius metus apraše nurodytoms atstovavimo (reprezentacinėms) reikmėms panaudota 15 288 Eur, iš jų: atminimo dovanėlėms ir suvenyrams, dalyvaujant labdaros, kultūros, sporto ir kituose visuomeniniuose renginiuose –

¹⁰² Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2018-02-23 sprendimas Nr. T-2 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės mero fondo sudarymo ir mero fondo naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ su 2023-08-31 sprendimo Nr. T-173 pakeitimu.

¹⁰³ Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2023-08-31 sprendimu Nr. T-173 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2018 m. vasario 23 d. sprendimo Nr. T-2 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės mero fondo sudarymo ir mero fondo naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo nauja redakcija patvirtintas Zarasų rajono savivaldybės mero fondo naudojimo tvarkos aprašas, 4 p.

¹⁰⁴ Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2018-02-23 sprendimu Nr. T-2 ir Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2023-08-31 sprendimu Nr. T-173 nauja redakcija patvirtinti Zarasų rajono savivaldybės mero fondo naudojimo tvarkos aprašai.

2 789 Eur, paremiant Zarasų miestą ir rajoną reprezentuojančius renginius, sporto klubus, draugijas, asociacijas ir kitus subjektus – 12 499 Eur. Banko paslaugų mokesčiams apmokėti panaudota 49 Eur ir metų pabaigoje likęs nepanaudotas 58 Eur likutis grąžintas į Savivaldybės išdo sąskaitą.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas/ Priemonės/ Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1	2	3	4	5
Siekiant finansinėse ataskaitose turėti tikrus ir teisingus duomenis apie Savivaldybės vietinės reikšmės kelius ir gatves, jų įsigijimo finansavimo šaltinius ir nusidėvėjimo sąnaudas:				
1.	Nustatyti Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių kelių ir gatvių tikrąsias vertes bei patikslinti neteisingai nustatytas ir apskaitoje įregistruotas vertes	Zarasų rajono savivaldybės administracija	Bus atlikti kelių ir gatvių kadastriniai matavimai, pagal kuriuos apskaitoje bus nustatytos Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių kelių ir gatvių tikrosios vertės bei patikslintos neteisingai nustatytos ir apskaitoje įregistruotos vertės.	2024-12-31
2.	Patikrinti visų rekonstruotų ar kapitaliai suremontuotų vietinės reikšmės kelių ir gatvių vertes ir nusidėvėjimo skaičiavimą ir, esant poreikiui, perskaičiuoti nusidėvėjimą nuo kelių ir gatvių po rekonstrukcijos ar kapitalinio remonto pabaigos padidintos vertės	Zarasų rajono savivaldybės administracija	Buhalterinės apskaitos programoje „Biudžetas VS“ bus patikrintas visų vietinės reikšmės kelių ir gatvių nusidėvėjimo skaičiavimas ir, nustačius nusidėvėjimo skaičiavimo klaidas ar jo neskaičiavimo faktus, bus atliktas nusidėvėjimo perskaičiavimas.	2024-08-31
3.	Patikrinti apskaitos programoje keliams ir gatvėms nustatytus nusidėvėjimo skaičiavimo normatyvus ir, vadovaujantis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų nuostatomis, atlikti dėl neteisingai nustatytų normatyvų priskaičiuotų nusidėvėjimo sąnaudų perskaičiavimą	Zarasų rajono savivaldybės administracija	Buhalterinės apskaitos programoje „Biudžetas VS“ bus patikrinti keliams ir gatvėms nustatyti nusidėvėjimo skaičiavimo normatyvai ir, vadovaujantis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų nuostatomis, atliktas dėl neteisingai nustatytų normatyvų priskaičiuotų nusidėvėjimo sąnaudų perskaičiavimas.	2024-07-01
4.	Vadovaujantis Finansų ministerijos išaiškinimais apskaitos registruose patikslinti vietinės reikšmės kelių ir gatvių įsigijimo finansavimo šaltinius	Zarasų rajono savivaldybės administracija	Buhalterinės apskaitos programoje „Biudžetas VS“ apskaitos registruose bus patikslinti vietinės reikšmės kelių ir gatvių įsigijimo finansavimo šaltiniai.	2024-10-31
5.	Patikslinti kelių ir gatvių nusidėvėjimo sąnaudų priskyrimą tinkamai valstybės funkcijai	Zarasų rajono savivaldybės administracija	Buhalterinės apskaitos programoje „Biudžetas VS“ bus patikslintas kelių ir gatvių nusidėvėjimo sąnaudų priskyrimas tinkamai valstybės funkcijai.	2024-10-31
Siekiant turėti tikrus ir teisingus duomenis apie Savivaldybės nebaigtos statybos apimtis bei tikrus ir teisingus duomenis apie eksploatuojamą ilgalaikį turtą:				

6.	Pakartotinai rekomenduojame nebaigtoje statyboje sukaupus rekonstrukcijos, kapitalinio remonto ar statybos darbus, juos užbaigus ir objektus pradėjus eksploatuoti, iškelti į kitas turto grupes, didinant jau esamų turto vienetų įsigijimo vertes ir nusidėvėjimo sąnaudas skaičiuoti nuo kito mėnesio 1 dienos, kai turtas pradedamas naudoti	Zarasų rajono savivaldybės administracija	Prieš metinės inventorizacijos pradžią Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyrius peržiūrės nebaigtos statybos balansinėse sąskaitose įregistruotus turto vienetus ir, esant poreikiui, parengs raštą Statybos ir urbanistikos skyriui dėl reikalingų dokumentų teikimo užbaigtų objektų perkėlimui iš nebaigtos statybos į atitinkamas turto grupes. Statybos ir urbanistikos skyriui pateikus reikiamus dokumentus, apskaitoje bus įregistruoti sukurti nauji ilgalaikio turto vienetai arba padidintos jau esamų vertės.	2024-09-30
Siekiant rajono Savivaldybės finansinėse ataskaitose turėti tikrus ir teisingus bei apskaitos duomenimis pagrįstus duomenis:				
7.	Savivaldybės grupės viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų duomenų atitiktį buhalterinės apskaitos duomenims tikrinti gavus pusmečio ir devynių mėnesių finansines ataskaitas bei, nustačius neatitikimus, jų atsiradimo priežastis svarstyti su jų įstaigų vadovais	Zarasų rajono savivaldybės administracija	Savivaldybės grupės viešojo sektoriaus subjektų ataskaitų atitiktį su buhalterinės apskaitos duomenimis atliksime gavus pusmečio ir devynių mėnesių finansines ataskaitas ir nustačius neatitikimus svarstysime atsiradimo priežastis su įstaigų vadovais.	Iki 2024-07-31 Iki 2024-10-31
Siekiant finansinėse ataskaitose turėti tikrus ir teisingus duomenis apie Savivaldybės vietinės reikšmės kelius (gatves) ir kitą turtą:				
8.	Pakartotinai rekomenduojame atliekant metinę inventorizaciją, inventorizacijos komisijų narius supažindinti su ilgalaikio turto, tame tarpe vietinės reikšmės kelių ir gatvių bei nebaigtos statybos inventorizaciją reglamentuojančių teisės aktų nuostatomis	Zarasų rajono savivaldybės administracija	Pirmajame nuolat veikiančios pagrindinės Zarasų rajono savivaldybės administracijos inventorizacijos komisijos posėdyje papildomų nuolat veikiančių inventorizacijos komisijų pirmininkai bei jų nariai bus supažindinti pasirašytinai (žyma @vilyje „Susipažinau“) su tuo metu aktualiomis Zarasų rajono savivaldybės administracijos inventorizacijos taisyklėmis bei 22-ojo VSAFAS „Turto nuvertėjimas“ nuostatomis.	Pirmasis posėdis, bet ne vėliau 2024-11-30
Siekiant Savivaldybės biudžeto lėšų panaudojimo skaidrumo, racionalumo ir pagrįstumo:				
9.	Atlikti tarybos narių pateiktų patirtų tinkamų išlaidų sumų perskaičiavimus pagal pateiktus išlaidas patvirtinančius dokumentus, atitinkančius Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo nustatytus	Zarasų rajono savivaldybės administracija	Bus atliktas tarybos narių pateiktų patirtų tinkamų išlaidų sumų perskaičiavimas pagal pateiktus išlaidas patvirtinančius dokumentus, atitinkančius Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo nustatytus	2024-06-30

	reikalavimus, taikomus apskaitos dokumentams, ir nustačius netinkamai išmokėtas sumas užtikrinti netinkamai už 2023 metų II ketvirtį išmokėtų sumų Savivaldybės tarybos narių pareigas ėjusiems asmenims grąžinimą į Savivaldybės biudžetą		reikalavimus, taikomus apskaitos dokumentams, ir nustačius netinkamai išmokėtas sumas užtikrintas netinkamai už 2023 metų II ketvirtį išmokėtų sumų Savivaldybės tarybos narių pareigas ėjusiems asmenims grąžinimas į Savivaldybės biudžetą.	
10.	Grąžinti Savivaldybės tarybos narių pareigas ėjusiems asmenims neišmokėtas sumas už 2023 metų II ketvirtį	Zarasų rajono savivaldybės administracija	Atlikus tarybos narių pateiktų patirtų tinkamų išlaidų sumų perskaičiavimą, bus grąžintos Savivaldybės tarybos narių pareigas ėjusiems asmenims neišmokėtos sumos už 2023 metų II ketvirtį.	2024-06-01
Siekiant finansinėse ataskaitose turėti tikrus ir teisingus duomenis apie Savivaldybės kultūros vertybes pakartotinai rekomenduojame:				
11.	Vadovaujantis 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ nuostatomis ir pasinaudojant galimybe kultūros vertybes registruoti fondais, buhalterinėje apskaitoje įregistruoti visus Muziejaus fonduose turimus muziejinių vertybių eksponatus	Zarasų krašto muziejus	Buhalterinės apskaitos programoje „Biudžetas VS“ bus suformuoti muziejinių vertybių rinkiniai. Į priskirtus rinkinius bus perkeltos apskaitoje įregistruotos atskiros vertybės bei įregistruotos nemokamai gautos esamos vertybės.	2024-11-30
12.	Vadovaujantis muziejinių vertybių eksponatų vertinimo komisijos dokumentais apskaitoje patikslinti tikrąją vertę įvertintų visų muziejinių vertybių vertes ilgalaikio materialiojo turto Didžiosios knygos sąskaitose bei verčių pokyčius įregistruoti grynojo turto tikrosios vertės rezervo sąskaitoje	Zarasų krašto muziejus	Bus sutikrinti muziejinių vertybių įvertinimo tikrąja verte protokolai. Sutikrinus protokolus apskaitoje bus įregistruotos muziejinių vertybių tikrosios vertės bei verčių pokyčiai bus įregistruoti grynojo turto tikrosios vertės rezervo sąskaitoje.	2024-11-30
13.	Prieš rengiant metines finansines ataskaitas nustatyti ir apskaitoje įregistruoti nekilnojamųjų kultūros vertybių tikrąją vertę	Zarasų krašto muziejus	Nekilnojamųjų kultūros vertybių tikroji vertė bus nustatyta ir apskaitoje įregistruota pagal 12-ojo VSAFAS nuostatas.	2024-12-31
<p>Už rekomendacijų įvykdymą atsakingi: Administracijos: Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyriaus vedėja Jolita Zovienė Finansų skyriaus vedėja Edita Gusevienė Turto valdymo ir viešųjų pirkimų skyriaus vedėja Ramutė Gaidamavičienė Zarasų krašto muziejaus: Direktoriaus pavaduotoja – vyriausioji muziejaus rinkinių kuratorė Vilma Mickutė</p>				

Savivaldybės kontrolierė

Irma Maldauskienė

Auditą atliko: Nijolė Kalasauskienė (grupės vadovė),
Irma Maldauskienė, Renata Sipavičienė

PRIEDAI

Audito ataskaitos dėl 2023 metų Zarasų rajono savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio vertinimo 1 priedas

Santrumpos ir sąvokos

DK – Didžioji knyga.

DVS – Dokumentų valdymo sistema.

FBA – Finansinės būklės ataskaita.

MFAR – Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinys.

MBVAR – Savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys.

MMA – Minimalioji mėnesinė alga.

PVM – Pridėtinės vertės mokestis.

STT – Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba.

VI – Valstybės įmonė.

VRA – Veiklos rezultatų ataskaita.

VSAFAS – Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai.

VSAKIS – Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinė sistema.

VSS – Viešojo sektoriaus subjektas.

Administracija – Zarasų rajono savivaldybės administracija.

Iždas – Zarasų rajono savivaldybės iždas.

Kultūros centras – Zarasų rajono savivaldybės kultūros centras.

Muziejus – Zarasų krašto muziejus.

Tarnyba – Zarasų švietimo pagalbos tarnyba.

Savivaldybė – Zarasų rajono savivaldybė – įstatymo nustatytas valstybės teritorijos administracinis vienetas, kurio bendruomenė turi Konstitucijos laiduotą savivaldos teisę, įgyvendinamą per to valstybės teritorijos administracinio vieneto nuolatinių gyventojų išrinktą savivaldybės tarybą, kuri sudaro jai atskaitingas vykdomąją ir kitas savivaldybės institucijas ir įstaigas įstatymams, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir savivaldybės tarybos sprendimams tiesiogiai įgyvendinti.

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba – subjektas, prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai.

Reikšminga informacija – informacija, kurios nepateikimas arba klaidingas pateikimas gali iškreipti ataskaitą ir paveikti informacijos vartotojų priimamus sprendimus.

Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinys – savivaldybės biudžetinių įstaigų, savivaldybės išteklių fondo ir kitų savivaldybės kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinys,

parengtas kaip vieno viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinys, savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, kuriame pateikiami savivaldybės biudžeto vykdymo duomenys ir Savivaldybės metinė veiklos ataskaita, kurioje pateikiamas mero pranešimas, informacija apie mero veiklos rezultatus, informacija apie regionų plėtros programoje, regiono plėtros plane nustatytų uždavinių ir jų vertinimo rodiklių reikšmių pasiekimą ataskaitiniais metais, informacija apie savivaldybės metinius veiklos rezultatus, pasiektus vykdant Savivaldybės strateginį veiklos planą, apie atliktus darbus, finansinių ir nefinansinių veiklos rezultatų analizė.

Viešojo sektoriaus subjektų grupė – grupė, kurią sudaro VSS ir kiti viešojo sektoriaus subjektai, už kurių finansinių ataskaitų rinkinių arba biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių konsolidavimą teisės aktu nustatyta tvarka atsakingas nurodytas VSS.

Viešojo sektoriaus subjektų grupės metinių finansinių ataskaitų rinkinys – viešojo sektoriaus subjektų grupę sudarančių viešojo sektoriaus subjektų finansinės ataskaitos, sujungtos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų nustatyta tvarka ir teikiamos kaip vienas finansinių ataskaitų rinkinys.

Viešojo sektoriaus subjektų grupės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys – viešojo sektoriaus subjektų grupę sudarančių viešojo sektoriaus subjektų biudžeto vykdymo ataskaitos, finansų ministro nustatyta tvarka sujungtos ir teikiamos kaip vienas biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys.

Savivaldybės biudžetas – savivaldybės tarybos tvirtinamas savivaldybės biudžeto pajamų ir asignavimų planas biudžetiniams metams.

Savivaldybės biudžeto pajamos – savivaldybės biudžeto pajamas sudaro pajamos iš mokesčių, gaunamos į savivaldybės biudžetą pagal įstatymus ir kitus teises aktus ir pajamos iš savivaldybės turto; savivaldybės biudžetinių įstaigų pajamos; pajamos, gautos už išnuomotą arba suteiktą naudotis valstybinę žemę, valstybinio vidaus vandenų fondo vandens telkinius ir įstatymų nustatyta tvarka paskirsčius lėšas už parduotus valstybinės žemės sklypus; valstybės biudžeto dotacijos ir kitos pervedamos lėšos; negrąžintina finansinė parama (lėšos); kitos įstatymų nustatytos pajamos. Į savivaldybės biudžeto pajamas įskaitomos įmokos už ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimą.

Savivaldybės asignavimai – savivaldybės biudžete patvirtinta lėšų išlaidoms ir ilgalaikiam materialiajam ir nematerialiajam turtui įsigyti suma, kurią asignavimų valdytojas turi teisę biudžetiniais metais gauti iš savivaldybės biudžete sukauptų lėšų, pateikęs paraišką savivaldybės Administracijai, patvirtintoms programoms finansuoti.

Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojai – savivaldybės biudžetinių įstaigų ir savivaldybės seniūnijų, nurodytų tarybos patvirtintame savivaldybės biudžete, vadovai.

Audito apimtis ir metodai

Audito tikslas:

- įvertinti Zarasų rajono savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę;
- įvertinti Zarasų rajono savivaldybės biudžeto ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą pasirinktose srityse.

Audituojamas laikotarpis – 2023 metai.

Auditas atliktas:

- pagal Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus (TAAIS), kurie apima Tarptautinius audito standartus (TAS).
- siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad Savivaldybės metinėse finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, kad Savivaldybės metinėje veiklos ataskaitoje pateikti finansiniai duomenys atitinka metinių finansinių ataskaitų rinkinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis bei įvertinti, ar Savivaldybės biudžeto lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų bei to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų ir sudarytų sandorių. Nustatyti dalykai skirstomi į turinčius reikšmingą įtaką subjekto ataskaitų rinkinio teisingumui, savivaldybės ataskaitų rinkinio teisingumui ir jos neturinčius. Reikšmingu dalyku Savivaldybės MFAR yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, turinti įtakos vienam konsoliduotųjų finansinių ataskaitų straipsniui, viršijanti 1 proc. Savivaldybės turto (tai sudarė 861,3 tūkst. Eur). Taip pat kokybiškai reikšmingu yra laikoma svarbiausių vidaus kontrolės priemonių nebuvimas ar jų nesilaikymas. Reikšmingu dalyku Savivaldybės MBVAR yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, viršijanti 2 proc. Savivaldybės patirtų išlaidų (tai sudarė 617,1 tūkst. Eur). Kokybinį reikšmingumą naudojome nustatytų dalykų vertinimui tais atvejais, kai iškraipymų suma (nors yra mažesnė už kiekybinį reikšmingumą) gali daryti įtaką vartotojų priimamiems sprendimams.

Audito apimtis ir metodai	
Audituotos konsoliduotos Savivaldybės finansinės ir biudžeto vykdymo ataskaitos bei Savivaldybės metinė veiklos ataskaita	Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinys: konsoliduota finansinės būklės, konsoliduota veiklos rezultatų, konsoliduota pinigų srautų ir konsoliduota grynojo turto pokyčio ataskaitos bei finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, parengti pagal 2023-12-31 duomenis. Savivaldybės 2023 metų metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys: Biudžeto pajamų vykdymo ataskaita, Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaita bei biudžeto vykdymo ataskaitų aiškinamasis raštas.

2023 m. pradžios ir pabaigos turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likučiai	2023 m. pradžioje turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis buvo iš viso 84 mln. 236,3 tūkst. Eur, pabaigoje – 86 mln. 126,9 tūkst. Eur.
2023 m. pajamos, sąnaudos ir patirtos išlaidos	Savivaldybė gavo 40 mln. 576,8 tūkst. Eur pajamų ir patyrė 42 mln. 813,8 tūkst. Eur sąnaudų. Savivaldybės metų veiklos rezultatas neigiamas – sąnaudos viršijo pajamas 2 mln. 237,0 tūkst. Eur. Savivaldybės biudžetas gavo 29 mln. 752,9 tūkst. Eur pajamų ir patyrė 30 mln. 853,4 tūkst. Eur išlaidų, iš jų išlaidos paskolų grąžinimui – 622,1 tūkst. Eur.
Vykdomos programos ir asignavimų valdytojams patvirtinti asignavimai	Savivaldybės 2023 metų biudžete patvirtintos 7 programos, Savivaldybės biudžeto asignavimai paskirstyti 30 asignavimų valdytojų, asignavimų planas (įskaitant patikslinimus) yra 31 mln. 662,7 tūkst. Eur, iš jų Savivaldybės administracijai patvirtinta 50,5 proc. visų asignavimų.
Veikusios pavaldžios, kontroliuojamos įstaigos	Audito metu vertinome 25 VSS (20 biudžetinių įstaigų, 4 viešosios įstaigos ir Iždas) finansinių ataskaitų pagrindu sudaryto 2023 metų MFAR duomenis ir 30 asignavimų valdytojų biudžeto vykdymo ataskaitų pagrindu sudaryto 2023 metų MVAR duomenis.
Audito apimties apribojimai	Audito apimties apribojimų nebuvo.
Vertintos sritys ir jose atliktos procedūros dėl 2023 metų ataskaitų rinkinių duomenų	
2023 m. Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinių duomenys	
Atlikus audituojamo subjekto veiklos, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos kiekybiškai reikšmingos sritys ir kuriose egzistuoja reikšmingo iškraipymo rizika: turto, pajamų, įsipareigojimų ir sąnaudų.	
Turto sritis	Subjektuose įvertinome turto inventorizacijos atlikimo tinkamumą. Taip pat atrankos būdu įvertinome turto įsigijimą, amortizacijos ir nusidėvėjimo skaičiavimą bei jų operacijų registravimą apskaitos registruose (teisinga verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis), tikrinome lėšas bankų sąskaitose, vertinome gautinas sumas, įvertinome turto balansinės vertės ir finansavimo sumų likučių atitiktį. Vertinome reorganizuojamų viešųjų sveikatos priežiūros įstaigų turto ir kitų likučių perdavimą naujai sukurtai viešajai įstaigai.
Įsipareigojimų sritis	Atrankos būdu įvertinome įsipareigojimų ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis).
Pajamų sritis	Vertinome pajamų pripažinimą ir įvertinimą ir su jomis susijusių gautinų sumų registravimą (laiku, tinkama verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis).
Sąnaudų sritis	Atrankos būdu vertinome: - sąnaudų pripažinimą ir registravimą (ar tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo patirtos, pagrįstumą, tikrumą, užregistravimą teisinga verte ir tinkamomis sąskaitų korespondencijomis); - atostogų rezervo ir atidėjinių paskaičiavimą; - atvaizdavimą tinkamuose ataskaitų straipsniuose.
Bendras ataskaitų rinkinio ir konsolidavimo proceso vertinimas	Patikrinome: - taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir apskaitinių vertinimų bei susijusių vadovybės atskleidimų pagrįstumą, konsolidavimo metu atliktų koregavimų tinkamumą, išsamumą ir tikslumą;

	<p>- bendrą (konsoliduotųjų) finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar šiose ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų VSAFAS reikalavimus;</p> <p>- bendrą (konsoliduotųjų) biudžeto vykdymo ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį ir tai, ar šiose ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pateikimo reikalavimus.</p>
Savivaldybės veiklos ataskaitoje pateiktos informacijos vertinimas	Savivaldybės veiklos ataskaitoje pateiktos informacijos vertinimą atlikome vadovaudamiesi 2720-ojo TAAIS „Auditoriaus atsakomybė, susijusi su kita informacija“ reikalavimais ir Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 16 str. 4 d. reikalavimais. Atlikdami metinių ataskaitų rinkinio auditą perskaitėme informaciją, pateiktą šioje ataskaitoje ir įvertinome, ar joje pateikti finansiniai duomenys nėra reikšmingai nesuderinti su Savivaldybės metinėmis finansinėmis ir biudžeto vykdymo ataskaitomis ar mūsų per auditą įgytomis žiniomis arba kitaip reikšmingai iškraipyti. Mūsų nuomonė apie Savivaldybės metinių finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius neapima informacijos, pateiktos savivaldybės veiklos ataskaitoje.
2023 m. biudžeto asignavimų panaudojimo vertinimas	
Atlikus audituojamo subjekto veiklos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos kiekybiškai reikšmingos sritys, kuriose egzistuoja neatitikties rizika	Biudžeto išlaidų srityje kiekybiškai reikšmingiausia ir dėl rizikos – darbo užmokesčio sritis (darbo apmokėjimo sąlygų nustatymo teisėtumas, skaičiavimo teisingumas, išmokų skyrimas); Prekių ir paslaugų naudojimo sritis (gyvenamųjų vietovių viešojo ūkio išlaidos, turto paprastojo remonto prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos, komunalinių paslaugų bei kitų prekių ir paslaugų įsigijimas); Socialinė parama bei išlaidos kitiems einamiesiems tikslams; Ilgalaikio turto sritis.
Asignavimų panaudojimas	Atrinktose įstaigose nagrinėjome, ar išlaidos buvo suplanuotos ir neviršijo patvirtinto asignavimų plano.
	Savivaldybės administracijoje vertinome savivaldybės lėšų panaudojimą savivaldybės tarybos narių patirtų išlaidų kompensavimui ir darbo užmokesčiui, kelių priežiūrai ir remontui.

**Viešojo sektoriaus subjektai, kurių finansinės ataskaitos konsoliduojamos į 2023 metų Zarasų
rajoną savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinį**

Eil. Nr.	Viešojo sektoriaus subjekto pavadinimas
1	Zarasų rajono savivaldybės administracija
2	Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba
3	Zarasų priešgaisrinės apsaugos tarnyba
4	Zarasų rajono savivaldybės kultūros centras
5	Zarasų rajono savivaldybės viešoji biblioteka
6	Zarasų krašto muziejus
7	Kultūros centras Dusetų dailės galerija
8	Zarasų „Ažuolo“ gimnazija
9	Zarasų Pauliaus Širvio progimnazija
10	Zarasų r. Dusetų Kazimiero Būgos gimnazija
11	Zarasų „Santarvės“ pradinė mokykla
12	Zarasų r. Antazavės Juozo Gruodžio pagrindinė mokykla
13	Zarasų sporto centras
14	Zarasų Fausto Latėno meno mokykla
15	Zarasų „Lakštingalos“ mokykla
16	Zarasų švietimo pagalbos tarnyba
17	Salako socialinės globos namai
18	Zarasų rajono Antazavės socialinių paslaugų centras „Kartų namai“
19	Zarasų rajono socialinių paslaugų centras
20	Zarasų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras
21	VšĮ Zarasų pirminės sveikatos priežiūros centras
22	VšĮ Zarasų ligoninė
23	VšĮ Sveikatos centras
24	VšĮ Zarasų turizmo ir verslo informacijos centras
25	Zarasų rajono savivaldybės išdas

**Asignavimų valdytojai, kurių biudžetų vykdymo ataskaitos konsoliduojamos į 2023 metų
Zarasų rajono savivaldybės metinį biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį**

Eil. Nr.	Įstaigos ir seniūnijos pavadinimas
1	Zarasų rajono savivaldybės administracija
2	Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba
3	Zarasų priešgaisrinės apsaugos tarnyba
4	Zarasų rajono savivaldybės kultūros centras
5	Zarasų rajono savivaldybės viešoji biblioteka
6	Zarasų krašto muziejus
7	Kultūros centras Dusetų dailės galerija
8	Zarasų „Ažuolo“ gimnazija
9	Zarasų Pauliaus Širvio progimnazija
10	Zarasų r. Dusetų Kazimiero Būgos gimnazija
11	Zarasų „Santarvės“ pradinė mokykla
12	Zarasų r. Antazavės Juozo Gruodžio pagrindinė mokykla
13	Zarasų sporto centras
14	Zarasų Fausto Latėno meno mokykla
15	Zarasų „Lakštingalos“ mokykla
16	Zarasų švietimo pagalbos tarnyba
17	Salako socialinės globos namai
18	Zarasų rajono Antazavės socialinių paslaugų centras „Kartų namai“
19	Zarasų rajono socialinių paslaugų centras
20	Zarasų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras
21	Antalieptės seniūnija
22	Antazavės seniūnija
23	Degučių seniūnija
24	Dusetų seniūnija
25	Imbrado seniūnija
26	Salako seniūnija
27	Suvieko seniūnija
28	Turmanto seniūnija
29	Zarasų seniūnija
30	Zarasų miesto seniūnija

Audito ataskaitos dėl 2023 metų Zarasų rajono savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio vertinimo 5 priedas

1 lentelė

Zarasų rajono savivaldybės 2023 metų biudžeto pajamų plano pokytis

(tūkst. Eur)

Eil. Nr.	Tarybos sprendimai dėl biudžeto pakeitimų	2023-02-10 Nr. T-3	2023-06-29 Nr. T-125	Pokytis	2023-10-26 Nr. T-208	Pokytis	2023-12-21 Nr. T-247	Pokytis	Bendras pokytis per 2023 metus
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	PAJAMOS								
1.	1. MOKESČIAI	15943,0	15943,0		16343,0	+400,0	16343,0		+400,0
2.	1.1. Pajamų mokesčiai	15574,0	15574,0		15974,0	+400,0	15974,0		+400,0
3.	1.1.1. Gyventojų pajamų mokestis	15564,0	15564,0		15964,0	+400,0	15964,0		+400,0
	1.1.2. Gyventojų pajamų mokestis, mokamas už pajamas, gautas iš veiklos, kuria verčiamasi turint verslo liudijimą	10,0	10,0		10,0		10,0		
4.	1.2. Turto mokesčiai	356,0	356,0		356,0		356,0		
5.	1.2.1. Žemės mokestis	200,0	200,0		200,0		200,0		
	1.2.1.1. fizinių asmenų žemės mokestis	180,0	180,0		180,0		180,0		
	1.2.1.2. juridinių asmenų žemės mokestis	20,0	20,0		20,0		20,0		
6.	1.2.2. Paveldimo turto mokestis	6,0	6,0		6,0		6,0		
7.	1.2.3. Nekilnojamojo turto mokestis	150,0	150,0		150,0		150,0		
	1.2.3.1. fizinių asmenų nekilnojamojo turto mokestis	9,5	9,5		9,5		9,5		
	1.2.3.2. juridinių asmenų nekilnojamojo turto mokestis	140,5	140,5		140,5		140,5		
8.	1.3. Prekių ir paslaugų mokesčiai	13,0	13,0		13,0		13,0		
9.	1.3.1. Mokestis už aplinkos teršimą	13,0	13,0		13,0		13,0		
10.	2. KITOS PAJAMOS	1609,4	1624,1	+14,7	1722,3	+98,2	1731,02	+8,72	+121,62
11.	2.1. Turto pajamos	234,0	234,0		265,1	+31,1	265,1		+31,1
12.	2.1.1. Dividendai	20,0	20,0		31,1	+11,1	31,1		+11,1

Eil. Nr.	Tarybos sprendimai dėl biudžeto pakeitimų	2023-02-10 Nr. T-3	2023-06-29 Nr. T-125	Pokytis	2023-10-26 Nr. T-208	Pokytis	2023-12-21 Nr. T-247	Pokytis	Bendras pokytis per 2023 metus
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
13.	2.1.2. Nuomos pajamos, iš jų:	214,0	214,0		234,0	+20,0	234,0		+20,0
14.	2.1.2.1. nuomos mokestis už valstybinę žemę ir valstybinio vidaus vandenų fondo vandens telkinius	150,0	150,0		170,0	+20,0	170,0		+20,0
15.	2.1.2.2. mokesčiai už valstybinius gamtos išteklius	40,0	40,0		40,0		40,0		
16.	2.1.2.3. mokestis už medžiojamų gyvūnų išteklių naudojimą	24,0	24,0		24,0		24,0		
17.	2.2. Pajamos už prekes ir paslaugas	1292,4	1307,1	+14,7	1374,2	+67,1	1382,92	+8,72	+90,52
18.	2.2.1. Biudžetinių įstaigų pajamos	509,4	524,1	+14,7	591,2	+67,1	599,92	+8,72	+90,52
19.	2.2.1.1. Pajamos už patalpų nuomą	33,9	35,9	+2,0	41,2	+5,3	40,72	-0,48	+6,82
20.	2.2.1.2. Pajamos už prekes ir suteiktas paslaugas	216,9	229,6	+12,7	289,6	+60,0	278,8	-10,8	+61,9
21.	2.2.1.3. Įmokos už išlaikymą švietimo, socialinės apsaugos ir kitose įstaigose	258,6	258,6		260,4	+1,8	280,4	+20,0	+21,8
22.	2.2.2. Rinkliavos	783,0	783,0		783,0		783,0		
23.	2.2.2.1. Valstybinės rinkliavos	16,0	16,0		16,0		16,0		
24.	2.2.2.2. Vietinės rinkliavos, iš jų:	767,0	767,0		767,0		767,0		
25.	2.2.2.2.1. už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą	750,0	750,0		750,0		750,0		
26.	2.2.2.2.2. infrastruktūros rinkliava	2,0	2,0		2,0		2,0		
27.	2.3. Pajamos iš baudų ir konfiskacijos	2,0	2,0		2,0		2,0		
29.	2.4. Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos	67,0	67,0		67,0		67,0		
30.	2.5. Kitos neišvardintos pajamos	14,0	14,0		14,0		14,0		
31.	3. DOTACIJOS	9488,127	9553,8	+65,673	9794,181	+240,381	10018,332	+224,151	+530,205
32.	3.1. Dotacijos iš kitų valdymo lygių	9488,127	9553,8	+65,673	9794,181	+240,381	10018,332	+224,151	+530,205
33.	3.1.1. Speciali tikslinė dotacija, iš jų:	9340,127	9405,8	+65,673	9646,181	+240,381	9716,639	+70,458	+376,512
34.	3.1.1.1. Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, iš jų:	2624,581	2619,081	-5,5	2724,581	+105,5	2751,781	+27,2	+127,2
35.	3.1.1.1.1. Gyventojų registro tvarkymas ir duomenų valstybės registruui teikimas	0,3	0,3		0,3		0,3		
36.	3.1.1.1.2. Civilinės būklės aktų registravimas	21,6	21,6		21,6		21,6		

Eil. Nr.	Pajamos*	Tarybos sprendimai dėl biudžeto pakeitimų		Pokytis	2023-10-26 Nr. T-208	Pokytis	2023-12-21 Nr. T-247	Pokytis	Bendras pokytis per 2023 metus
		2023-02-10 Nr. T-3	2023-06-29 Nr. T-125						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
37.	3.1.1.1.3. Pirminė teisinė pagalba	5,5	5,5		5,5		5,5		
38.	3.1.1.1.4. Gyvenamosios vietos deklaravimas	1,7	1,7		1,7		1,7		
39.	3.1.1.1.5. Civilinės saugos organizavimas	40,3	40,3		40,3		40,3		
40.	3.1.1.1.6. Priešgaisrinių tarnybų organizavimas	837,8	837,8		837,8		896,1	+58,3	+58,3
41.	3.1.1.1.7. Astravo AE branduolinei avarijai pasirengti	1,0	1,0		1,0		1,0		
42.	3.1.1.1.8. Valstybės kalbos vartojimo ir taisyklingumo kontrolė	8,0	8,0		8,0		8,0		
43.	3.1.1.1.9. Žemės ūkio funkcijoms vykdyti	184,5	184,5		184,5		184,5		
44.	3.1.1.1.10. Melioracijai ir dirvoms kalkinti	88,0	88,0		88,0		88,0		
45.	3.1.1.1.11. Savivaldybės erdvinį duomenų rinkinio tvarkymo funkcijai atlikti	5,16	5,16		5,16		5,16		
46.	3.1.1.1.12. Archyvinių dokumentų tvarkymas	12,8	12,8		12,8		12,8		
47.	3.1.1.1.13. Mobilizacijos administravimas	12,3	12,3		12,3		12,3		
48.	3.1.1.1.14. Savivaldybei priskirtai valstybinei žemei ir kitam valstybiniam turtui valdyti, disponuoti juo patikėjimo teise	0,406	0,406		0,406		0,406		
49.	3.1.1.1.15. Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos pagalbos registru	0,3	0,3		0,3		0,3		
50.	3.1.1.1.16. Socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti	152,3	152,3		152,3		127,3	-25,0	-25,0
51.	3.1.1.1.17. Socialinė parama mokiniams	255,4	255,4		249,7	-5,7	229,0	-20,7	-26,4
52.	3.1.1.1.18. Socialinės globos teikimui asmenims su sunkia negalia užtikrinti ir darbo užmokesčiui socialiniams darbuotojams, teikiantiems socialinę priežiūrą šeimoms, mokėti	624,0	624,0		735,2	+111,2	775,2	+40,0	+151,2
	3.1.1.1.19. Darbo užmokesčiui individualios priežiūros darbuotojams, teikiantiems socialinę priežiūrą šeimoms, mokėti	68,0	68,0		68,0		38,0	-30,0	-30,0
53.	3.1.1.1.20. Užimtumo didinimo programoms įgyvendinti	100,3	100,3		100,3		100,3		
55.	3.1.1.1.21. Jaunimo teisių apsaugai užtikrinti	18,8	18,8		18,8		23,4	+4,6	+4,6
56.	3.1.1.1.22. Būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčių dalies kompensacijoms mokėti	15,5	10,0	-5,5	10,0		10,0		
57.	3.1.1.1.23 Sveikos gyvensenos stiprinimui ir stebėsenai bendruomenėse bei ugdymo įstaigose	115,3	115,3		115,3		115,3		

Eil. Nr.	Tarybos sprendimai dėl biudžeto pakeitimų	2023-02-10 Nr. T-3	2023-06-29 Nr. T-125	Pokytis	2023-10-26 Nr. T-208	Pokytis	2023-12-21 Nr. T-247	Pokytis	Bendras pokytis per 2023 metus
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
58.	3.1.1.1.24. Užtikrinti savižudybių prevencijos prioritetų nustatymą ir priemonių įgyvendinimą	28,6	28,6		28,6		28,6		
59.	3.1.1.1.25. Neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimui	2,3	2,3		2,3		2,3		
60.	3.1.1.1.26. Koordinuotai teikiamų paslaugų vaikams nuo gimimo iki 18 metų (turintiems didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymo poreikių – iki 21 metų) ir vaiko atstovams koordinuoti	24,415	24,415		24,415		24,415		
61.	3.1.1.2. Ugdymo reikmėms finansuoti	4236,7	4236,7		4236,7		4207,9	-28,8	-28,8
62.	3.1.1.3. Mokiniais, turintiems specialiojo ugdymosi poreikį	108,5	108,5		108,5		108,5		
63.	3.1.1.4. Pagal teisės aktus perduotoms įstaigoms išlaikyti	20,2	20,2		20,2		20,2		
	3.1.1.5. Valstybės biudžeto lėšos ir kitos dotacijos, iš jų:	2350,146	2421,319	+71,173	2556,2	+134,881	2628,258	+72,058	+278,112
64.	3.1.1.5.1. Vietinės reikšmės keliams (gatvėms) tiesti, taisyti, prižiūrėti ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti	1559,4	1559,4		1559,4		1559,4		
65.	3.1.1.5.2. Socialinių paslaugų srities darbuotojų minimaliems pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientams ir socialinių darbuotojų pastoviajai daliai didinti	57,309	57,309		57,309		57,309		
66.	3.1.1.5.3. Viešosioms bibliotekoms dokumentams įsigyti	25,444	25,444		25,444		25,444		
67.	3.1.1.5.4. Neformaliai vaikų švietimui	63,3	63,3		63,3		63,3		
68.	3.1.1.5.5. Akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti administruoti	142,5	142,5		142,5		142,5		
69.	3.1.1.5.6. Asmeninei pagalbai teikti ir administruoti	65,623	65,623		65,623		49,225	-16,398	-16,398
70.	3.1.1.5.7. Reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems teikimui bendruomenėje	79,506	79,506		71,812	-7,694	68,093	-3,719	-11,413
71.	3.1.1.5.8. Ugdymo, maitinimo ir pavėžėjimo socialinę riziką patiriančių vaikų ikimokykliniam ugdymui užtikrinti	102,511	102,511		143,162	+40,651	143,162		+40,651
72.	3.1.1.5.9. Projektui „Individualių konteinerių, skirtų antrinėms žaliavoms surinkti tinklo plėtra Zarasų rajone“	31,804	31,804		31,804		31,804		
73.	3.1.1.5.10. Kompensacijoms už būsto suteikimą užsieniečiams, pasitraukusiems iš Ukrainos dėl Rusijos Federacijos karinių veiksmų Ukrainoje	5,676	20,395	+14,719	34,077	+13,682	45,686	+11,609	+40,01
74.	3.1.1.5.11. Atliekų prevencijos ir tvarkymo programos priemonei „Naudotų padangų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, tvarkymui“	5,5	5,5		5,5		5,5		
75.	3.1.1.5.12. Projektui „Sosnovskio barščio naikinimas“	2,24	2,24		4,34	+2,1	4,34		+2,1

Eil. Nr.	Pajamos*	Tarybos sprendimai dėl biudžeto pakeitimų							
		2023-02-10 Nr. T-3	2023-06-29 Nr. T-125	Pokytis	2023-10-26 Nr. T-208	Pokytis	2023-12-21 Nr. T-247	Pokytis	Bendras pokytis per 2023 metus
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
76.	3.1.1.5.13. Projektui „Biologinių (maisto) atliekų rūšiavimo sistemos diegimas Zarasų ir Dusetų miestuose“	108,86	108,86		108,86		108,86		
77.	3.1.1.5.14. Projektui „Tekstilės surinkimo atliekų konteinerių plėtra Zarasų rajone“	46,283	46,283		46,283		46,283		
78.	3.1.1.5.15. Kompleksinėms paslaugoms šeimai organizuoti	14,79	12,34	-2,45	12,34		12,34		-2,45
79.	3.1.1.5.16. Būstų nuomai iš fizinių ir juridinių asmenų apmokėti	1,2	1,2		1,2		1,2		
80.	3.1.1.5.17. Ugdymo reikmėms finansuoti, skirtos pagalbos priemonėms dėl Rusijos Federacijos karinių veiksmų Ukrainoje	38,2	38,2		38,2		56,3	+18,1	+18,1
81.	3.1.1.5.18. Vaikų, atvykusių į LR iš Ukrainos dėl Rusijos Federacijos karinių veiksmų Ukrainoje, ugdymui ir pavėžėjimui į mokyklas ir atgal		7,776	+7,776	7,776		9,556	+1,78	+9,556
82.	3.1.1.5.19. Vienkartinėms išmokoms įsikurti gyvenamojoje vietoje savivaldybės teritorijoje ir (ar) mėnesinėms kompensacijos ugdomų vaikų išlaikymo išlaidoms apmokėti		0,961	+0,961	0,961		0,961		+0,961
83.	3.1.1.5.20. Paramai šeimoms ir asmenims būstui išsinuomoti pagal Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymą užsieniečiams, pasitraukusiems iš Ukrainos dėl Rusijos Federacijos karinių veiksmų Ukrainoje		0,541	+0,541	1,171	+0,63	1,894	+0,723	+1,894
84.	3.1.1.5.21. Piniginei socialinei paramai pagal Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymą, užsieniečiams, pasitraukusiems iš Ukrainos dėl Rusijos Federacijos karinių veiksmų Ukrainoje		11,4	+11,4	20,908	+9,508	39,093	+18,185	+39,093
85.	3.1.1.5.22. Socialinei paramai mokiniams pagal Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymą, užsieniečiams, pasitraukusiems iš Ukrainos dėl Rusijos Federacijos karinių veiksmų Ukrainoje		1,0	+1,0	1,804	+0,804	5,445	+3,641	+5,445
	3.1.1.5.23. Nepaprastosios padėties valdymo išlaidoms, susijusioms su užsieniečiais, pasitraukusiais iš Ukrainos dėl Rusijos Federacijos karinių veiksmų Ukrainoje, kompensuoti		24,004	+24,004	24,004		24,004		+24,004
	3.1.1.5.24. Mokytojų, dirbančių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo programas, personalo optimizavimui ir atnaujinimui		2,961	+2,961	2,961		2,961		+2,961
	3.1.1.5.25. Bendruomeninei veiklai stiprinti		10,261	+10,261	10,261		10,261		+10,261
	3.1.1.5.26. Valstybės tarnybos reformai įgyvendinti				5,9	+5,9	5,9		+5,9
	3.1.1.5.27. Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo įgyvendinimui				69,3	+69,3	69,3		+69,3
	3.1.1.5.28. Pažangos priemonei „Pirmiausia mokytojas“						26,0	+26,0	+26,0

Eil. Nr.	Tarybos sprendimai dėl biudžeto pakeitimų	2023-02-10 Nr. T-3	2023-06-29 Nr. T-125	Pokytis	2023-10-26 Nr. T-208	Pokytis	2023-12-21 Nr. T-247	Pokytis	Bendras pokytis per 2023 metus
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	3.1.1.5.29. Aplinkos apsaugos investiciniam projektui „Zarasų miesto privačių namų nuotekų surinkimo tinklų tiesimas ir prijungimas prie esamos centralizuotos infrastruktūros“						12,137	+12,137	+12,137
99.	3.1.2. Dotacijos savivaldybėms iš Europos Sąjungos, kitos tarptautinės finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų	148,0	148,0		148,0		301,693	+153,693	+153,693
100.	Iš viso pajamų	27040,527	27120,9	+80,373	27859,481	+738,581	28092,352	+232,871	+1051,825
102.	Skolintos lėšos (bankų kreditai) ankstesniems įsiskolinimams dengti	7,4	622,1	+614,7	622,1		622,15	+0,05	+614,75
	Skolintos lėšos (bankų kreditai) investicijų projektams finansuoti						71,4	+71,4	+71,4
103.	Praėjusių metų pajamų dalis, kuri viršija praėjusių metų panaudotus asignavimus	3498,8	3498,8		3498,8		3498,8		
104.	Iš viso su skolintomis lėšomis ir nepanaudotų lėšų likučiu	30546,727	31241,8	695,073	31980,381	+738,581	32284,702	+304,321	+1737,975

* Pajamų grupėms pajamos priskirtos pagal 2023-12-21 tarybos sprendimo Nr. T-247 pajamų priskyrimą.

2 lentelė

Zarasų rajono savivaldybės 2023 metų biudžeto pajamų plano vykdymas

(tūkst. Eur)

Pajamų kodas	Pajamų pavadinimas*	Įvykdyta 2022 metais	Patikslintas 2023 metų planas	Įvykdyta 2023 metais	Plano įvykdymas		2023 metų pajamų pokytis, lyginant su 2022 metais	
					Suma (5 st.- 4 st.)	Proc.	Suma (5 st.- 3 st.)	Proc.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.1.	Mokesčiai	15452,5	16343,0	17874,4	+1531,4	109,4	+2421,9	115,7
1.1.1.	Pajamų ir pelno mokesčiai	15047,7	15974,0	17432,8	+1458,8	109,1	+2385,1	115,9
	- Gyventojų pajamų mokestis (gautas iš VMI)	15047,7	15974,0	17432,8	+1458,8	109,1	+2385,1	115,9
1.1.3.	Turto mokesčiai:	386,6	356,0	418,5	+62,5	117,6	+31,9	108,3
	- Žemės mokestis	227,7	200,0	257,7	+57,7	128,9	+30,0	113,2
	- Paveldimo turto mokestis	8,1	6,0	10,8	+4,8	180,0	+2,7	133,3
	- Nekilnojamojo turto mokestis	150,8	150,0	150,0	-	100,0	-0,8	99,5
1.1.4.	Prekių ir paslaugų mokesčiai:	18,2	13,0	23,1	+10,1	177,7	+4,9	126,9
	- Mokesčiai už aplinkos teršimą	18,2	13,0	23,1	+10,1	177,7	+4,9	126,9
1.3.	Dotacijos	10875,7	10018,4	10119,8	+101,4	101,0	-755,9	93,0
1.3.4.	Dotacijos iš kitų valdžios sektoriaus subjektų	10875,7	10018,4	10119,8	+101,4	101,0	-755,9	93,0
1.3.4.1.	Einamiesiems tikslams	9000,1	8979,1	8985,6	+6,5	100,1	-14,5	99,8
1.3.4.1.1.1.	Speciali tikslinė dotacija savivaldybėms einamiesiems tikslams	6730,9	7088,4	7097,1	+8,7	100,1	+366,2	105,4
	- Valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti	2725,0	2751,8	2684,0	-67,8	97,5	-41,0	98,5
	- Mokinio krepšeliui finansuoti	3920,8	4207,9	4284,4	+76,5	101,8	+363,6	109,3
	- Kita tikslinė dotacija	85,1	128,7	128,7	-	100,0	+43,6	151,2
1.3.4.1.1.4.	Dotacija savivaldybėms iš ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų einamiesiems tikslams	228,3	148,0	278,4	+130,4	188,1	+50,1	121,9
1.3.4.1.1.5.	Kitos dotacijos einamiesiems tikslams	2040,9	1742,7	1610,1	-132,6	92,4	-430,8	78,9

Pajamų kodas	Pajamų pavadinimas*	Įvykdyta 2022 metais	Patikslintas 2023 metų planas	Įvykdyta 2023 metais	Plano įvykdymas		2023 metų pajamų pokytis, lyginant su 2022 metais	
					Suma (5 st.- 4 st.)	Proc.	Suma (5 st.- 3 st.)	Proc.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.3.4.2.	Dotacijos iš kitų valdžios sektoriaus subjektų turtui įsigyti	1875,6	1039,3	1134,2	+94,9	109,1	-741,4	60,5
1.3.4.2.1.4.	Dotacija savivaldybėms iš ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų turtui įsigyti	1025,7	153,7	279,6	+125,9	181,9	-746,1	27,3
1.3.4.2.1.5.	Kitos dotacijos turtui įsigyti	849,9	885,6	854,6	-31,0	96,5	+4,7	100,6
1.4.	Kitos pajamos	1136,9	1664,0	1661,1	-2,9	99,8	+524,2	146,1
1.4.1.	Turto pajamos	264,4	265,1	304,5	+39,4	114,9	+40,1	115,2
1.4.1.1.	Palūkanos	1,0	0,0	1,9	+1,9	*	+0,9	190,0
1.4.1.2.	Dividendai ir kitos pelno įmokos	5,8	31,1	31,1	-	100,0	+25,3	536,2
1.4.1.4.	Nuomos mokestis už valstybinę žemę	204,1	170,0	214,0	+44,0	125,9	+9,9	104,9
1.4.1.5.	Mokesčiai už valstybinius gamtos išteklius	53,5	64,0	57,5	-6,5	89,8	+4,0	107,5
	- Mokestis už medžiojamųjų gyvūnų išteklius	40,3	24,0	34,7	+10,7	144,6	-5,6	86,1
	- Kiti mokesčiai už valstybinius gamtos išteklius	13,2	40,0	22,8	-17,2	57,0	+9,6	172,7
1.4.2.	Pajamos už prekes ir paslaugas	801,2	1382,9	1292,5	-90,4	93,5	+491,3	161,3
	- BĮ pajamos už prekes ir paslaugas	57,7	278,8	278,8	-	100,0	+221,1	483,2
	- Pajamos už ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo turto nuomą	32,4	40,7	50,3	+9,6	123,6	+17,9	155,2
	- Įmokos už išlaikymą švietimo, socialinės apsaugos ir kitose įstaigose	239,1	280,4	279,8	-0,6	99,8	+40,7	117,0
	- Valstybės rinkliava	16,3	16,0	20,8	+4,8	130,0	+4,5	127,6
	- Vietinė rinkliava, iš jų:	455,7	767,0	662,8	-104,2	86,4	+207,1	145,4
	už komunalinių atliekų surinkimą ir atliekų tvarkymą	535,2	750,0	653,1	-96,9	87,1	117,9	122,0
1.4.3.	Pajamos iš baudų ir konfiskuoto turto ir kitų netesybų	18,4	2,0	27,9	+25,9	1395,0	+9,5	151,6
1.4.4.	Kitos neišvardintos pajamos	52,9	14,0	36,2	+22,2	258,6	-16,7	68,4

Pajamų kodas	Pajamų pavadinimas*	Įvykdyta 2022 metais	Patikslintas 2023 metų planas	Įvykdyta 2023 metais	Plano įvykdymas		2023 metų pajamų pokytis, lyginant su 2022 metais	
					Suma (5 st.- 4 st.)	Proc.	Suma (5 st.- 3 st.)	Proc.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
4.1.	Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos	173,5	67,0	97,6	+30,6	145,7	-75,9	56,3
4.1.1.	Ilgalaikio materialiojo turto realizavimo pajamos	172,3	67,0	95,8	+28,8	143,0	-76,5	55,6
	- Žemės realizavimo pajamos	69,9	26,7	80,2	+53,5	300,4	+10,3	114,7
	- Pastatų ir statinių realizavimo pajamos	102,4	40,3	15,6	-24,7	38,7	-86,8	15,2
4.1.3.	Atsargų realizavimo pajamos	1,2	0,0	1,8	+1,8	*	+0,6	150,0
	Iš viso pajamų:	27638,6	28092,4	29752,9	+1660,5	105,9	+2114,3	107,6
4.3.1.4.1.	Ilgalaikės ir trumpalaikės paskolos (gautos)	651,4	693,5	693,5	-	100,0	+42,1	106,5
	IŠ VISO ĮPLAUKŲ:	28290,0	28785,9	30446,4	+1660,5	105,8	+2156,4	107,6
	Metų pradžios likutis, iš jo:	2682,8	3506,2	3506,2	-	100,0	+823,4	130,7
	praėjusių metų nepanaudota pajamų dalis, kuri viršija praėjusių metų nepanaudotus asignavimus metų pradžiai	2682,8	3442,0	3442,0	-	100,0	+759,2	127,8
	IŠ VISO:	30972,8	32292,1	33952,6	+1660,5	105,1	+2979,8	109,6
	Nepanaudotų lėšų likutis metų pabaigai, iš jų:	3506,2	*	3027,8	*	*	--478,4	86,4
	apyvartinių lėšų likutis	3498,8	*	3027,8	*	*	-471,0	86,5
	skolintų lėšų likutis	7,4	*	-	*	*	-7,4	*

*Pajamos pateiktos pagal Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2023 m. gruodžio 31 d. ataskaitos pajamų grupavimą.

3 lentelė

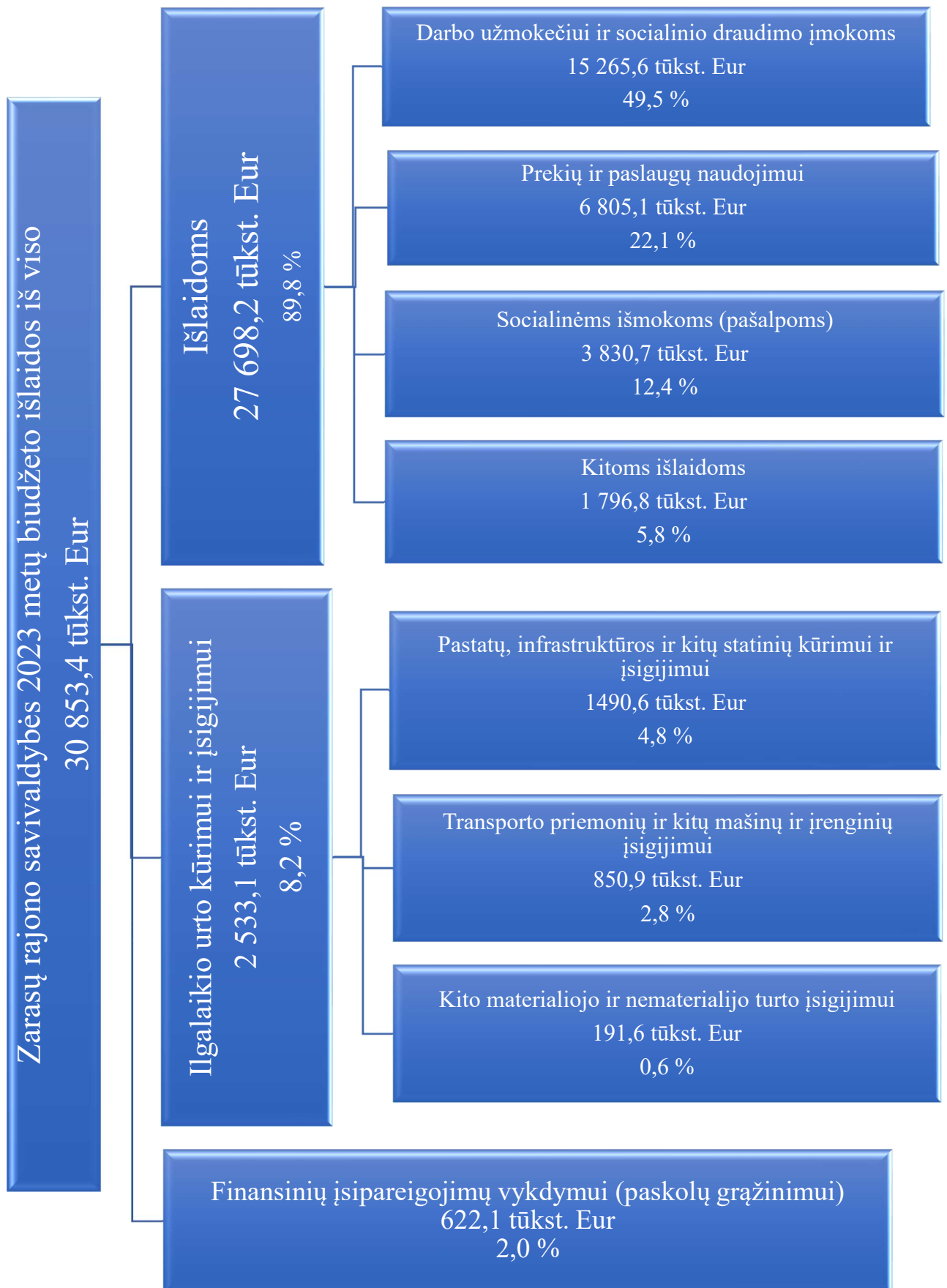
Zarasų rajono savivaldybės 2023 metų biudžeto išlaidų plano vykdymas

(tūkst. Eur)

Funkcinės klasifikacijos kodas	Išlaidos pagal funkcinę klasifikaciją	Įvykdyta per 2022 metus	Patikslintas 2023 metų planas	Įvykdyta per 2023 metus	Plano įvykdymas		Pokytis, lyginant su 2022 metais	
					Suma (5st.-4st.)	Proc.	Suma (5st.-3st.)	Proc.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Bendros valstybės paslaugos	3676,8	4871,3	4345,3	-526,0	89,2	+668,5	118,2
2.	Gynyba	267,7	64,1	64,0	-0,1	99,8	-203,7	23,9
3.	Viešoji tvarka ir visuomenės apsauga	869,9	946,1	946,1	-	100,0	+76,2	108,8
4.	Ekonomika	3511,2	2970,3	2892,2	-78,1	97,4	-619,0	82,4
5.	Aplinkos apsauga	530,6	1173,6	1031,5	-142,1	87,9	+500,9	194,4
6.	Būstas ir komunalinis ūkis	1423,3	2204,5	1997,7	-206,8	90,6	+574,4	140,4
7.	Sveikatos apsauga	268,7	276,2	255,8	-20,4	92,6	-12,9	95,2
8.	Poilsis, kultūra ir religija	2783,5	3108,2	2951,7	-156,5	95,0	+168,2	106,0
9.	Švietimas	8188,7	9288,4	9109,2	-179,2	98,1	+920,5	111,2
10.	Socialinė apsauga	5329,3	6760,0	6637,8	-122,2	98,2	+1308,5	124,6
	IŠ VISO IŠLAIDŲ	26849,7	31662,7	30231,3	-1431,4	95,5	+3381,6	112,6
	Ilgalaikių paskolų grąžinimas	616,9	622,1	622,1	-	100,0	+5,2	100,8
	IŠ VISO IŠLAIDŲ SU PASKOLŲ GRĄŽINIMU	27466,6	32284,8	30853,4	-1431,4	95,6	+3386,8	112,3
	Lėšų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigai, iš jų:	3506,2	*	3027,8	*	*	-478,4	86,4
	apyvartinių lėšų likutis	3498,8	*	3027,8	*	*	-471,0	86,5
	skolintos lėšos	7,4	*	0,0	*	*	-7,4	*

Zarasų rajono savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos vykdymas 2023 metais

(pagal metinės Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2023-12-31 ataskaitos duomenis)

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba 188629232, Sėlių aikštė 22, Zarasai, LT-32110
Dokumento pavadinimas (antraštė)	AUDITO ATASKAITA DĖL 2023 METŲ ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS METINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2024-05-15 Nr. 4-2
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Irma Maldauskienė, Savivaldybės kontrolierė
Sertifikatas išduotas	IRMA MALDAUSKIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-05-15 11:43:55 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2024-05-15 11:44:08 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2023-06-08 15:45:23 – 2028-06-06 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avily, Zarasų rajono savivaldybės administracija, į.k. 188753461 LT", sertifikatas galioja nuo 2021-12-20 12:39:44 iki 2024-12-19 12:39:44
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avily, versija 3.5.71.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2024-05-15 11:45:15)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2024-05-15 11:45:15 Dokumentų valdymo sistema Avily